

Handläggare
Ewa Jungstedt Pilestål
Telefon: 08-508 20581Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd
2021-01-28

Verksamhetsplan 2021 för Enskede- Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Verksamhetsplan 2021 för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Nämnden ansöker om budgetjustering med 3,9 mnkr för klimatinvesteringar enligt bilaga 11.
3. Nämnden ansöker om budgetjustering med 4,7 mnkr för naturreservat enligt bilaga 13.
4. Nämnden ansöker om budgetjustering med 8,7 mnkr för trygghetsskapande åtgärder enligt bilaga 12.
5. Nämnden ansöker om budgetjustering med 2,0 mnkr för biologisk mångfald enligt bilaga 15.
6. Nämnden ansöker om budgetjustering med 1,5 mnkr för Stockholm vid vattnet enligt bilaga 16.
7. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,1 mnkr för åtgärdsprogram för god vattenstatus enligt bilaga 17.
8. Nämnden ansöker om budgetjustering för introduktionsförskola med 2,4 mnkr enligt bilaga 8.
9. Nämnden ansöker om budgetjustering med 1,37 mnkr för medel för lokaländamål.
10. Nämnden ansöker om budgetjustering med 4,4 mnkr för ökade kostnader för maskiner och inventarier.
11. Nämnden ansöker om budgetjustering med 1,0 mnkr för insatser för en giftfri förskola enligt bilaga 7.
12. Nämnden ansöker om budgetjustering med 5,0 mnkr för aktivitetscenter seniorboende enligt bilaga 9.

13. Nämnden ansöker om budgetjustering för tryggt mottagande i hemmet med 4,0 mnkr enligt bilaga 10.
14. Priser till nämndens utförarenheter fastställs i enlighet med detta ärende enligt bilaga 5.
15. Vantörs kommunala hemtjänst godkänns som ny resultatenhet för verksamhetsår 2021
16. Resultatenheter fastställs i enlighet med detta ärende
17. System för intern kontroll och internkontrollplan godkänns enligt bilaga 2 och bilaga 3
18. Planen för upphandling godkänns enligt bilaga 4.
19. Strategi för kompetensförsörjning godkänns enligt bilaga 6
20. Omslutningsförändringar om 317,2 mnkr godkänns och anmäls till kommunstyrelsen
21. Förvaltningschefen ges delegation för att ansöka om medel från sociala investeringsfonden

Anders Carstorp
stadsdelsdirektör



Innehållsförteckning

Inledning	6
Konsekvenser av covid-19-pandemin	12
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	14
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	15
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	20
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	23
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	28
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande	39
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	45
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	46
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	48
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet	49
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	51
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	53
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	57
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	57
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	58
Redovisning av ekonomi	64
Nämndens ekonomiska förutsättningar	64
Investeringar.....	76
Försäljningar av anläggningstillgångar	77
Resultatenheter	77
Verksamhetsprojekt (driftprojekt).....	78
Budgetjusteringar	78
Omslutningsförändringar.....	81
Medel för lokaländamål.....	82



Övriga ekonomiska redovisningar.....	82
Särskilda redovisningar	82
Agenda 2030	82
Systematiskt kvalitetsarbete.....	86
Övrigt.....	Error! Bookmark not defined.

Bilagor

- Bilaga 1: Blankettsett Sdn14 VP2021*
- Bilaga 2: System för intern kontroll*
- Bilaga 3: Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan*
- Bilaga 4: Plan för upphandling 2021*
- Bilaga 5:. Prisbilaga*
- Bilaga 6: Strategi för kompetensförsörjning 2021-2023*
- Bilaga 7: Ansökan giftfri förskola 2021*
- Bilaga 8: Ansökan introduktionsförskola*
- Bilaga 9: Ansökan aktivitetscenter*
- Bilaga 10: Ansökan tryggt mottagande i hemmet*
- Bilaga 11:1 2021 SL Växtbäddar med Biokol - Ansökan om Klimatinvesteringsmedel*
- Bilaga 12: 11.2 2021 SL Lökplantering- Ansökan klimatinvesteringsmedel - kopia*
- Bilaga 13: 11.3 2021 SL El-lådcyklar - Ansökan klimatinvesteringsmedel*
- Bilaga 14: 12.1 Ansökan trygghetsmedel belysning*
- Bilaga 15: 12.2 Ansökan trygghetsskapande åtgärder Dalen*
- Bilaga 16: 12.3 Ansökan trygghetsskapande åtgärder Rågsved*
- Bilaga 17: 12.4 Ansökan trygghetsskapande åtgärder hundrastgård*
- Bilaga 18: 12.5 Ansökan trygghetsskapande åtgärder Vårflodsparken*
- Bilaga 19: 12.6 Ansökan trygghetsskapande åtgärder belysning Plantanparken2*
- Bilaga 20: 12.7 Ansökan trygghetsskapande åtgärder grillplatser*
- Bilaga 21: 13.1a Ansökan naturreservat, Årsta skogen-Driftsmedel*
- Bilaga 22: 13.1b Ansökan naturreservat, Årsta skogen-investeringar*
- Bilaga 23: 13.2a Ansökan naturreservat, Rågsved Driftsmedel*
- Bilaga 24: 13.2b Ansökan naturreservat, Rågsveds friområde -investeringar*
- Bilaga 25: 14. Parkinvesteringar*



Bilaga 26: 15.1 Ansökan biologisk mångfald -driftsmedel

Bilaga 27: 15.2 Ansökan biologisk mångfald -investeringar

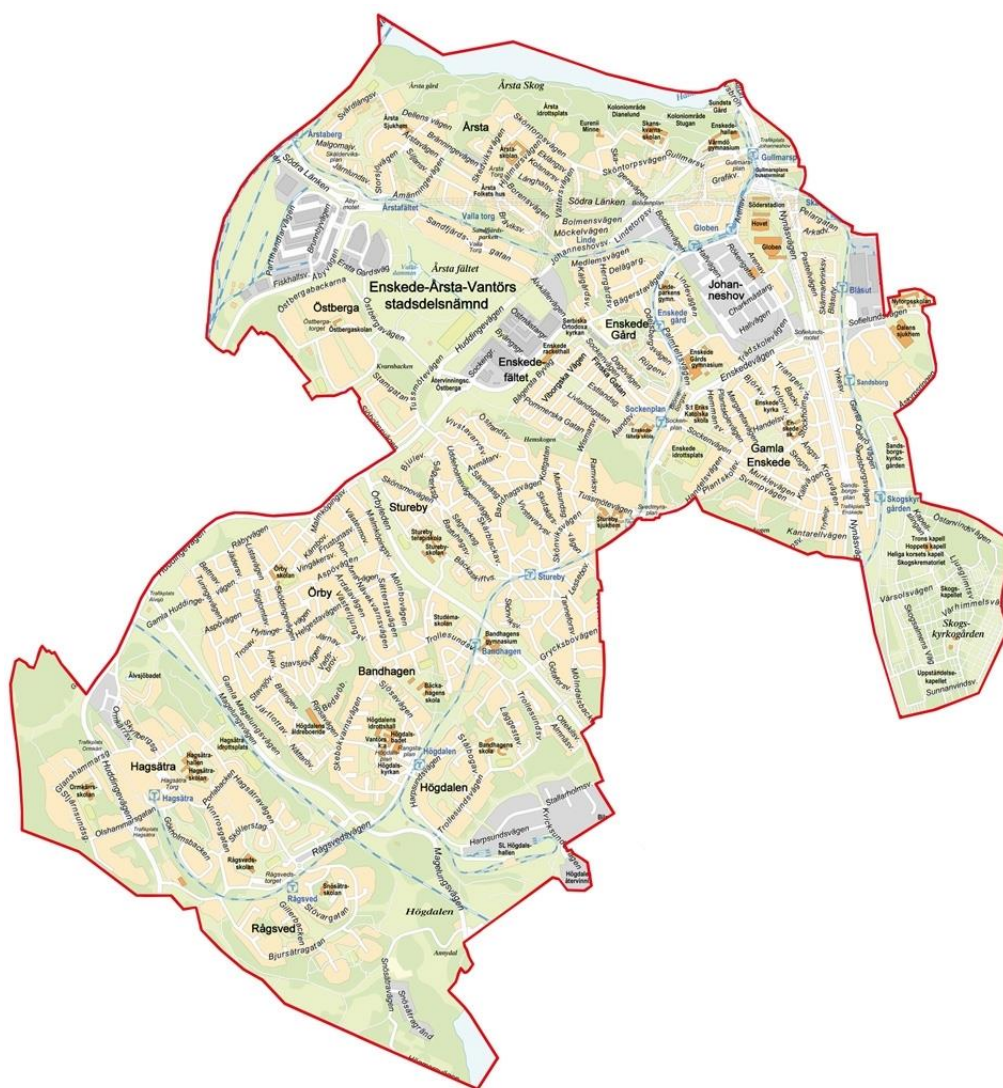
Bilaga 28: 16 Ansökan Stockholm vid vatten

Bilaga 29: 17 Ansökan God vattenstatus Fagersjöviken

Verksamhetsplanen för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd anger inriktningen för verksamheten under 2021 och knyter an till kommunfullmäktiges tre inriktningsmål:

- En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla
- En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt
- En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Enskede-Årsta-Vantör är ett stadsdelsområde med ca 103 000 invånare (31 december 2019) fördelade i tolv stadsdelar: Bandhagen, Enskedefältet, Enskede gård, Gamla Enskede, Hagsätra, Högdalen, Johanneshov, Rågsved, Stureby, Årsta, Örby och Östberga.



Andel förvärvsarbete i stadsdelsområdet är något högre än i Stockholm sammantaget, medan medelinkomsten är något lägre än genomsnittet. Ohälsotalet ligger på ungefär samma nivå som i staden.

Nämnden och råden

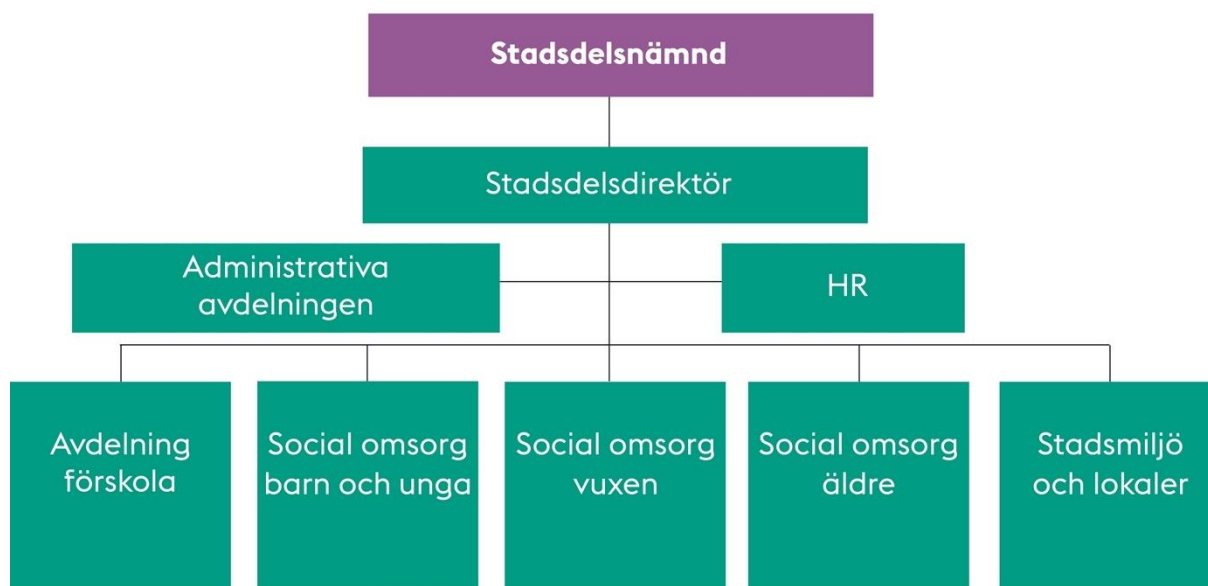
Stadsdelsnämnden har 13 ledamöter och 13 ersättare som sammanträder i förvaltningshuset invid Slakthusområdet en gång per månad. Det finns två rådgivande organ till stadsdelsnämnden: pensionärsrådet och rådet för funktionshinderfrågor. Råden utses av nämnden utifrån kommunfullmäktiges instruktioner. Förvaltningen bistår råden med administrativt stöd.

Pensionärsrådet

Pensionärsrådets uppgift är att ge äldre inflytande och insyn i allmänna frågor som berör deras levnadsförhållanden. Pensionärsorganisationer med verksamhet i stadsdelsområdet nominerar personer till rådet. Pensionärsrådet består av tio ledamöter; fem ordinarie och fem ersättare, och utses årligen.

Rådet för funktionshinderfrågor

Rådet för funktionshinderfrågor tar initiativ till förbättringar för personer med funktionsnedsättning i alla åldrar och ska ges möjlighet att lämna synpunkter på ärenden som berör personer med funktionsnedsättning. Rådet består av sju ledamöter och väljs per mandatperiod.

Förvaltningsorganisation 2021

Stadsdelsdirektören har det övergripande ansvaret för all verksamhet inom förvaltningen. Stadsdelsförvaltningen har 2 475 anställda, varav cirka en tredjedel arbetar inom förskoleverksamhet och en tredjedel inom äldreomsorg.

Samverkan med andra nämnder och bolagsstyrelser***Styrning och uppföljning***

En god prognossäkerhet säkerställs genom att avvikelser bedöms och åtgärder vidtas löpande för att hålla given budget. Om lednings- och stödorganisationen fungerar väl får cheferna

bättre förutsättningar att hålla budget och leda det systematiska kvalitetsarbetet. Förvaltningen ska därför under 2021 arbeta för att det administrativa stödet till cheferna matchar de behov som organisationen har.

För att förtydliga styrningen utifrån stadens budget och nämndens verksamhetsplan ska det förvaltningsövergripande arbetet för resultatuppföljning och styrning ses över. Det arbete kopplat till tillit, kompetens och resultat som påbörjades bland chefer under 2020 kommer att fortsätta. Genom kontinuerliga analyser av uppnådda resultat för de personer verksamheterna är till för ska en röd tråd säkras genom hela planeringsprocessen från verksamhetsplan till bokslut. Målet är att nämndens resurser används optimalt för att ge mesta möjliga effekt för stadsdelsområdets invånare.

Förvaltningen kommer under 2021 att påbörja ett förvaltningsövergripande arbete i projektform utifrån sex olika teman. Varje tema kommer att ledas av en avdelningschef och arbetsgrupperna kommer att bestå av medarbetare med hög kompetens inom respektive område från samtliga avdelningar. De olika temana är;

1. Trygghet
2. Ansvarstagande och effektivitet
3. Egen försörjning
4. Klimat och miljö
5. Näringsliv och tillväxt
6. Innovation

Samverkan för en effektiv verksamhet

Den demografiska utvecklingen innebär krav på anpassning och framförhållning i nämndens verksamhet. Förvaltningen har väl etablerade samverkansformer med omkringliggande stadsdelsförvaltningar, bland annat genom äldreomsorgens lokala överenskommelser vad gäller anhängigkonsulent och tryggt mottagande i hemmet.

Konsulttjänster används endast när det är det mest kostnadseffektiva alternativet. Vid upphandlingar ställs höga krav på kvalitet och effektivt resursutnyttjande. Det finns en organisation och en struktur för planering av avtalsuppföljning.

Samverkan för ökad självförsörjning

Personer som har en arbetsförmåga remitteras till Jobbtorg för att få stöd att så snabbt som möjligt komma ut i arbete. Personer som söker försörjningsstöd står i allt större omfattning långt från arbetsmarknaden och har komplexa problem såsom psykisk ohälsa och missbruk. De behöver ofta arbetsförberedande insatser, såsom kartläggning av arbetsförmågan och arbetsträning.

I samarbete med Jobbtorg ska en särskild satsning genomföras på att kvinnor som står långt från arbetsmarknaden kommer ut i arbete, främst genom Stockholmsjobb.

Samarbetet med FINSAM-team (finansiell samverkan) på Jobbtorg ska utvecklas vidare för att erbjuda brukare samordnat stöd i form av olika insatser, aktiviteter och stöd för personer som är sjukskrivna. Arbetet sker genom samverkan mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Jobbtorgen.

Förvaltningen ska samarbeta med vårdcentraler kring sjukskrivningsgrad hos personer som har försörjningsstöd för att tillgängliggöra möjligheten till Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsinsatser, till exempel anställningsstöd.

En hög andel av de personer som är beroende av ekonomiskt bistånd har långa bidragstider. De ska ges stöd i kontakten med primärvård och Försäkringskassan för att ansöka om sjuk- eller aktivitetsersättning.

Samverkan för bättre företagsklimat

Förvaltningen ska inom ramen för stadsdelsnämndens ansvar implementera Stockholms stads näringslivspolicy. Fokus ligger på att öka trygghet och trivsel i offentliga miljöer, bland annat i anknytning till stadsdelsområdets lokala centrum, med syftet att förbättra möjligheterna att bedriva företagsverksamhet i stadsdelsområdet.

Förvaltningen ska verka för att fler privata aktörer är delaktiga i arbetet med att utveckla ändamålsenliga lokaler för kommunal verksamhet.

Samverkan för en trygg och säker stad

Samverkan för ökad trygghet och trivsel i stadsdelsområdet är en högt prioriterad fråga för förvaltningen och de samverkansformer som finns utvecklas kontinuerligt. Förvaltningen har olika områdesbaserade samverkansformer för ökad trygghet, till exempel samverkan med polis, fält, skola och andra aktörer i närområdet så som bostadsbolagen som syftar bland annat till att förebygga kriminalitet, våld och utanförskap.

Platssamverkan Rågsved sker i samverkan med ett flertal aktörer och i dialog med invånare och civilsamhällesorganisationer. I de medborgardialoger som utförs där säkerställer förvaltningen att olika målgrupper ges möjlighet att delta. I Östberga går samverkan in i en ny fas 2021 för att fortsätta utveckla området.

Samverkan med civilsamhället är en viktig del i arbetet med att skapa en trygg och säker stad.

Samverkan för en hållbar stadsutveckling

Arbete för social och ekologisk hållbarhet är vägledande i nämndens verksamhetsplan. Förvaltningen samverkar med externa aktörer och privata fastighetsägare i syfte att skapa attraktiva och trygga livsmiljöer. Bland annat ska förvaltningen underlätta för kulturaktiviteter och kulturarrangemang i det offentliga rummet. Dialogen med lokalbefolkningen ska utvecklas för att erfarenheter från de som mest berörs ska genomsyra stadsbyggnadsprocessen.

Förvaltningen ska utveckla prognos- och planeringsverktygen för att bedöma det långsiktiga behovet av förskoleplatser i stadsdelsområdet. Vid större stadsutvecklingsprojekt som rör flera stadsdelsområden, ska berörda stadsdelsförvaltningar samverka för att täcka det behov som uppstår.

Agenda 2030

I september 2015 antog FN Agenda 2030 som innehåller 17 globala mål och 169 delmål för hållbar utveckling. De globala målen är ett stöd för att utveckla stadens arbete för social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet.



Stora delar av arbetet för att nå de globala målen sker på lokal nivå. Förvaltningen bidrar till att uppfylla mål och delmål genom den ordinarie verksamheten. Några exempel är arbetet för att fler ska uppnå egen försörjning, jämställdhetsintegrering, barnrättsperspektiv, pedagogisk verksamhet inom förskolan, tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, energieffektivisering, systematiskt arbetsmiljöarbete, stadsutveckling i samverkan med andra aktörer samt klimat- och miljöarbete.

Arbetet med Agenda 2030 beskrivs närmare under varje KF-mål och i slutet av verksamhetsplanen under rubriken Särskilda redovisningar.

Klimat- och miljöarbete

Förvaltningen fortsätter arbetet mot att bli en fossilbränslefri organisation år 2030, bland annat genom att ställa om till hållbara transporter genom att öka antalet elbilar inom verksamheten, ökad användning av el-cyklar och genom skärpta miljökrav vid upphandling av transporttjänster. Förvaltningen ska arbeta mer koncentrerat med cirkulär ekonomi, som är ett resurssmart förhållningssätt och omfattar aktiviteter som återanvändning, återbruk, återvinning, insamling av matavfall och minskad användning av engångsartiklar.

Staden som arbetsgivare

Stadsdelsförvaltningen ska fortsätta verka för att behålla och utveckla arbetsgivarvarumärket genom att ge förutsättningar för alla medarbetare inom förvaltningen att utvecklas på sin arbetsplats.

Ett ledarskap som präglas av handlingskraft och närvaro och som bygger på tillit och gott självförtroende är en viktig del i chefskapet. En chef i stadsdelsförvaltningen förväntas att aktivt leda förändringsarbete och bygga en öppen och tillåtande kultur där medarbetare känner stöd och får möjlighet att utveckla och omsätta idéer och förslag i konkreta verksamhetsförbättringar.

Förvaltningen arbetar systematiskt med arbetsmiljöfrågor för att kunna behålla och utveckla ett hållbart arbetsliv. En god arbetsmiljö bidrar till väl fungerande verksamheter och ett

långsiktigt hållbart arbetsliv för medarbetarna. Som en del i det systematiska arbetsmiljöarbetet ska förvaltningen fortsatt bedriva ett förebyggande hälsoarbete med tidiga insatser samt ett fungerande rehabiliteringsarbete som ska minska ohälsotal och sjukskrivningar. HR-enheten ger prioriterat stöd till verksamheter som upplever hög sjukfrånvaro och/eller hög personalrörlighet.

Lokalförsörjning

Förvaltningen ska utveckla de prognos- och planeringsverktyg som används för att bedöma behovet av lokaler i stadsdelsområdet på kort och lång sikt kopplat till befolkningsutvecklingen, för att säkerställa att förskoleutbyggnaden tillgodoser behovet över tid. Verksamhetslokaler i stadsdelsområdet ska vara ändamålsenliga och kostnadseffektiva. I den mån det är möjligt ska lokaler samnyttjas, för att öka nyttjandegraden och bidra till en tryggare stadsmiljö.

Förvaltningen bevakar att det byggs bostäder för äldre och för kvinnor och män med funktionsnedsättning samt att offentliga verksamheter och miljöer är tillgängliga för alla, oavsett ålder eller funktionsförmåga. För att förbättra tillgängligheten i förvaltningens offentliga lokaler som tar emot besökare, kommer förvaltningen under verksamhetsåret att utreda förbättringsåtgärder

Inköp

Verksamheterna ska vara kostnadseffektiva och anpassade till målgruppernas behov och efterfrågan utifrån gällande lagstiftning och stadens riktlinjer. Investeringar ska präglas av kostnadsmedvetenhet för att garantera god hushållning av resurser. Prioriteringar sker utifrån de områden där behoven är störst med fokus på ett socialt och jämställt perspektiv.

Genom att aktivt delta i stadens organisation och i kategoriarbetet ska förvaltningen bidra till att driva utvecklingen i staden och stadsdelsområdet framåt i enlighet med *Stockholms stads program för inköp* och andra styrande dokument. Förvaltningen kommer delta i referensgrupper för gemensamma och centrala upphandlingar för att säkerställa att verksamheternas behov tillgodoses på bästa sätt. Arbetet med implementering av systemstöd inom ramen för Projekt VINST fortsätter i syfte att främja gemensamma processer, säkerställa att upphandlingar genomförs i enlighet med LOU samt möjliggöra en effektiv avtalsförvaltning och -uppföljning inom alla verksamhetsområden. I upphandlingar ska förvaltningen verka för en sund konkurrens, där kvalitet, miljö och innovation är naturliga delar. Även social och ekonomisk hållbarhet samt tillgänglighet är områden som ska kravställas i den mån det är möjligt. Genom en aktiv dialog med externa aktörer kan förvaltningen bidra till att möjliggöra för mindre leverantörer att delta i upphandlingar. Inköp ska ske utifrån befintliga avtal och förvaltningens inköp ska följas upp och kontrolleras regelbundet för att öka avtalstroheten.

Innovation och strategiska digitaliseringsfrågor

Innovativa miljöer förutsätter att ledarskapet och medarbetarskapet bidrar till en kultur som präglas av samarbete och där idéer delas. För att skapa en sådan kultur har ledarskapet en stor betydelse. Ledarskapet i förvaltningen ska präglas av kommunikation, tillit samt mod att hantera utmanande situationer och att aktivt leda förändringsarbete i en öppen och tillåtande kultur. Förvaltningens verksamheter ska lära av och samarbeta med andra aktörer, både

offentliga och privata. Förvaltningens chefer ska stödja medarbetare att aktivt arbeta för att utveckla och omsätta idéer och förslag i konkreta verksamhetsförbättringar som kommer invånarna i Enskede-Årsta-Vantör till del.

Nämndens innovationskapacitet utvecklas bland annat genom att förvaltningen under 2021 kommer att ha innovation som ett av de sex teman som förvaltningen kommer att arbeta med i projektform.

Verklighetslabbet är en verksamhet som ska växa tillsammans med flera avdelningar. Under 2021 kommer ett samarbete att inledas med Östermalms stadsdelsförvaltning för att vidareutveckla och sprida Verklighetslabbets metoder och arbetssätt.

Under 2021 kommer förvaltningen att införa nya sociala system som benämns Esset. I samband med införandet och övergången till Esset kommer förvaltningen att arbeta för att tillvarata digitaliseringens möjligheter i syfte att sätta individen i centrum.

Internationalisering och internationella relationer

Förvaltningen ska under året utveckla arbetet med att bevaka och tillvarata de möjligheter som erbjuds att delta i innovations- och samverkansprojekt som stärker den sociala såväl som den ekologiska hållbarheten som finansieras av EU:s fonder och program.

För att kommunicera med förvaltningens olika målgrupper är en viss del av verksamhetsinformationen översatt till flera språk. På medborgarkontoret, i olika verksamheter och i förvaltningens reception finns information på flera språk.

Bemötande

Förhållningssättet som råder är att alla som kommer i kontakt med förvaltningens verksamheter bemöts med respekt och att det inte förekommer någon diskriminering utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

I de fall det är möjligt redovisar och analyserar förvaltningen statistik könsuppdelat.

Konsekvenser av covid-19-pandemin

För att kunna erbjuda service till invånarna under fortsatt pandemi, väntas den ökade användningen av digitala arbetssätt fortsätta. Många aktiviteter, verksamheter och möten, och även en del stöd och hjälp, väntas fortsatt behöva genomföras via telefon eller digitalt i början av året. Behovet av att utveckla nya arbetssätt ökar. Vissa aktiviteter kommer troligen behöva skjutas upp tills de är möjliga att genomföra på ett säkert sätt.

Inom förskolan ökar behovet av kommunikation om reviderade riktlinjer utifrån Folkhälsomyndighetens och smittskydd Stockholms rekommendationer mellan förskola och vårdnadshavare. Utevistelse, och därmed kraven på utemiljöerna, ökar. Närvaro av antal barn och personal påverkar dagligen personalplaneringen i förskolan.

Antalet orosanmälningar väntas fortsatt öka och i kombination med ökad sjukfrånvaro kan behov av att anlita inhyrd personal uppstå.

För familjerätten medför pandemin att stora delar av verksamheten får bedrivas med stark tidspress. Utredningsuppdrag ges från Tingsrätten med snäva tidsramar. Möten kan behöva avbokas utifrån sjukdom eller karantän, vilket påverkar möjligheterna att klara tidsramarna. Möjligheten till umgängesstöd utmanas genom den restriktiva linjen kring besöksantal i lokaler. Verksamheten kan behöva hitta andra större lokaler och rekrytera fler umgängesstödjare för att kunna genomföra övervakade umgängen under fortsatt pandemi.

Inom de förebyggande verksamheterna kan personalbrist på grund av sjukfrånvaro medföra att verksamheter kan behöva stänga. I de fall det inte är möjligt att sätta in vikarier kan personalkostnaderna minska. En utmaning för de förebyggande verksamheterna är att skapa meningsfullt innehåll i en verksamhet som ska hålla öppet utan att samtidigt locka alltför många besökare.

Förvaltningen har en beredskap för en eventuell ökning av personer som söker ekonomiskt bistånd, och förstärker bemanningen på mottagningen för ekonomiskt bistånd samt ökar flexibiliteten bland medarbetarna för att möjliggöra högre bemanning av telefoner och kortare svarstid. Fler socialsekreterare kommer att finnas i receptionen på Slakthusplan.

Personer som utsätts för våld i nära relation väntas bli kvar längre på skyddat boende på grund av brist på personal som kan bistå med att hitta annat boende.

Vissa brukare tackar nej till insats på grund av rädsla för att bli smittade av covid-19, vilket kan leda till att personer inte klarar av att upprätthålla sina vardagsrutiner och social isolering.

Inom äldreomsorgen kan inte hemtjänstgruppen för tryggt mottagande som ska bistå vissa äldre efter utskrivning från slutenvården arbeta med tänkt kärnuppdrag. Hemtjänstgruppen ställer om till förstärkningsteam covid-19.

Grundbemanningen inom äldreomsorgen behöver öka för att säkra kontinuitet och hålla en beredskap med anledning av förväntad hög sjukfrånvaro. Korttidsplatser kan behöva öppna och avdelningar kan behöva läggas i malpåse. Verksamheterna kommer att behöva anpassa sig till nya direktiv, restriktioner och eventuellt förändrad lagstiftning.

Förvaltningen behöver ha en beredskap för ett eventuellt ökat vård- och omsorgsbehov som en följd av ökat missbruk, social isolering och psykisk ohälsa. Detta kan påverka prognoserna för kommande äldreomsorgsbehov 2021.

Nyttjandet av stadsdelsområdets parker och grönområden har ökat sedan pandemin började, vilket har ökat behovet av drift och underhåll. Förvaltningen behöver vara förberedd på att denna trend håller i sig.

Det ökade behovet av distansmöten kan medföra högre krav på olika lokalåtgärder. Ändrade rekommendationer och riktlinjer från Folkhälsomyndigheten kan leda till behov av olika typer av åtgärder på lokaler för besökare. Det behöver finnas beredskap för att kunna genomföra åtgärder snabbt då behov uppstår. Vissa underhållsåtgärder i verksamhetslokaler kan behöva skjutas upp.

Kostnadsutvecklingen med anledning av pandemin följs upp löpande och återredovisas till nämnden månatligen.

Ett stort arbete läggs på att ge verksamheterna bästa stöd utifrån stadens olika digitala förutsättningar. Mycket tid går till att försöka lösa olika digitala utmaningar utifrån de nya

förutsättningarna med pandemin så att verksamheterna ska kunna genomföra sina uppdrag. Verksamheternas behov är främst bra uppkoppling, digitala verktyg som Skype och Teams, kringutrustning till Skype och Teams och mobila abonnemang utifrån uppkoppling via mobil.

Upphandlingsfunktionen håller ihop information till verksamheterna vad gäller behov av utrustning från stadens centrallager samt är ett stöd vid behov av olika direktupphandlingar som konsekvens av pandemin.

Nämndsammanträdena kommer i början av året att vara fortsatt stängda för allmänheten. Så få förtroendevalda som möjligt deltar, men tillräckligt många för att kunna fatta beslut. På varje nämnd beslutas hur nästkommande sammanträde ska genomföras. Förvaltningen undersöker möjligheterna att kunna genomföra sammanträdena digitalt.

Vid den nämndinformation som genomförs inför sammanträdena deltar endast två personer från förvaltningen fysiskt, övriga via Skype. De förtroendevalda rekommenderas att delta via Skype, då målet är att samla så få som möjligt i samma lokal.

Pensionärsrådets och rådet för funktionshindradsfrågors sammanträden kommer i början av året att vara fortsatt inställda. När situationen tillåter kommer fysiska sammanträden att återupptas. Under tiden ges råden möjlighet att lämna synpunkter på nämndärenden och formulera en skrivelse som distribueras ut till ledamöterna före sammanträdet.

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Hur stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål sammanfattas nedan.

I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Förvaltningen fortsätter arbetet mot ökad självförsörjning genom att försöka korta bidragstiderna, genomföra arbetsförberedande insatser och hälsobefrämjande aktiviteter. Samverkan sker med olika aktörer. En särskild satsning genomförs på att kvinnor som står långt från arbetsmarknaden kommer ut i arbete. Unga 20-29 år som varken arbetar eller studerar (UVAS) ska få stöd att komma ut i arbete eller studier.

För att etablera nyanlända ger förvaltningen samhällsvägledning och information om bostadsfrågor.

Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

Förvaltningen fortsätter att utveckla det trygghetsskapande arbetet. Det sker genom att implementera stadens trygghetsprogram, revidera samverkansöverenskommelsen med polisen och fortsätta med platssamverkan i Östberga och Rågsved.

Kompetensen om företeelser som kan kopplas till våldsbejakande extremism ska stärkas.

Tillgängligheten i de offentliga miljöerna och framkomligheten för gående och cyklister ska utvecklas. Efterlevnaden av städgarantin ska förbättras.

I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Utbildningen i förskolan präglas av ett jämställdhetsperspektiv. Rektorer ska få stöd i att tidigt

upptäcka och initiera insatser för arbetslag med barn i behov av särskilt stöd. Förskolorna ska medverka i forskningsprogrammet *Hållbar förskola*.

Barnrättsfrågorna ska stärkas genom barnombud och barnombudssamordnare. Samverkan mellan förskola och socialtjänst ska utvecklas. Arbetet med språkutveckling, digitalisering och fysisk aktivitet fortsätter.

I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Barns rättighet till en god utbildning stärks genom skolsociala stödteam och fältassistenter på grundskolor som motiverar eleverna att närvara på lektioner.

Förvaltningen verkar för att människor har en meningsfull sysselsättning och bryter social isolering.

För att stärka barns och ungas skyddsfaktorer utvecklas arbetet med det förebyggande och tidiga stödet i form av bland annat uppsökande fältarbete, föräldrarådgivning, skolsociala team samt råd- och stödsamtal till unga på ungdomsmottagningen. Arbetet med föräldraskapsstöd och hembesöksprogram fortsätter. Familjehemsvården ska utvecklas, likaså stödet till de som utsatts för våld.

Genom olika stödinsatser ska möjligheterna för enskilda att bo i ett eget boende och klara sig själv med så lite stöd som möjligt öka.

I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

Förvaltningen ska införa huvudhandläggare för att öka den enskildes trygghet och digitala hjälpmedel ska öka tillgängligheten för äldre. Delaktigheten ska öka.

Stödet till personer med demenssjukdom ska förbättras. Utifrån erfarenheter av pandemin ska följsamheten till basala hygienrutiner utvecklas.

Genom olika insatser ska äldre kunna bo kvar i sitt ordinära boende. Social isolering ska motverkas.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om minskad fattigdom, jämställdhet och minskad ojämlikhet i Agenda 2030 planerar förvaltningen att fortsätta arbetet mot ökad självförsörjning, stödja kvinnor som står långt från arbetsmarknaden och etablera nyanlända.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Personer med fysisk, psykisk och neuropsykiatrisk funktionsnedsättning ska erbjudas stöd för att närma sig arbetslivet och därigenom få ökad självständighet och möjlighet till egen försörjning.

Samhällsvägledning för nyanlända

Arbetet med etablering av nyanlända sker i samverkan med flera aktörer, dels internt i staden och dels över avdelningsgränserna i förvaltningen. En viktig del i arbetet är samhällsvägledning och information om bostadsfrågor. Förvaltningen lägger ett särskilt fokus på bostadsfrågor. För att inkludera nyanlända förstärker förvaltningen med ytterligare en inkluderingslots för bostadsvägledning. Barnfamiljer är prioriterade och arbetet sker i samarbete med SHIS.

På medborgarkontoren får alla personer som bor i genomgångsbostäder information om vikten av att söka bostad, stöd i att ställa sig i kö till bostadsförmedlingen och information om andrahandsuthyrning av bostäder. Vid behov kan förvaltningen återuppta den särskilda satsning som påbörjades under 2020 med samhällsvägledning och information om bostadsfrågor på stadsdelsområdets genomgångsbostäder, i samarbete med SHIS.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser

Personer som har ekonomiskt bistånd och är föremål för arbetsmarknadsinsatser ska få stöd och insatser som leder mot ökad självständighet och självförsörjning genom arbete, studier, ersättning från arbetslöshetskassa, pension och sjukersättning.

Faktorer som påverkar antalet bidragssökande

Antalet personer som söker ekonomiskt bistånd påverkas i hög grad av konjunkturen och situationen på arbetsmarknaden. Redan innan covid-19 pandemin utbröt såg förvaltningen att den tidigare trenden med ett minskat antal försörjningsstödstagare bröts och att antalet personer som sökte ekonomiskt bistånd ökade. Inga större skillnader har uppmärksamats mellan kvinnor och män. Den trenden har förstärkts ytterligare i och med att covid-19 pandemin utbröt. Inför 2021 är det svårt att göra en prognos för hur situationen kommer att utveckla sig. En ökning av ärenden är trolig om pandemin fortsätter och har en påverkan på arbetsmarknaden och enskilda individers privatekonomi.

I och med den aktuella situationen på arbetsmarknaden är det svårare än tidigare för personer som blir arbetslösa att få ett nytt arbete. Många av de som nu tillkommer som försörjningsstödstagare har arbetat inom servicenäringen på vikariat eller timanställning. Det är också inom dessa branscher som många personer som haft ekonomiskt bistånd fått en anställning och blivit självförsörjande.

De flesta personer som söker försörjningsstöd är arbetssökande, följt av sjukskrivna utan sjukpenning och personer som har försörjningsstöd av sociala/medicinska skäl. Personer som har en arbetsförmåga remitteras till Jobbtorg för att få stöd att så snabbt som möjligt komma ut i arbete.

Beredskap för ett ökat inflöde av personer som söker ekonomiskt bistånd

För att möta en eventuell ökning av personer som söker ekonomiskt bistånd ska förvaltningen förstärka bemanningen på Mottagningen för ekonomiskt bistånd, öka flexibiliteten bland medarbetarna för att möjliggöra stabilare bemanning och kortare svarstid, öka närvaro av socialsekreterare i receptionen på Slakthusplan och genomföra digitala möten med personer som söker ekonomiskt bistånd.

Sänka trösklarna till arbete

Personer som söker försörjningsstöd står i allt större omfattning långt från arbetsmarknaden och har komplexa problem såsom psykisk ohälsa och missbruk. De behöver ofta arbetsförberedande insatser, såsom kartläggning av arbetsförmågan och arbetsträning. Steget till Jobbtorg, Stockholmsjobb och offentligt skyddat arbete (OSA) är för många för stort.

För att sänka trösklarna till arbete ska förvaltningen öka kunskaperna om hälsans betydelse för det fysiska och psykiska välbefinnande. Genom hälsobefrämjande aktiviteter kan möjligheter till ett bättre välbefinnande och större möjlighet att närma sig arbetslivet öka.

Arbetsinriktningen inom förvaltningens sysselsättningsverksamhet ”Tur och Retur” ska utvecklas. Vidare ska behov hos brukarna och kompetensen i personalgrupperna utifrån perspektivet att kunna bedöma arbetsförmåga och erbjuda arbetsträning inom ”Tur och Retur”. Vid behov ska personal kompetensutvecklas eller personal med andra kompetenser, till exempel arbetsterapeut, anställas.

I samarbete med Jobbtorg ska en särskild satsning genomföras på att kvinnor som står långt från arbetsmarknaden kommer ut i arbete, främst genom Stockholmsjobb. Satsningen har också ett barnperspektiv genom att det leder till att barn lever i familjer där föräldern har ett arbete och egen försörjning.

Samarbetet med FINSAM-team (finansiell samverkan) på Jobbtorg ska utvecklas vidare för att erbjuda brukare samordnat stöd i form av olika insatser, aktiviteter och stöd för personer som är sjukskrivna. Arbetet sker genom samverkan mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Jobbtorgen. Syftet är att fler personer ska kunna erbjudas förrehabiliterande insatser.

Fler personer med insatsen daglig verksamhet enligt LSS ska ges möjlighet att få offentligt skyddat arbete (OSA). Samarbetet mellan daglig verksamhet och förvaltningens OSA-handläggare med fokus på unga upp till 29 år med aktivitetsersättning, ska utvecklas för att förebygga behov av försörjningsstöd.

Förvaltningen ska samarbeta med vårdcentraler kring sjukskrivningsgrad hos personer som har försörjningsstöd för att tillgängliggöra möjligheten till Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsinsatser, till exempel anställningsstöd.

Behovet av meningsfulla aktiviteter, arbetsträning/sysselsättning för personer som genomgår missbruksbehandling och bor i förvaltningens försöks- och träningslägenheter för att på sikt upprätthålla nykterhet och få en egen försörjning ska ses över.

Förkorta bidragstider

En hög andel av de personer som är beroende av ekonomiskt bistånd har långa bidragstider. Drygt 70 procent av de som varit aktuella under januari-september 2020 har varit aktuella i mer än tolv månader. Många av dem saknar arbetsförmåga och har tidigare sökt sjukersättning eller aktivitetsersättning från Försäkringskassan, men fått avslag. För att de ska få en långsiktig försörjning och slippa ansöka om ekonomiskt bistånd varje månad ska förvaltningen kartlägga personer som fått avslag på ansökan om sjuk- eller aktivitetsersättning för att kunna avgöra vilka som kan vara aktuella för dessa former av egen långsiktig försörjning. En egen bedömning ska göras om det är sannolikt att personen har rätt till sjuk-

eller aktivitetsersättning och om det finns en upparbetad vårdkontakt. Personen ska få stöd i kontakten med primärvård och Försäkringskassan för att ansöka om sjuk- eller aktivitetsersättning.

Lätt att göra rätt

Mycket av socialsekreterarnas arbetstid går åt till att ge stöd till brukarna i hur de ansöker om ekonomiskt bistånd eftersom många har svårt med ansökningsförfarandet. För att ge stöd i ansökningsförfarandet har förvaltningen socialsekreterare i receptionen under den period när flest ansökningar om ekonomiskt bistånd görs. Medborgarkontoren i Rågsved och i receptionen på Slakthusplan kan också hjälpa till med ansökan.

Brukardialog

Förvaltningen inledde under hösten 2020 ett arbete tillsammans med socialförvaltningen kring att göra en perspektivkartläggning av vilka utvecklingsbehov som brukarna ser, för att de ska få bästa möjliga stöd på vägen mot självförsörjning. Brukarorganisationer, ideella föreningar, brukare, socialsekreterare och andra tjänstepersoner kommer att intervjuas för att ge en heltäckande bild av utvecklingsbehoven. Resultaten kommer att ligga till grund för utveckling av arbetet inom ekonomiskt bistånd och inom andra verksamheter. Analysarbetet planeras till våren 2021.

Förebyggande och uppsökande arbete

För att förebygga kommande behov av ekonomiskt bistånd ska förvaltningen i samarbete med Jobbtorg söka upp ungdomar i åk 3 på gymnasiet som bor i familjer som har långvarigt ekonomiskt bistånd. Ungdomarna ska få information om innebörden av att föräldrarna inte längre har försörjningsplikt för dem. De ska också erbjudas vägledning för att kunna söka arbete eller studier efter gymnasiet.

Eventuella andra grupper som kan sökas upp för att förebygga kommande behov av försörjningsstöd ska kartläggas. Samarbete med Jobbtorg ska ske för att personer som avslutat etableringsprogrammet men inte kommit ut i arbete direkt ska skrivas in på Jobbtorg.

Alla unga 20-29 år som varken arbetar eller studerar (UVAS) som besöker Medborgarkontoret får information om Jobbtorg. De som söker ekonomiskt bistånd hänvisas till Jobbtorg för att få stöd att komma ut i arbete eller studier.

För att introducera flickor och pojkar till arbetslivet ska förvaltningen fortsätta att erbjuda flickor och pojkar 15-19 år feriejobb.

Förhindra felaktiga utbetalningar

För att förhindra felaktiga utbetalningar gör förvaltningen löpande kontroller. Alla ärenden som flyttas över från mottagningsgruppen, till försörjningsstödsgruppen granskas för att uppmärksamma eventuella felaktigheter och brister. Förvaltningens handläggare för felaktiga utbetalningar gör löpande internkontroll av ärenden. Informationen sammanställs för att identifiera eventuella utvecklingsbehov och vid behov vidta åtgärder.

Samarbete med universitet och högskolor

Nämndens verksamheter ska utvecklas i samarbete med akademien för att erbjuda brukare insatser utifrån evidensbaserad praktik. Genom en delad tjänst med Karolinska Institutet

kommer legitimerad personal under året att få kontinuerlig handledning i hälso- och sjukvårdsarbete. Förvaltningen ska utveckla samarbetet med Karolinska institutet (KI) i utbildningsfrågor genom att vara representerad i KI:s utbildningsnämnd som tar beslut om framtida utbildningar, uppdragsutbildningar, kursprogram med mera.

Arbetet med handlingsplanen för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndsbedömare fortsätter och som en del av det planerar förvaltningen genomföra ”pilot 2021”. Det innebär att förvaltningen tar emot cirka tio studenter under tre dagar. Studenterna får träffa olika medarbetare och chefer som beskriver hur det är att arbeta inom en politikerstyrd verksamhet. Det sker i tätt samarbete med Stockholms Universitet och deras kursansvarig då det är en del i utbildningen som ska examineras.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	3,3 %	2,7 %	Tertial
 Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	1,8 %	1,5 %	Tertial
 Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)	75		Tertial
 Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,3 %	1,0 %	Tertial
 Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	44 st	800 st	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	800 st	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	80 st	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	180	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal unga 20-29 år som varken arbetar eller studerar som nåtts av uppsökande verksamhet och tagit del av arbetsmarknadsinsatser	20	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	800 st	9 000 st	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden ska i samråd med socialnämnden och stadsdelsnämnderna revidera riktlinjerna för det kommunala aktivitetsansvaret	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

1.1.1 Invånare i stadsdelsområdet försörjer sig själva

Beskrivning

Personer får stöd till en egen försörjning genom kontakt med Jobbtorg, studier, arbetsförberedande insatser eller stöd i att söka annan ersättning. Genom feriejobb under sommaren och skolloven introduceras unga i arbetslivet. Nyanlända ges samhällsvägledning. En inkluderingslots tillsätts för att arbeta med

bostadsvägledning, barnfamiljer är prioriterade.
Förvaltningens enheter tar emot studenter för verksamhetsförlagd utbildning (VFU)

Förväntat resultat

Invånare försörjer sig själva genom arbete eller annan ersättning.
Nyanlända etableras snabbt i samhället.
Unga introduceras i arbetslivet.
Vuxna långt ifrån arbetslivet blir anställningsbara genom arbetsförberedande insatser.
Studenter från olika lärosäten får en bra introduktion till arbete i nämndens verksamheter

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Inom ramen för samhällsvägledning för nyanlända, utveckla arbetssätt och aktivt vägleda de nyanlända i bostadsfrågor.	2021-01-01	2021-12-31
Inom ramen för samhällsvägledning för nyanlända, utveckla samarbete med representanter för civilsamhället och/eller andra aktörer avseende etableringsfrämjande aktiviteter för nyanlända kvinnor, män, flickor och pojkar.	2021-01-01	2021-12-31
Utveckla arbetssätt för att nå nyanlända kvinnor och män (egenbosatta, anhöriga och kommunanvisade) med erbjudande om samhällsvägledning.	2021-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om jämställdhet, minskad ojämlikhet samt fredliga och inkluderande samhällen i Agenda 2030 kommer förvaltningen att fortsätta utveckla det trygghetsskapande arbetet, bland annat genom att implementera stadens trygghetsprogram. Människors känsla av trygghet ska öka i hela staden och förvaltningen ska bidra i arbetet mot målsättningen att den upplevda tryggheten i hela Stockholm stad halveras till 2025.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Förvaltningen kommer under året att fortsätta arbetet med att förbättra tillgängligheten i de offentliga miljöerna. Under 2020 genomfördes en tillgänglighetsinventering av utomhusmiljön i stadsdelsområdets parklekar och en åtgärdsplan formulerades. Under året kommer åtgärdsplanen att genomföras.

Tillgänglighetsinventering av stadsdelsområdets lekparkar kommer att påbörjas under året och minst en trygghetsvandring med fokus på tillgänglighet kommer att genomföras.

Lokal samverkansöverenskommelse med polisen

Den lokala samverkansöverenskommelsen mellan stadsdelsförvaltningen, utbildningsförvaltningen och lokalpolisen ska revideras i början av året. Samtidigt uppdateras den lokala lägesbilden. Åtgärder som omfattar både sociala och situationella insatser kommer att genomföras. Det lokala brottsförebyggande rådet är en strategisk samverkansgrupp som verkar för ökad trygghet och minskad brottslighet i stadsdelsområdet, med utgångspunkt från den lokala samverkansöverenskommelsen.

Platssamverkan

Inom ramen för trygghetsarbetet ska förvaltningen även fortsätta driva platssamverkan i Rågsved och Östberga, som av polisen definieras som utsatta områden. Arbetet sker i samverkan med ett flertal aktörer såsom trafikkontoret, Sisab, Svenska bostäder, utbildningsförvaltningen, kulturförvaltningen, idrottsförvaltningen, exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret polisen, näringsliv och i dialog med invånare och civilsamhällesorganisationer. I upplägget av de medborgardialoger som utförs inom ramen för platssamverkan säkerställer förvaltningen att olika målgrupper, såsom barn och ungdomar, kvinnor och män, personer med utländsk bakgrund och personer med funktionsnedsättning ges möjlighet att delta.

I Rågsved kommer olika arbetsgrupper med boende, tjänstepersoner och förtroendevalda tillsammans utarbeta och prioritera trygghetsskapande åtgärder i området. Innan åtgärder vidtas kommer en analys av orsakerna till de utmaningar som finns att genomföras. Fokusområden för platssamverkan är en välskött offentlig miljö, förebygga kriminalitet - särskilt öppen narkotikaförsäljning samt trygga boendemiljöer, stärkt föreningsliv kring idrott och kultur och att förskola och skola erbjuder en god utbildning.

I Östberga går samverkan in i en ny fas 2021 för att befästa det positiva resultatet hittills och fortsätta utveckla området.

Arbete mot våldsbejakande extremism

Under året kommer förvaltningen också att fortsätta stärka kompetensen bland medarbetarna i syfte att upptäcka och agera kring personer och händelser som kan kopplas till våldsbejakande extremism.

Rent och tryggt

Förvaltningen ska under året verka för att offentliga miljöer inom stadsdelsområdet är rena och trivsamma. Särskilt viktiga områden och platser är i och i anslutning till de lokala centrumen.

Förvaltningen ska under året genomföra trygghetsinventeringar, i samverkan med civilsamhället, polisen, det lokala näringslivet och andra berörda aktörer. De ska mynna ut i en kartläggning över otrygga platser och miljöer och åtgärdsplaner ska upprättas baserat på det. Åtgärder ska alltid beakta barn-, jämställdhets- och tillgänglighetsperspektiv. Eftersom flera olika aktörer ansvarar för de offentliga miljöerna inom stadsdelsområdet krävs god samverkan för att få bästa möjliga effekt på åtgärder.

Förvaltningen ska även förbättra efterlevnaden av städgarantin och verka för att främja känslan av ett kollektivt ansvarstagande för närmiljön. Exempel på strategier för att uppnå detta är att uppmuntra brukaravtal och stadsodlingar där boende, föreningar och andra aktörer från civilsamhället själva är delaktiga i hur stadsmiljön ser ut och utvecklas.

Investeringar för ökad trygghet

Förvaltningen ska genomföra investeringar i stadsmiljön, som ska bidra till en ökad upplevd trygghet. Det handlar bland annat om förbättringsåtgärder på gång- och cykelvägar, förbättrad belysning, plantering av träd och växter samt placering av parkbänkar utmed gångstråk. Parkprojekt ska bidra till att fler människor rör sig i den offentliga miljön under fler tider på



dygnet. Det är särskilt viktigt att lokala behov och förutsättningar integreras i tidiga skeden av olika stadsutvecklingsprojekt som rör stadsmiljön.

Bättre framkomlighet

Framkomlighet för gående och cyklister är en viktig aspekt i trygghetsarbetet som kommer att prioriteras. Det ska vara enkelt och säkert att röra sig inom stadsdelsområdet oavsett årstid och väder. Belysning, drift och underhåll ska främja hållbara resmönster och aktivitet och rörelse i den offentliga miljön.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	79 %	79 %	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld	90 %	-	År
 Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	73 %	73 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	73 %	73 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön	88 %	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Trafiknämnden ska, med stöd av kommunstyrelsen, utreda möjligheterna att i lämplig stadsdel initiera ett pilotprojekt för att möjliggöra för näringslivet och civilsamhället att bidra till stadsmiljöverksamheten	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

1.2.1 Stadsdelsområdet är tryggt, säkert och välskött att bo och vistas i

Beskrivning

För att öka tryggheten ska den lokala samverkansöverenskommelsen med polisen och utbildningsförvaltningen revideras och trygghetsinventeringar ska genomföras. Arbetet med platssamverkan i Rågsved och Östberga fortsätter. För att höja kompetensen om att upptäcka och agera mot personer och händelser kring våldsbejakande extremism ska medarbetare erbjudas både grundläggande och fördjupningsutbildning. Förvaltningsövergripande risker och sårbarheter identifieras och hanteras för att förebygga eller minska konsekvenserna av oönskade händelser. Förvaltningen ska under verksamhetsåret genomföra investeringar i stadsmiljön och förbättra efterlevnaden av städgarantin.

Förväntat resultat

Barn, unga, vuxna och äldre upplever sig mer trygga i stadsdelsområdet.

Risker för oönskade händelser minskar.

Invånarna är mer nöjda med underhållet av de offentliga miljöerna.

Förvaltningen har ett utvecklat arbete för att förebygga utanförskap och kriminalitet.



Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska fortsätta sitt samarbete mellan skola och socialtjänst med våldsprevention utifrån programmet mentorer i våldsprevention, MVP.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska under verksamhetsåret genomföra minst fyra trygghetsvandringar.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska under verksamhetsåret genomföra minst sju tillgänglighetsinventeringar av stadsdelsområdets lekparkar.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska under verksamhetsåret utföra tillgänglighetsförbättrande åtgärder på parklekars utemiljöer, enligt upprättad åtgärdsplan. Prioriterade åtgärder som ska utföras under verksamhetsåret fastställs i tertialrapport 1.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska utföra minst en trygghetsvandring med särskilt fokus på hur barn upplever offentliga miljöer.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska utföra minst en trygghetsvandring med särskilt tillgänglighetsfokus.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningens medarbetare ska genomföra en webb-utbildning i informationssäkerhet	2021-01-01	2021-12-31
Implementera Trygghetsprogrammet	2021-01-01	2021-12-31
Revidera lokal samverkansöverenskommelse med polisen och utbildningsförvaltningen	2021-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Agenda 2030

För att förskolan ska vara tillgänglig för alla barn ska förvaltningen genom det specialpedagogiska stödteamet erbjuda löpande handledning och kompetensutveckling till rektor och medarbetare. Utbildningen i förskolan ska planeras och följas upp utifrån ett jämställdhetsperspektiv och inte påverkas av föreställningar om stereotypa könsnormer. Förvaltningens förskolor ska erbjuda måltider av hög kvalitet. Förvaltningen ska också bidra till att fler vårdnadshavare med barn i förskolan gör ett aktivt skolval inför förskoleklassen.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Förvaltningen ska genom det specialpedagogiska teamet för förskola erbjuda stöd till rektor att i ett tidigt skede upptäcka och initiera insatser för arbetslag med barn i behov av särskilt stöd. Teamet ska sprida och tillgängliggöra evidensbaserad forskning för stödinsatser, exempelvis tydliggörande pedagogik och bildstöd. Teamet ska också erbjuda medarbetare i förskolan digitala och öppna forum för kollegialt lärande med temaområden utifrån att förskolan ska vara tillgänglig för alla barn.

Förvaltningen ska revidera handlingsplanen *Övergång förskola-skola för alla barn* utifrån ett inkluderande perspektiv. Därtill ska också förvaltningen revidera stöddokumentet för *Pedagogiska miljöer* utifrån ett tillgänglighetsperspektiv.

Hållbar och likvärdig förskola

Förvaltningens förskolor ska under 3,5 år medverka i forskningsprogrammet *Hållbar förskola*. Syftet är att med stöd av forskning identifiera effektiva sätt att arbeta med hållbar utveckling utifrån det sociala, ekologiska och ekonomiska perspektivet och undersöka vilka

effekter detta kan medföra i förskolans kontext. Syftet är också att genom samarbete mellan lärare och forskare låta de verksammars kunskaper och erfarenheter utgöra grund för gemensam kunskapsutveckling och ny forskning inom området utbildning för hållbar utveckling. Programmet ska påbörjas under hösten 2021.

Förvaltningen ska också möjliggöra för kollegialt lärande på innovationsarenan *UU-labbet* där skapande ateljé, digital ateljé och mötesrum tillgängliggörs medarbetar i förskolan. Miljöerna byggs upp och framställs utifrån ett återbruksperspektiv.

Trygghet och barnrätt

Tryggheten för barn i förskolan ska stärkas genom ökad samverkan mellan förskola och socialtjänst. Barnrättsfrågor och barns röst ska stärkas ytterligare genom en ny organisation med barnombud på varje förskola och en barnombudssamordnare på varje förskoleenhet. Samverkan mellan förskola och socialtjänst samt införandet av organisationen med barnombud syftar även till att främja tidiga insatser för barn.

Genom samverkan med socialtjänst ska förslag på en organisation utarbetas för att fler förskollärare ska leda familjestödsgrupper.

Språk

Rector ansvarar för att utveckla förskolornas undervisningsmiljöer utifrån barnens språk, läs- och skrivutveckling och förvaltningens språknätverk ska vara ett stöd i det arbetet. Den årliga språkinventeringen och uppgivet modersmål vid ansökan om förskoleplats ska användas som underlag för planering av språk- och kulturutvecklande arbete i förskolan.

Förvaltningen ska i nära samverkan med förskoleenheterna kartlägga förskolornas språkarbete, utveckla arbetssätt och åtgärder utifrån språkinventeringen samt implementera arbetsmaterialet för språksamtal på varje förskola.

Nationella minoritetsspråk och flerspråkighet i förskolan

I varje förskola där det finns barn med annat modersmål än svenska eller som hör till de nationella minoriteterna ska aktiviteter, arbetssätt, miljö och material anpassas till barnens behov. Även barnens vårdnadshavare är en viktig tillgång och resurs för förskolan i detta avseende.

Om vårdnadshavaren anger i ansökan om förskoleplats att barnet talar eller har anknytning till ett nationellt minoritetsspråk (finska, meänkieli, samiska, romani och jiddisch) ska förskolan erbjuda ett förstärkt språkstöd.

Förvaltningen ska genom nära samverkan med förskoleenheterna utreda förutsättningar för, samt ta fram en organisationsplan, som möjliggör att stadsdelsområdet kan erbjuda och kommunicera om förskola där hela eller en väsentlig del av utbildningen bedrivs på finska, meänkieli eller samiska.

Förskollärladd undervisning

I enlighet med läroplanen för förskola ska alla barn erbjudas undervisning som planerats och följs upp av legitimerad förskollärare. Förvaltningen ska i genom nära samverkan med förskoleenheterna genomföra en översyn av arbetslag i stadsområdets förskolor som saknar legitimerade förskollärare. Därtill ska förvaltningen säkerställa att förskoleenheterna har

strategier och arbetssätt för att erbjuda alla barn undervisning och utbildning som planerats och följs upp av legitimerad förskollärare.

Rörelse och hälsa

För att alla barn ska ges möjlighet att uppleva rörelseglädje och därigenom utveckla sitt intresse för att vara fysiskt aktiva ska alla förskoleenheter implementera den strategi för daglig rörelse som tagits fram under 2020. Införandet kommer att knytas ihop med implementeringen av Skolplattformmodulen *Planering och bedömning* och det sista upplägget i forskningsprogrammet *Flerstämmig undervisning i förskolan*, som ska handla om fysisk aktivitet.

Förvaltningen ska också sprida kunskap om och utveckla metoder för ökad daglig rörelse utifrån förskolornas erfarenheter av deltagandet i Karolinska institutets forskningsprojekt.

Förbättrad arbetsmiljö i förskolan

För att erbjuda barn en förskola av hög kvalitet ska förvaltningen bidra till goda förutsättningar för en bra arbetsmiljö i stadsdelsområdets kommunala förskolor. Förvaltningen ska fortsätta arbeta för en hållbar och likvärdig arbetsmiljö i förskolan utifrån handlingsplanen *Förbättrad arbetsmiljö i förskolan för barnskötare och förskollärare*, 2019.

Förvaltningen ska säkerställa förskollärarens förutsättningar genom att ta fram en modell för planering av det pedagogiska innehållet i undervisningen. Vidare ska en översyn av arbetssätt för att introducera barn till förskola under hela året genomföras.

Möjligheten till gemensam uppdragsbeskrivning för respektive yrkeskategori inom förskola ska utredas. Mentorskapsmodeller för rektorer, nyexaminerade barnskötare och förskollärare ska tas fram. Förvaltningen ska också utarbeta ett program för introduktion av nyanställda på förskoleenheterna och ett introduktionsmaterial samt en arbetsplansmall för kockar i förskolan.

Förvaltningen ska också utreda förutsättningar för vikarieanskaffning av hög kvalitet och som underlättar för rektor att säkerställa kvalitet i utbildningen.

Digitalisering

Förvaltningen ska stödja förskolornas arbete för att alla barn utvecklar sin digitala kompetens och tillgängliggörs digitala verktyg. Alla förskolor i stadsdelsområdet ska ha tillgång till likvärdiga pedagogiska verktyg för att främja digitaliseringen i förskolan.

Förvaltningen ska genom nära samverkan med förskoleenheterna säkerställa att förskolor har likvärdiga förutsättningar till att bidra till att barn utvecklar digital kompetens och implementera Skolplattformmodulen *Planering och bedömning* i samtliga förskolor. Modulen erbjuder planering för och uppföljning av både barngruppens och det enskilda barnets utveckling i förskolan och ska bidra till ökad kommunikation och samverkan med vårdnadshavaren.

Kompetensförsörjning och kompetensutveckling

Kompetensförsörjningen inom förskolan ska underlättas genom förvaltningens kompetensförsörjningsplan samt utvecklas utifrån stadens handlingsplan *För förbättrad arbetssituationen för förskollärare och barnskötare*.

Förvaltningen ska fortsätta att erbjuda medarbetare att vidareutbilda sig till barnskötare, förskollärare samt högre master- eller magisterutbildning inom pedagogik. Medarbetare ska också erbjudas stöd i att utveckla det professionella språket, bland annat genom Barnskötarutbildning för personal i förskolan med språkstöd. Förvaltningen ansöker om vikarieersättning för medarbetare som studerar inom ovan utbildningar vilket möjliggör för medarbetare att studera inom sin anställning.

Kompetensutveckling inom våldsprevention ska genomföras för personal i förskolan. Kompetensutvecklingen ska innefatta kunskap om hur negativa maskulinitetsnormer kan bidra till att våld uppstår och ska utgå från erfarenheter av det våldsförebyggande arbetet som utvecklats av inom Snösätra förskoleenhet.

Förvaltningen ska utreda behov av att erbjuda medarbetare i förskolan stöd i att utveckla det professionella språket, erbjuda rektorer och medarbetare i förskola kompetensutveckling inom området klimat och miljö samt identifiera behov av kompetensutveckling för kockar i förskolan.

Mottagande av studenter och elever för verksamhets- och arbetsplatsförlagd utbildning

Förvaltningen har ingått ett avtal mellan Stockholms stad och Stockholms universitet där utvalda förskolor i stadsdelsområdet särskilt åtar sig att ta emot studenter för verksamhetsförlagd utbildning (VFU) utifrån universitetets klustermodell. Därutöver erbjuder stadsdelens förskolor också andra universitet och högskolor VFU-platser.

Förvaltningens förskolor har också ingått avtal med Midsommarkransens gymnasium för att erbjuda elever på Barnskötarutbildningen arbetsplatsförlagd utbildning av hög kvalitet.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	33 %	33 %	Tertial
 Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	88 %	88 %	År
 Antal barn per grupp	16	16	Tertial
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9	4,9	Tertial
 Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,6	3,6	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att alla förskolor arbetar med sin strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna stärka uppföljningen av underlagen till förskolerapporten för att säkerställa och utveckla det systematiska kvalitetsarbetet	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för att kunna genomföra ett pilotprojekt för screening för läs- och skrivsvårigheter i förskolan	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna utreda hur språkutvecklingen sker i förskolan, och vilka åtgärder som kan öka förutsättningarna för språkutvecklingen	2021-01-01	2021-12-31



Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna verka för en ökad likställighet gällande bedömningsgrunderna till barn i behov av särskilt stöd i förskolan samt till avsteg från vistelsetiden för barn till föräldralediga	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och i samverkan med arbetsmarknadsnämnden genomföra en satsning på vidareutbildning i svenska språket för stadens förskolepersonal vid behov	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna öka andelen inskrivna barn i förskolor i områden där inskrivningsgraden är låg, med fokus på områden som är mindre socioekonomiskt gynnsamma	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

1.3.1 Barn utvecklas och lär i en hållbar och likvärdig förskola av hög pedagogisk kvalitet

Beskrivning

Förskolan ingår i skolväsendet och vilar på demokratins grund. Den ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och grundläggande demokratiska värderingar.

Förskolornas hållbarhet utvecklas utifrån ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt perspektiv. Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande. Den ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på barn och barnens behov, där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. I samarbete med hemmen ska förskolan främja barnens utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarsställande människor och samhällsmedlemmar.

Förväntat resultat

Andel barn i stadsdelsområdet som är inskrivna i förskola ökar (84% 2020).

Barn i förvaltningens förskolor erbjuds undervisning och utbildning som är planerad och följs upp av legitimerade förskollärare.

Förvaltningens förskolor har kunskap om och tillgång till digitala verktyg för att barn ska utveckla sin digitala kompetens.

Barn i förvaltningens förskolor erbjuds daglig rörelse och fysisk aktivitet i förskolan utifrån förskoleenheternas strategier för daglig rörelse.

Barn i förskolan som far illa uppmärksammas i tidigt skede av kompetenta medarbetare och förskolan har god samverkan med socialtjänsten.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel vårdnadshavare som svarar på Förskoleundersökningen	75 %		År
Förskolornas resultat på område "Barns språkliga och kommunikativa utveckling" i kvalitetsindikatorn (WKI)	3,6		År
Förskolornas resultat på område "Pedagogisk miljö och material" i kvalitetsindikatorn (WKI)	3,6		År
Förskolornas resultat på området "Barns matematiska utveckling"	3,6		År
Förskolornas resultat på området "Naturvetenskap och teknik"	3,6		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska följa upp förskoleenheternas användande av det socioekonomiska tillägget	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska genomföra en översyn av arbetssätt för att introducera barn till förskola under hela året.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska införa Skolplattformsmodule Planering och bedömning i förvaltningens samtliga förskolor.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska ta fram en modell för förskollärares planering av det pedagogiska innehållet i undervisningen.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska ta fram en modell för mentorskap för rektorer.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska ta fram en organisationsplan för förskolornas medverkan i forskning- och utvecklingsprogrammet Hållbar förskola	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska ta fram ett program för introduktion av nyanställda i stadsdelsförvaltningens förskoleenheter.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska ta fram introduktionsmaterial samt en arbetsplansmall för kockar i förskolan.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska utreda förutsättningar för- samt ta fram en organisationsplan som möjliggör att stadsdelsområdet kan erbjuda förskola där hela eller en väsentlig del av utbildningen bedrivs på finska, meänkieli eller samiska.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska utreda förutsättningar för vikarieanskaffning av hög kvalitet och som underlättar för rektor att säkerställa kvalitet i undervisning, utbildning och omsorg.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska utreda möjligheten till gemensam uppdragsbeskrivning för respektive yrkeskategori inom förskola.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska utvärdera förskolornas medverkan i forskning- och utvecklingsprogrammet Flerstämig undervisning i förskolan (FundIF) och sammanställ resultatet i en slutrapport.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska ta fram en modell för mentorskap för nyexaminerade barnskötare och förskollärare.	2021-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om god hälsa och välbefinnande, god utbildning för alla, jämställdhet och minskad ojämlikhet i Agenda 2030 planerar förvaltningen att öka samarbetet mellan fritidsgårdar och ungdomsmottagning så att fler pojkar som behöver stöd vänder sig till ungdomsmottagningen, arbeta med skolsociala stödteam, aktgranskningar och förebyggande insatser av olika slag.

Förvaltningen ska säkra att barn alltid får komma till tals i frågor som berör dem, utifrån barnets ålder och mognad. Barns rättighet till en god utbildning stärks genom skolsociala stödteam och fältassistenter på grundskolor som motiverar elever att närvara på lektioner.

För att verksamheter och stöd till enskilda ska vara jämställt används bland annat checklistor i bedömningen av insatser. Statistik som kan redovisas könsuppdelad analyseras ur ett

jämställdhetsperspektiv.

Fritidsgårdar och ungdomsmottagningen arbetar med destruktiva maskulinitetsnormer för att öka jämställdhet och på sikt minska våld i nära relationer.

För att främja ett jämställt föräldraskap planerar förvaltningen att starta en pappagrupp i samverkan mellan öppna förskolan och föräldramottagningen.

Genom att förvaltningen håller sig uppdaterad på rättspraxis och genomför aktgranskningar ökar möjligheterna till att kunna upptäcka ojämlikheter i bedömningen av insatser. Resultat för den enskilde följs upp och analyseras utifrån olika faktorer.

En god hälsa och välbefinnande är en viktig faktor i arbetet för att personer ska få ett självständigt liv. Förvaltningen verkar för att människor har en meningsfull sysselsättning och bryter social isolering.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Förvaltningen ska undersöka behovet av syn- och hörselinstruktör för personer med funktionsnedsättning för att sedan säkerställa tillgången.

Samverkan skola, förskola, socialtjänst, fritidsverksamhet och polis

Förvaltningen har, tillsammans med utbildningsförvaltningen och polis, tillsammans reviderat en samverkansöverenskommelse. Denna överenskommelse ska levandegöras på berörda enheter. Samarbetet syftar till att öka tryggheten i närområdet genom minskad skadegörelse, minskad narkotikaförsäljning och minskad kriminalitet av annat slag.

Förebyggande arbete

I syfte att nå fler brukare och förbättra kvaliteten på parklekarna ska det pedagogiska innehållet stärkas genom att höja kompetensen inom personalgruppen. Förvaltningen ska till exempel försöka rekrytera fritidspedagoger.

Förvaltningen fortsätter att erbjuda öppen förskola på finska en dag i veckan på en av de öppna förskolorna.

Som ett led i att öka inskrivningsgraden i förskola ska förvaltningen sammanställa en kartläggning som påbörjades i slutet av 2020. Syftet är att ta reda på orsaken till att vårdnadshavare väljer att inte ha sina barn i förskola. Kartläggningen genomförs genom att ställa frågor till de som besöker socialtjänsten och barnavårdscentralen. Utifrån kartläggningen ska förvaltningen utreda vilka insatser som kan vara aktuella för att öka inskrivningsgraden.

För att stärka barns och ungas skyddsfaktorer utvecklas arbetet med det förebyggande och tidiga stödet. Stödet omfattar bland annat uppsökande fältarbete, föräldrarådgivning, skolsociala team samt råd- och stödsamtal till unga på ungdomsmottagningen. För att främja barns och ungas utveckling och hälsa fortskrider arbetet med föräldraskapsstöd och hembesöksprogram. Genom att ge föräldrar ett tidigt stöd i sitt föräldraskap kan barnets självkänsla och förmågan att förebygga familjekonflikter stärkas.

I syfte att tidigt upptäcka barn med psykosocial ohälsa planerar förvaltningen att i samverkan mellan förskola, socialtjänst och BVC söka medel för att arbeta enligt modellen SAMarbete Gemensamt Ansvar för barn och unga (SAGA). Målgruppen är barn mellan ett och sex år. Det

kan handla om barn som inte förstår de sociala koderna/leker inte med andra barn, ofta hamnar i konflikt med andra barn, har föräldrar som brister i föräldraskapet, har bristande självkontroll eller språkliga brister.

Förvaltningen fortsätter arbeta för att uppnå målen i stadens alkohol, narkotika, dopning och tobakspolitiska program. Särskild tonvikt ska läggas på att förebygga användning och tidig upptäckt hos barn och unga, samt minska skador orsakade av alkohol och minskat tobaksbruk.

I det förebyggande arbetet med barn, ungdomar och deras familjer har fältassistenter en viktig roll. För att nå flickor och pojkar som visar ett riskbeteende ska fältassistenter ha särskilt fokus på det drogpreventiva arbetet i samverkan med skolor och polis. För att minska narkotikaanvändningen och risken att rekryteras in i kriminalitet kommer fokus läggas på barn 10-15 år i samverkan med Skarpnäcks stadsdelsförvaltning. Förvaltningen ser ett behov av att stärka upp kring barn i denna målgrupp då barn i 10-12-årsåldern inte uppmärksammas i andra verksamheter och egna sociala problem går längre ner i åldrarna nu än tidigare.

Det förebyggande arbetet syftar till att skapa trygghet, möjliggöra att barn och unga utvecklas gynnsamt och har en meningsfull fritid. För att nå detta ska förvaltningen arbeta med:

- programmen Mentor i våldsprevention (MVP) och Agera tillsammans (AT) i samarbete med utbildningsförvaltningen
- fler strukturerade aktiviteter på de öppna fritidsverksamheterna, med både efterfrågade och nya aktiviteter
- att erbjuda unga möjlighet att skapa kultur i samverkan med kulturcoacher och kulturförvaltningen inom de öppna fritidsverksamheterna
- att öka tillgängligheten till läxhjälp på fritidsgårdar i samarbete med civilsamhället.

För att motverka psykisk ohälsa bland barn och unga, med särskilt fokus på flickor, unga HBTQ-personer och ensamkommande barn och unga ska förvaltningen erbjuda mer inkluderande verksamheter, föra dialog med ungdomar om vad de behöver och önskar samt utveckla samarbetet med Egalia, en verksamhet för Icke-Heteronormativ Ungdom.

På grund av lång väntetid för behandling via barn- och ungdomspsykiatriska mottagningen (BUP) har det hänt att ungdomsmottagningen, som erbjuder rådgivning till unga 12-23 år, haft för långa samtalsserier med ungdomar. Uppdraget för ungdomsmottagningar ses därför över i syfte att tydliggöra gränsdragningen mellan råd/stöd och behandling.

Familjehemsvård

Familjehemsvården behöver utvecklas utifrån att barn som behöver placeras har alltmer komplexa behov. Förvaltningen bildar en arbetsgrupp med enhetschefer för att mer effektivt kunna rekrytera jour- och familjehem. En mottagningsfunktion inom familjevården ska utredas i syfte att effektivisera arbetet med rekrytering av nya familjehem.

Stöd vid utsatthet för våld

Barn som växer upp i familjer där våld förekommer ska i första hand ges stöd inom Relationsvåldscentrum (RVC) då någon av föräldrarna är aktuella inom RVC. Den typen av stöd har tidigare givits inom familjecentrum vilket medför att gränsdragningar mellan dessa båda verksamheter behöver ses över för att ge barnen det bästa stödet.

Ungdomsmottagningen och RVC ska se över samverkansformer för att ungdomsmottagningens kuratorer ska få ökad kunskap om våld och dess konsekvenser samt för att slussa unga våldsutsatta och våldsutövare till behandling via RVC.

För att förebygga och ge bättre stöd till personer som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck, vilket även omfattar tvångsäktenskap och könsstympning, ska förvaltningen fokusera på tidigt stöd till familjer där det bedöms finnas risk för hedersrelaterat våld och förtryck. Förvaltningen ska ge långsiktigt stöd till utsatta. De som brutit kontakten med sin familj på grund av hedersrelaterat våld och förtryck får stöd att skapa ett nytt nätverk.

Det utvecklingsarbete inom våld i nära relation som försenats till följd av corona-pandemin kommer att återupptas under 2021. Förvaltningen kommer att fokusera på att:

- implementera stadens program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2021-2023
- säkra rutiner för att förebygga och uppmärksamma brukare som utsätts för våld
- berörda medarbetare går de utbildningar som erbjuds
- utveckla stödet till personer som behöver bryta med sitt nätverk på grund av våldsutsatthet genom att i samverkan med civilsamhället göra det möjligt att skapa ett nytt nätverk fritt från våld
- ta fram en gemensam rutin för hur och när våld uppmärksammas för att i högre grad förebygga att det förekommer våld i verksamheter som riktar sig till personer med funktionsnedsättning
- utvärdera om den kompetens som finns motsvarar behoven
- återinföra kurser för brukare i viktig intressant person (VIP) och sprida kunskapen om VIP
- säkra rutiner för att förebygga och uppmärksamma brukare som utsätts för våld.

Handläggning

I syfte att kvalitetssäkra orosanmälningar, utredningar och insatser gällande barn och unga har ett projekt inletts i samarbete med Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning enligt Modell för tidigt socialt stöd. Under 2021 ska resultaten analyseras och vid behov leda till åtgärder och eventuellt nya arbetssätt.

Barn och unga upp till 18 år har möjlighet att vara delaktiga och framföra sina åsikter i ärenden som berör dem. För att få kunskap om barnets perspektiv och behov i familjer som är aktuella inom socialtjänsten arbetar förvaltningen familjecentrerat vilket innebär att barnet alltid får möjlighet att själv få prata med handläggare. Uppföljning och egenkontroll görs inom hela verksamheten i syfte att säkerställa att barnets röst hörs och att dess behov tillgodoses under hela insatsen.

För att barn med behov av insatser från både hälso- och sjukvård, skola samt socialtjänst ska ha ett samordnat stöd höjs kvaliteten i arbetet med samordnad individuell plan (SIP) genom att öka barns delaktighet och nå samsyn mellan berörda aktörer.

Arbetet med samverkan kring barn i behov av särskilt stöd (BUS) fortskrider och samhandling med skola och polis prioriteras. I syfte att förbättra familjehemsplacerade barns möjligheter till goda utbildningsresultat följs arbetet med Skolfam, en skolsatsning i familjehemsvården.

Där det finns förutsättningar för barn att bo kvar i hemmet, är det enligt forskning bättre att insatser ges på hemmaplan. För att undvika att barn och unga placeras utanför hemmet ska utveckling av fler lösningar på hemmaplan prioriteras där det är möjligt, exempelvis genom förbättrat arbete med säkerhetsplaneringar i enlighet med metoden Signs of safety samt mobilisering av barnets privata nätverk. Förvaltningen arbetar även vidare med iRiSk-projektet. Irisk är strukturerade barn- och föräldraintervjuer för insamling av uppgifter som behövs för bedömning av risken för att barn utsätts för förnyat och/eller förgrovat våld av vuxna med omvårdnadsansvar.

Öka kvalitet, rättssäkerhet och tillgänglighet i handlägningsprocessen och utförandet av insatser

Verksamheterna inom individ- och familjeomsorg vuxna, personer med ekonomiskt bistånd och funktionsnedsättning ska under året göra en samlad översyn som ska ligga till grund för ett antal fokusområden. Det gäller att i högre grad kunna säkerställa en rättssäker handläggning, att insatser utförs som ger goda resultat för den enskilde som går att följa i dokumentationen samt att den enskilde ges förutsättningar att lätt ta till sig information. Detta ska ske genom att:

- samverka kring rutiner för dokumentation inom utförarverksamheter som ett led i att utveckla den sociala dokumentationen
- stärka uppföljningen av beslutade insatser
- systematisera och utveckla befintlig egenkontroll
- fortsätta att säkra barnperspektivet
- fortsätta implementera framtagna resultatmodell för att säkerställa att arbetet leder till resultat
- återuppta kollegiala observationer inom utförarverksamheterna för funktionsnedsättning och socialpsykiatri, där lärdomarna från kvalitetsobservatorerna ska tas tillvara och integreras i verksamhetsutvecklingen.

Det projekt för ökad brukardelaktighet som startade under år 2020 inom ekonomiskt bistånd i samarbete med socialförvaltningen kommer under året att avslutas. Resultatet av utvärderingen av projektet ska ligga till grund för beslut om hur modellen för ökad brukardelaktighet ska användas inom fler verksamheter. Förvaltningen ska fatta beslut om hur modellen ska användas inom andra verksamheter. Arbetssättet med dialoger med brukare, brukarorganisationer och andra viktiga parter kommer att integreras som en del i den ordinarie verksamhetsutvecklingen.

Rätt insatser i rätt tid

En viktig del i det förebyggande arbetet är att bevilja insatser i tid och, när behov finns, att insatser ges parallellt från berörda samverkansparter internt och externt. För detta ska förvaltningen:

- implementera det samverkansavtal om samsjuklighet med regionen för att med hjälp av parallella insatser bidra till en ökad självständighet för den enskilde
- öka kunskapen om varandras uppdrag och på så sätt förutsättningarna för samverkan genom att skapa digitala presentationer som en del i introduktionen av nyanställda
- fortsätta att erbjuda budget- och skuldrådgivning utifrån behov

- fullfölja implementeringen av arbetet med sociala insatsgrupper (SIG) utifrån stadens vägledning.

Fungerande skolgång

För att barn och ungdomar ska ha hög skolnärvaro och möjlighet till godkända skolresultat riktas flera olika insatser från socialtjänsten till skolorna. Skolsociala stödteam (SST) arbetar med de elever som har omfattande frånvaro och därmed riskerar att inte klara av skolgången. Två utmaningar i detta arbete är att nå de yngre barnen som i dag inte omfattas av stödet samt att förkorta kön för att få stöd. Tillsammans med utbildningsförvaltningen ser förvaltningen över hur SST kan ha bättre genomströmning av ärenden för att på så vis nå fler elever.

ESF-projektet Samverkan för ökad skolnärvaro har beviljats bidrag till att förstärka befintliga skolsociala team. Projektets skolsocionomer erbjuder närvarofrämjande insatser till elever i årskurs 8 och 9 med upprepad eller längre frånvaro som initialt är mindre än 20 procent i omfattning. Syftet är att ge tidiga förebyggande insatser som motverkar omfattande skolfrånvaro och i samverkan med grundskolan utveckla metoder för detta. I dialog med elev och vårdnadshavare planeras och genomförs insatserna som ges inom ramen för socialtjänstens öppenvårdsinsatser”.

Barn som placeras utanför hemmet får skoltaxi alternativt stöd från mobila teamet för att möjliggöra fortsatt skolgång. Barnens skolresultat ska följas upp för att familjehemsplacerade flickor och pojkar ska få bättre livsförutsättningar.

Enskildas möjlighet till ett självständigt liv

Verksamheternas kärnuppdrag handlar om att ge stöd till personer och verka för att de på sikt ska kunna leva ett självständigt liv. En viktig del är att genom stödinsatser öka möjligheterna för enskilda att kunna bo i ett eget boende och klara sig själv med så lite stöd som möjligt.

Förvaltningen ska intensifiera arbetet för att fler brukare går vidare i processen mot ett självständigt boende genom att:

- tillämpa stadsdelsförvaltningens vräkningsförebyggande handlingsplan
- utveckla arbetssätt för att tidigare kunna erbjuda insatsen träningslägenhet
- i högre grad erbjuda brukare som idag bor i en servicebostad en träningslägenhet med anpassat stöd
- genom samverkan erbjuda parallella insatser, som till exempel en meningsfull sysselsättning för att öka möjligheterna att behålla ett stadigvarande boende
- se över stödet i tränings- och försökslägenheter
- tydliggöra uppdragen för de medarbetare som ger stöd i tränings- och försökslägenheter.

För att öka personers möjligheter till att i högre utsträckning kunna leva ett självständigt liv ska förvaltningen:

- fortsätta sprida kunskapen om arbete och metoder för personer med samlarproblematik genom ”samlarteamet” inom nämndens utförarverksamhet inom socialpsykiatri
- delta i ett forskningsprojekt som drivs av Karolinska Institutet med start år 2021 och som syftar till att hitta metoder som bidrar till en ökad självständighet i brukarens

vardagsliv

- öka samverkan mellan behandlingsassistenter och boendestödjare för att öka kompetensen om varandras målgrupper och lära av varandras arbetssätt, en gemensam kompetensutvecklingsplan ska tas fram.

Öppenvård Sydost som bedriver beroendevård tillsammans med Farsta och Skarpnäcks stadsdelsförvaltning ska starta en föräldrastödgrupp. För att utveckla Öppenvård Sydost ska förvaltningen se över möjligheterna till utökat samarbete med fler förvaltningar i staden.

Barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden

Förvaltningens har ett särskilt fokus på att ge stöd i olika former till barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden. För att förebygga och skapa varaktiga boendelösningar för barnfamiljer gör förvaltningen bland annat följande insatser:

- ger bo-lotsen ett särskilt uppdrag för att ge stöd i att hitta en varaktig bostad
- samverkar med SHIS för att lösa boendesituationen
- ordnar boenden nära skola/förskola om möjligt
- prioriterar målgruppen vid budget- och skuldrådgivning genom att barnfamiljer erbjuds tid för rådgivning inom en vecka.

Brukardelaktighet

Barn, unga och deras vårdnadshavare ska så långt det är möjligt vara delaktiga i handläggning och insatser. Barns åsikter respekteras och beaktas. Förvaltningen ska arbeta fram olika modeller/arbetssätt för att öka brukardelaktighet och samla in brukarnas åsikter och handläggning, insatser och bemötande.

Digitalisering och innovation

Förvaltningen ska ta tillvara de möjligheter som uppkommit i och med det ökade användandet av digitala hjälpmedel under coronapandemin. Det ger möjligheter till effektivare verksamheter och tidsbesparing. För att möjliggöra för en ökad grad av digitalisering i verksamheterna ska förvaltningen:

- i processen för nybyggnation av bostäder enligt LSS se till att det skapas den utrustning som krävs för att kunna nyttja digitala lösningar i verksamheterna
- ta fram en åtgärdsplan för de verksamheter som idag inte har den utrustning som krävs för att kunna utveckla det digitala användandet
- i införandet av Esset utveckla en samverkan som möjliggör för snabba lösningar vid eventuella tekniska problem
- se över hur förvaltningen på ett enkelt sätt kan lösa sekretessfrågor vid användandet av digitala lösningar för att undanröja hinder för verksamhetsutveckling och framtagande av innovativa lösningar
- kartlägga vilka behov av digitala hjälpmedel som finns hos personer med funktionsnedsättning.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel avhysningar som kunnat avväjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från kronofogdemyndigheten	50 %	Tas fram av nämnd	Tertial



Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn och unga som bedömts ha skyddsbehov och som inte fått vänta på placering	100 %	100 %	Tertial
 Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	10 %	Fastställs t1	Tertial
 Andel barn och ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	75 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	90 %	öka	År
 Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	93 %	öka	År
 Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	83 %	80 %	År
 Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	75 %	75 %	Tertial
 Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	50 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	90 %	90 %	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	79 %	År
 Andel personer som själv upplever att dem får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (socialpsykiatri)		Fastställs 2021	År
Kommentar Indikatorn fastställs i tertialrapport 1.			
 Andel personer som själv upplever att dem får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)	75 %	Fastställs 2021	År
 Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	80 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel utredningar av barn och unga i vilka skola/förskola vidtalas	80 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem	27	Tas fram av nämnd	År
 Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten	640 st	Tas fram av nämnd	År
 Antal vräkningar som berör barn	0	Tas fram av nämnd	Tertial
 Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	Tas fram av nämnd	År



Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Bostadsförmedlingen ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna genomföra åtgärder och nödvändiga ändringar samt se över hela processkedjan för att säkerställa att personer som är utsatta för våld i nära relation och har rätt till förtur också får tillgång till det.	2021-01-31	2021-06-30
 Kommunstyrelsen ska tillsammans med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda ansvaret för beställning av vissa eller alla typer av bostäder med särskild service i syfte att öka likställigheten och tillgången till fler LSS-bostäder. Utredningen ska innehålla en grundlig analys av de ekonomiska konsekvenserna på kort och lång sikt av eventuell flytt av beställaransvaret	2021-01-01	2021-12-31
 Kulturnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna, samt vid behov med stöd av arbetsmarknadsnämnden, utreda en utveckling av fritidsgårdarnas fortsatta uppdrag i syfte att nå fler och erbjuda mer kontinuerlig och planerad verksamhet, inklusive hur mer verksamhet kan ske mobilt och digitalt samt ta fram en modell för fortsatt drift av fritidsgårdar som stängts på grund av hot och kriminalitet.	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden och stadsdelsnämnderna ska tillsammans säkerställa att alla barn som är placerade på HVB- eller familjehem har en skolplanering och inte står utan skolgång mer än en vecka	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden och stadsdelsnämnderna ska utveckla och systematisera uppföljningen av hur klienterna och brukarna upplever effekten av de insatser de får genom socialtjänsten	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ansvara för att Esset är ett verksamhetssystem som möjliggör en evidensbaserad socialtjänst med fokus på att klienten känner att den fått fungerade stöd	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna införa en samlad verksamhetsuppföljning för LSS-verksamheter	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samverkan med Region Stockholm fortsätta projektet STIS, Starkt tidigt stöd i samverkan och utöka hembesöksprogrammet så det når fler och stöttar familjer i riskzon längre	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna att söka socialtjänst i annan stadsdel än där man bor när det gäller hederrelaterade problem	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna samverka särskilt med Polisen kring initiativ gryning och arbeta för att stödet till utsatta för våld i nära relation sker samordnat	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna tydliggöra fältassistenternas uppdrag, arbetsmetoder och mål i syfte att skapa en likställighet i staden	2021-01-01	2021-06-30
 Socialnämnden ska stötta stadsdelsnämnderna i genomlysning av socialtjänstens barn- och ungdomshandläggning enligt modell "Rätt stöd i rätt tid"	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen ta fram förslag på förändrade riktlinjer för att införa en ny form av sysselsättning inom socialpsykiatri samt i samband med detta göra en översyn av ersättningssystemet för sysselsättning	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna utveckla en modell för verksamhetsuppföljning för samtliga verksamheter inom socialtjänsten oavsett regiform	2021-01-01	2021-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska i samarbetet med socialnämnden och utbildningsnämnden fullt ut implementera SAMS-modellen för att verka för en obruten skolgång för placerade barn	2021-01-01	2021-12-31



Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska inrätta strategisk funktion för samverkan skola-socialtjänst-polis-civilsamhälle	2021-01-01	2021-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med utbildningsnämnden och socialnämnden implementera modellen för skolsociala team i hela staden och utöka socialtjänstens närvaro i skolan	2021-01-01	2021-12-31
 Stadsdelsnämndernas ska tillsammans med socialnämnden utreda förutsättningarna för att samlokalisera socialsekreterare och polis i stadens lokalpolisområden	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna och socialnämnden ska utveckla samverkan kring barn som riskerar att föras utomlands i syfte att ingå barnäktenskap eller könsstympning	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

1.4.1 Barn, unga och vuxna i stadsdelsområdet får en handläggning av hög kvalitet

Beskrivning

Förvaltningen ska genomföra en grundlig analys och kartläggning av alla orosanmälningar och utredningar rörande barn och unga i syfte att se eventuella brister och förbättringsmöjligheter. Förvaltningen ska även öka brukardelaktighet inom Social omsorg barn och unga, vilket ledningsgruppen ser över och kommer fram med olika förslag för de olika enheterna.

En systematisk uppföljning kommer att ske utifrån kärnuppgifterna och ligga till grund för de prioriteringar och åtgärder som beslutas för att öka kvaliteten i verksamheten för brukarna och i arbetet mot en ökad självständighet och självförsörjning. Genom evidensbaserade insatser och samverkan mellan olika parter får den enskilde stöd i processen mot ett självständigt liv.

Förväntat resultat

Barn är delaktiga och ges information i ärenden som berör dem.

Stödet bidrar till att enskilda kan bo i ett självständigt boende.

Stödet bidrar till att enskilda har ett självständigt liv.

Enskilda klarar sig med mindre omfattning av stödinsatser.

Risk- och behovsbedömningar genomförs i hög utsträckning med till exempel bedömningsinstrumenten SAVRY eller iRisk.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Flickor och pojkar upplever delaktighet i mötet med socialsekreterare och behandlare	90 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förenkla språket inom dokumentationen inom både handläggning och utförandet av insatser.	2021-01-01	2021-12-31
Implementera Lokal handlingsplan i enlighet med Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet 2019 – 2022 inom Social omsorg barn och unga	2021-01-01	2021-12-31



Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Inventering av vilken skriftlig information som kan innehålla ett mer enkelt språk inom ramen för förvaltningens ansvarsområde.	2021-01-01	2021-12-31
Social omsorg barn och unga ska fortsätta den påbörjade implementeringen av rutinen kring arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck	2021-01-01	2021-12-31
Utreda och kartlägga bakomliggande orsaker till höga antalet våldsärenden.	2021-01-01	2021-12-31
Utveckla arbetet med att prata med barn som lever i familjer där förälder eller hushåll är aktuella inom socialtjänsten.	2021-01-01	2021-12-31
Utveckla arbetet med brukardelaktighet inom Social omsorg barn och unga	2021-01-01	2021-12-31
Vidareutveckla dialogen med brukare kring utvecklingsfrågor inom Social omsorg vuxen	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

1.4.2 Barn, unga och vuxna i behov av stöd får insatser av hög kvalitet.

Beskrivning

Förvaltningen arbetar för att öka integration och flickors närvaro på fritidsgårdar genom att utveckla ungdomsdialog, till exempel genom gårdsråd. Vidare ska förvaltningen se över fritidsgårdspersonalens anställningsform och kompetensnivå i syfte att höja kompetensen. Förvaltningen ska också starta ett projekt tillsammans med Skarpnäcks stadsdelsförvaltning för att nå unga som riskerar att rekryteras in i kriminalitet.

Systematisk uppföljning kommer att ske utifrån kärnuppgifterna och ligga till grund för de prioriteringar och åtgärder som beslutas för att öka kvaliteten i verksamheten för brukarna och i arbetet mot en ökad självständighet och självförsörjning.

Genom evidensbaserade insatser och samverkan mellan olika parter får den enskilde stöd i processen mot ett självständigt liv

Förväntat resultat

Insatser leder till önskat resultat.

Lika goda resultat uppnås oavsett kön.

Individen är i möjligaste mån delaktig i hur insatsen utförs.

Barn, unga och vuxna är nöjda med bemötandet.

Fritidsgårdar och parklekar utgår från barns behov och är fria från fördomar och beteenden som har sin grund i stereotypa föreställningar om kön.

Barn utvecklar förmågor till socialt samspel, lek, språk och skapande i nämndens öppna förskolor.

Barn som riskerar att fara illa uppmärksammas av öppna förskolan och samarbetet med socialtjänsten fungerar väl.

Deltagande i introduktionsförskola och öppen förskola ökar inskrivningsgraden i förskola.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel flickor/kvinnor, pojkar/män som fullföljer SIG enligt planering	40 %		År



Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel pojkar av totalt antal besökare på ungdomsmottagning	23 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förenkla språket inom dokumentationen inom både handläggning och utförandet av insatser.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen kommer att bjuda in till fokusgrupper för brukare med funktionsnedsättning för att utreda vilken typ av digitala hjälpmedel som är lämpliga för målgrupperna.	2021-01-01	2021-12-31
Inventering av vilken skriftlig information som kan innehålla ett mer enkelt språk inom ramen för förvaltningens ansvarsområde.	2021-01-01	2021-12-31
Kollegial observation kommer att implementeras i verksamheter inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri för att strukturerat arbeta med bemötandefrågor.	2021-01-01	2021-12-31
Missbruksvårdens öppenvård, Öppenvård sydost, ska under året starta samtalsgrupper med föräldrar som har barn under 18 år.	2021-01-01	2021-12-31
Stärka chefssamverkan och kunskapsutbyte mellan RVT och RVC inom förvaltningarna i klustret för RVC sydost i syfte att uppnå gemensam verksamhetsutveckling.	2021-01-01	2021-12-31
Undersöka möjligheten att flytta till en mer tillgänglig lokal för förvaltningens öppna mötesplats Flotten.	2021-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om ingen hunger, god hälsa och välbefinnande, jämställdhet och minskad ojämlikhet i Agenda 2030 planerar förvaltningen en rad aktiviteter under 2021. Exempel på hur förvaltningen arbetar för en ökad social hållbarhet är att digitala hjälpmedel ska öka tillgängligheten för äldre. Arbetet för ökad jämställdhet ska utvecklas utifrån könsuppdelad statistik, till exempel analyser av resultat från biståndshandläggarnas kvalitetsmätningar.

Förvaltningens utvecklingsarbete har utformats utifrån strategin för en äldrevänlig stad. Till exempel genomför nämnden en omstrukturering av ett servicehus till seniorboende för att möta behovet av ett tryggt och tillgängligt boende med social gemenskap. Nämnden ska också bidra till social delaktighet och inkludering bland äldre genom att erbjuda aktiviteter på de sociala mötesplatserna. För att äldre ska kunna delta i samhället på lika villkor ska förvaltningen vidareutveckla arbetssätt genom bland annat ny teknik.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Förvaltningen ska under året ta fram och implementera nya arbetssätt som stöd till äldre i att använda digitala verktyg för att kommunicera, göra inköp med mera. Det ska ske i samverkan med andra förvaltningar i projekt digital senior och digital fixare

För att öka tillgängligheten i nämndens hemtjänstverksamheter ska en särskild språksatsning göras under året.

Trygghet

Nämndens äldreomsorg kännetecknas av god kvalitet, värdigt bemötande, valfrihet och tillgänglighet, vilket möjliggör en hög livskvalitet för den enskilde. Förvaltningen ska under året införa huvudhandläggare för att öka den enskildes trygghet.

Stödet till personer med demenssjukdom ska förbättras under året. Det görs genom samverkan med andra aktörer och kompetensutveckling. Förvaltningen ska bidra med följande för att nå målet:

- utveckla ett tvärprofessionellt samarbete mellan förvaltningen och primärvården genom att upprätta team med ansvarig biståndshandläggare, ansvarig primärvård och kontaktperson inom hemtjänsten
- utbilda medarbetare genom stjärnmärkt demenskompetens inom såväl myndighetsutövning som utförande av insatser.

Den enskildes delaktighet och självbestämmande ska öka inom nämndens verksamheter. För att nå målet ska förvaltningen säkra att arbetssättet med rambeslut inom hemtjänsten är förankrat i alla verksamheter genom särskilda granskningar. Målen ska förtydligas i beslut om insatser för att skapa förutsättningar för utföraren att arbeta målinriktat med tydligt brukarperspektiv.

Pandemin har tydliggjort behov av att utveckla arbetet för att utöka den enskildes trygghet. För att nå målet ska förvaltningen:

- genomföra förbättringsarbete utifrån brister som framkommer i analys av det palliativa registret i särskilda boenden
- prioritera följsamheten till basala hygienrutiner och kohortvård för att minska smittspridning
- se till att hemtjänstgruppen som arbetar med tryggt mottagande i hemmet efter utskrivning från slutenvården vid behov snabbt ska kunna ställas om till specialistvård covid-19
- säkra tillgången till arbetskläder inom hemtjänsten och säkra att medarbetare inte bär smycken, klockor etcetera.

Förebyggande arbete

Förvaltningen ska genom förebyggande arbete bidra till att äldre som så önskar kan bo kvar i ordinärt boende. För att nå målet ska förvaltningen:

- förbättra informationen om möjligheten att söka bostadstillägg genom att biståndshandläggare vid hembesök informerar och bistår med ansökningsmaterial
- säkra att biståndshandläggare i samband med första hembesöket och löpande informerar personer 65 år och äldre om vikten av att se över sitt framtida boende för att minska behovet av flytt till särskilt boende
- ta fram ett informationsmaterial för att motverka bedrägerier mot äldre, ett material som ska användas vid biståndshandläggarnas hembesök och i den uppsökande verksamheten.

Social isolering ska motverkas och särskilt utsatta äldre (till exempel hemlösa, personer med missbruksproblem eller psykisk ohälsa) ska prioriteras under året. Det ska göras genom att:

- i samverkan med lokala fastighetsbolag i stadsdelsområdet och till exempel Vantörs församling möjliggöra tidiga kontakter med äldre för att förekomma sämre hälsa eller vräkning, genom att den enskilde till exempel ska kunna få hjälp med att söka god man, hemtjänst eller annan insats
- utveckla stödet till äldre personer som löper risk för att utveckla missbruksproblem genom att tydliggöra information om det stöd som finns att tillgå
- förbättra kvalitet och likvärdighet i måltidssituationer i nämndens särskilda boenden genom att ta fram ett gemensamt måltidskoncept som ska utgå från brukarens perspektiv och samtidigt förbättra informationen till anhöriga
- genomföra ungdomsbesök som ska bidra till att bryta ensamhet och isolering i särskilt boende för äldre och på servicehus

Nationella minoriteter

Förvaltningens arbete med nationella minoriteter ska återupptas så snart det är möjligt utifrån den pågående pandemin. Det ska göras genom att:

- samverka med Skarpnäck och Farsta stadsdelsförvaltningar genom aktiviteter på finska i ett ambulerande café, där ansvaret för caféet cirkulerar
- delta i planeringen av samrådsmöten som äldreförvaltningen samordnar om samiska och tornedalsfinska, även en gemensam minoritetsdag.

Samverkan

Förvaltningen ska bidra till en trygg och säker vård- och omsorgskedja för den enskilde, bland annat genom en förstärkt samverkan med läkarorganisationen på lokal nivå. För att nå målet ska förvaltningen under året:

- genomföra gemensamma samarbetsmöten med läkare och legitimerad personal i nämndens särskilda boenden, vilket bland annat ska bidra till en samsyn kring vård i livets slut
- vara pilot i ett projekt för att öka följsamheten enligt lagstiftningen kring samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård för att öka tryggheten för den enskilde.

Förvaltningen ska utveckla samarbetet med privata aktörer genom Verklighetslabbet. Det ska göras genom:

- ”Nollvision undernäring” där förvaltningen bland annat samverkar med en privat IT-leverantör
- samarbete med en EU-finansierad forskningsorganisation, EIT Health, för att främja fysisk aktivitet hos äldre.

Kompetensförsörjning

Förvaltningen ska under året förbättra personalplaneringen och möjliggöra för medarbetare som så önskar att arbeta heltid. Det ska göras genom att:

- införa det nya stadsövergripande schema- och bemanningssystemet MEDVIND

- undersöka möjligheten att samverka med andra stadsdelsförvaltningar för ett gemensamt användande av personalresurser.

Innovation och nya arbetssätt

För att utveckla nya innovativa arbetssätt ska förvaltningen under året:

- i samarbete med Skärholmens stadsdelsförvaltning och Äldre direkt undersöka hur förenklad biståndsbedömning kan bidra till ökad självständighet för äldre som ansöker om insatser
- införa så kallade smarta lås hos personer med hemtjänstinsatser i stadsdelsområdet oberoende av regiform, där låsen ska förbättra servicen och öka tryggheten hos brukarna samt förbättra arbetsmiljön för personalen.

Planerade förändringar

Följande organisatoriska förändringar planeras under året inom nämndens äldreomsorg:

- Omvandling av Enskededalens servicehus till seniorboende påbörjas.
- Tussmötegårdens vård- och omsorgsboende med 89 lägenheter övergår till entreprenör Vardaga Silverhemmen AB den 1 februari.
- Planering för nya Högdalens vård- och omsorgsboende (cirka 100 lägenheter) ska genomföras. Sammanlagt cirka 90 seniorlägenheter kommer att inrymmas i det nya boendet.
- Planering för nya Årsta vård- och omsorgsboenden (cirka 76 lägenheter) ska genomföras. Sammanlagt cirka 90 seniorlägenheter kommer att inrymmas i det nya boendet. Byggstart sker 2022.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen	66 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra	57 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel digital nattillsyn i hemtjänsten	0 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel digitala inköp i hemtjänsten	0 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	86 %	86 %	År
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	78 %	78 %	År
 Andel smarta lås i hemtjänsten	25 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten	82 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	85 %	Tas fram av nämnd	År
 Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	93 %	93 %	År



Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst	86 %	86 %	År
 Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	82 %	82 %	År
 Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	10	Max 10 personer	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden, äldre- och stadsdelsnämnderna utreda ansvarsfördelning och kostnadsansvar för personer över 65 år i behov av insatser från individ- och familjeomsorgen eller socialpsykiatri	2021-01-01	2021-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldre- och stadsdelsnämnderna se över indikatorerna utifrån såväl ett äldre- som ett verksamhetsperspektiv inom äldreomsorgen i syfte att i samband med Essets införande komplettera eller ersätta underlagen för desamma, eller ändra indikatorer inom verksamhetsområdet	2021-01-01	2021-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samråd med äldre- och stadsdelsnämnderna bedriva ett strategiskt utvecklingsarbete kring personal- och kompetensförsörjning inom äldreomsorgen samt vid behov i samverkan med arbetsmarknadsnämnden	2021-01-01	2021-06-30
 Kommunstyrelsen ska tillsammans med äldre- och stadsdelsnämnderna utreda hur avtals- och verksamhetsuppföljningen inom äldreomsorgen ska organiseras	2021-01-01	2021-12-31
 Äldre- och stadsdelsnämnderna ska i samarbete med Micasa genomföra en utredning av hörselmiljöerna på stadens äldreboenden och att ta fram förslag på förbättringsåtgärder	2021-01-01	2021-12-31
 Äldre- och stadsdelsnämnderna ska i samarbete med idrottsnämnden och vidareutveckla det förebyggande och uppsökande arbetet i syfte att säkerställa en stadsgemensam bottenplatta	2021-01-01	2021-12-31
 Äldre- och stadsdelsnämnderna ska i samarbete med kommunstyrelsen och ta fram och införa ett obligatoriskt introduktions- och traineeprogram för enhetschefer inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31
 Äldre- och stadsdelsnämnderna ska i samarbete med kommunstyrelsen och undersöka förutsättningarna för att driva viss profilboende-verksamhet i egen regi	2021-01-01	2021-12-31
 Äldre- och stadsdelsnämnderna ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra ett pilotprojekt med daglig verksamhet för personer med lättare intellektuell funktionsnedsättning integrerad på ett av stadens äldreboenden	2021-01-01	2021-12-31
 Äldre- och stadsdelsnämnderna ska i samarbete med stadsdelsnämnderna pilottesta elektroniska inkontinensutredningshjälpmedel i syfte att utreda om ett breddinförande är lämpligt.	2021-01-01	2021-12-31
 Äldre- och stadsdelsnämnderna ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda och införa utsedd biståndshandläggare inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31
 Äldre- och stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen och utreda efterfrågan av äldreomsorg för förvaltningsområdet judiska och romska i samråd med de berörda nationella minoriteterna	2021-01-01	2021-12-31
 Äldre- och stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen och utreda hur stadens hälso- sjukvårds organisation kan stärkas i syfte att säkerställa likställighet och tillgång till likvärdig vård och omsorg	2021-01-01	2021-12-31



Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Äldrenämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna kartlägga, analysera och ge förslag på hur arbetet med geografiska team i hemtjänsten kan utvecklas för att säkerställa målet om kontinuitet om max 10 pers per 14 dagar	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna se över hörselmiljöerna ur ett verksamhetsperspektiv inom stadens äldreomsorg	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och i samarbete med stadsdelsnämnderna göra en översyn av arbetsmiljön inom hemtjänsten	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda vilka eventuella områden inom äldreomsorgen som med fördel kan organiseras inom stadens äldreregionområden	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram en stadsgemensam bottenplatta för anhängigstöd inom äldreområdet	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram och införa en obligatorisk introduktionsutbildning för alla medarbetare inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna testa möjligheten att genom tekniska lösningar öka rörelsefriheten för boende med demens vid vård- och omsorgsboende samt identifiera eventuella etiska problem som behöver hanteras kopplat till detta	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

1.5.1 Äldre invånare får en handläggning av hög kvalitet

Beskrivning

Förvaltningen ska under året arbeta med att säkra den enskildes delaktighet och självbestämmande. Arbetssättet med rambeställningar inom hemtjänsten ska förankras i alla verksamheter. Förvaltningen ska förbättra och tydliggöra information till den enskilde för att möjliggöra rätt insatser i rätt tid. Det förebyggande perspektivet ska förstärkas. Ett särskilt fokus ska ligga på kompetensutveckling med inriktning mot demenssjukdom. För att öka självständigheten hos äldre personer med demenssjukdom ska tvärprofessionellt teamarbete i samverkan mellan förvaltning och primärvård utformas.

Förväntat resultat

Individens behov är korrekt bedömt utan påverkan av någon form av diskriminering
Äldre invånare är i hög grad delaktiga i handläggningen och deras behov beaktas vid beslutsfattande.

Äldre invånare är nöjda med bemötandet.

Äldre invånare får biståndsbeslut utifrån sina föränderliga behov

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska ta fram ett nytt informationsmaterial om det stöd som finns att tillgå för äldre personer som löper risk för att utveckla missbruksproblem.	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

1.5.2 Äldre invånare får insatser av hög kvalitet

Beskrivning

Förvaltningen ska utveckla nya arbetssätt för att öka trygghet och tillgänglighet för äldre personer. Digitala hjälpmedel ska utvecklas och användas i verksamheten, i samverkan med andra aktörer. Eftersom pandemin förväntas påverka verksamheterna även under 2021 behöver arbetssätten anpassas och vara flexibla. Arbete för att säkra följsamhet av basala hygienrutiner ska prioriteras särskilt genom utbildningar och förstärkta egenkontroller. Alla verksamheter ska öka demenskompetensen genom utbildning. Under året är det viktigt att utveckla former för och skapa nya arenor för samverkan.

Förväntat resultat

Insatser leder till önskat resultat.

Lika goda resultat uppnås för kvinnor och män.

Individen är delaktig och känner sig trygg i hur insatsen utförs.

Äldre är nöjda med bemötandet.

Äldre i nämndens särskilda boenden har en trevlig måltidsituation.

Äldre invånare i stadsdelsområdet har möjlighet att komma utomhus

Äldre invånare i stadsdelsområdet får möjlighet till gemenskap med andra.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
För att öka tillgängligheten i nämndens hemtjänstverksamheter ska en särskild språksatsning göras under året. Bland annat ska ledning och administration utbildas i "Klarspråk".	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska ta fram ett gemensamt måltidskoncept för nämndens äldreomsorgsverksamheter för att möjliggöra kvalitetssäkring och utveckling av mat och måltider.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska öka tillgängligheten till information genom att ta fram en digital plattform, "Trygg senior".	2021-01-01	2021-12-31

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Hur stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål sammanfattas nedan.

Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

Förvaltningen ska arbeta utifrån stadens näringslivspolicy och verka för att befintliga och nya företag ges stabila förutsättningar. I trygghetsinventeringar och åtgärdsplaner ska näringslivsperspektivet ingå. Förvaltningen deltar i pilotprojektet för Årsta partihallar.

Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

Förvaltningen ska säkra att verksamhetslokalerna i stadsdelsområdet täcker det behov som finns och som beräknas uppkomma genom att delta i stadsbyggnadsprocessen med kunskapsunderlag. Lokaler ska vara tillgängliga och om möjligt samnyttjas, både för att öka

nyttjandegraden och bidra till en tryggare stadsmiljö.

Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

Förvaltningen ska arbeta för att minska växthusgasutsläppen och öka framkomligheten för gående och cyklisterna. Vid förbättring av gång- och cykelvägar genom asfaltering, ska förvaltningen använda eko- asfalt i så hög grad som möjligt. Användande av elcyklar ska följas upp.

Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Förvaltningen ska arbeta utifrån stadens kulturstrategiska program.

Inom förskolan ska interaktiva kulturaktiviteter genomföras och barns tillgång till kultur ska öka. Östberga kulturhus ska bidra till en trygg och inkluderande miljö i området samt uppmuntra kreativa och innovativa samarbeten. Samverkan mellan fritidsgårdarna ska öka. Vidare kommer förvaltningen att leda arbetet med att etablera en kulturplats i Snösätra.

Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Förvaltningen ska fortsätta arbetet med Grönare Stockholm, skapa förutsättningar för stadsodling på olika platser och förebygga för skyfall och torka. Handlingsplanen för biologisk mångfald ska implementeras.

Energieffektiviseringar och planen för ett giftfritt Stockholm genomförs i verksamheterna. Förvaltningen ska verka för att återanvändning och återbruk ökar. Inköp och avfallshantering ska utvecklas. Användningen av plast ska minska.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om jämställdhet, anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt samt minskad ojämlikhet i Agenda 2030 planerar förvaltningen att förbättra förutsättningarna för att starta och driva företag. Att starta och driva företag ska vara enkelt och förvaltningen ska agera rättssäkert, effektivt och proaktivt i kontakterna med näringslivet. Förvaltningen ska vara välkomnande till företagande och ge likvärdigt bemötande och service till alla företag. Socialt arbetsintegrerande företag är särskilt viktiga och dessa ska främjas genom förvaltningens arbete. Vidare ska förvaltningen utreda vad som är en hållbar sammansättning av kommunala och privata utförare i de typer av verksamheter som förvaltningen bedriver.

Platssamverkan

Arbetet med platssamverkan kommer att fortsätta i etablerade projekt och vid behov kommer punktinsatser, i form av platsaktivering, genomföras tillsammans med berörda aktörer.

Drift och underhåll av offentliga miljöer i anknytning till stadsdelsområdets lokala centrum ska bidra till ökad trygghet och trivsel, vilket i förlängningen förbättrar möjligheterna att bedriva företagsverksamhet i stadsdelsområdet.

Under året kommer förvaltningen genomföra flera trygghetsvandringar. Resultaten från dessa utgör underlag för framtagande av trygghetsinventeringar och åtgärdsplaner, och näringslivsperspektivet kommer finnas med i detta arbete. Det kan till exempel handla om att de offentliga miljöerna ska möjliggöra att varuleveranser till förvaltningens verksamhetslokaler kan genomföras på trygga och enkla sätt.

Näringslivspolicy för Stockholms stad

Förvaltningen ska på olika sätt verka för att befintliga och nya företag i renodlade verksamhetsområden ges långsiktiga och stabila förutsättningar. En viktig del i detta handlar om att kommunicera behov från verksamhetsområdena med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret. Det är till exempel viktigt att detaljplaner eller trafikåtgärder i dess närområden alltid beaktar infrastruktur för varutransporter.

Inom ramarna för arbetet med att skapa långsiktiga och stabila förutsättningar för företag inom renodlade verksamhetsområden, kommer förvaltningen under verksamhetsåret delta i pilotprojektet för Årsta partihallar.

Förvaltningen ska i samverkan med andra berörda nämnder och bolag, implementera organisation och processer för en professionell etableringsservice (servicekedjor) som bidrar till fler företagsetableringar och externa utförare samt att fler aktörer bidrar till stadens försörjning av samhällsfastigheter.

Nämndmål:

2.1.1 Företagsklimatet är bra och fler företag väljer att etablera sig i stadsdelsområdet

Beskrivning

Under verksamhetsåret ska förvaltningen utveckla rutiner som ska fungera som stöd i arbetet med att anlita privata aktörer som bygger lokaler för kommunala verksamheter. Försättningsvis behöver förvaltningen utreda vad som är en hållbar sammansättning av kommunala och privata utförare av framförallt förskoleverksamhet.

Arbetet med platssamverkan kommer att fortsätta för att öka tryggheten, både genom redan etablerade projekt såväl som uppstart av nya projekt inom stadsdelsområdet.

Förväntat resultat

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsområde är attraktivt för etablering av nya företag genom det goda samarbete som finns mellan förvaltningen, det lokala näringslivet och Stockholm business region.

Företagare vet vart de ska vända sig i kontakter med förvaltningen.

Det väl utvecklade samarbete förvaltningen har med det lokala näringslivet ger medborgare möjlighet att arbeta som egenföretagare genom livet

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om jämställdhet, minskad ojämlikhet samt fredliga och inkluderande samhällen i Agenda 2030 planerar förvaltningen att säkra att verksamhetslokalerna i stadsdelsområdet täcker det behov som finns. Utbyggnadstakt, eller avveckling, av lokaler för kommunal verksamhet ska motsvara behovet kopplat till prognostiserade befolkningsförändringar.

Förvaltningen ska vara en drivande part för att åstadkomma detta genom aktivt deltagande i stadsbyggnadsprocessen. Detta sker genom att ta fram kunskapsunderlag till stadsbyggnadskontorets arbete med socialt värdeskapande stadsutveckling. Kunskapsunderlagen bygger på förvaltningens lokalkännedom och närhet till stadsdelarnas invånare.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Verksamhetslokaler i stadsdelsområdet ska vara ändamålsenliga och kostnadseffektiva. I den mån det är möjligt ska lokaler samnyttjas, för att öka nyttjandegraden och bidra till en tryggare stadsmiljö.

Stadsutvecklingen ska alltid ha som målsättning att vara socialt värdeskapande. Arbetet genomförs för att främja integration och överbrygga fysiska och mentala barriärer i stadsrummet.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0	Tas fram av nämnd	År
Kommentar Förvaltningen hade under verksamhetsåren 2019 och 2020 ett relativt högt antal färdigställda bostäder med särskild service. Planering för fortsatt utökning av antalet bostäder fortsätter, men det finns inga projekt som beräknas färdigställas under verksamhetsåret 2021.			

Nämndmål:

2.2.1 Bostäder och lokaler i stadsdelsområdet är anpassade till människors olika behov

Beskrivning

Förvaltningen ska verka för att exploatering bidrar till ökade kvaliteter i stadsdelsområdet, både som remissinstans för plansamråd såväl som i den direkta kontakten med exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret i större stadsutvecklingsprojekt. Förvaltningen ska bevaka att parker och grönområden bevaras och vidareutvecklas, för att säkerställa god tillgång till offentliga miljöer för möten och rekreation.

Befintliga planeringsverktyg ska utvecklas för att på kort och lång sikt säkra tillgången till lokaler, såsom förskolor, äldreboenden, LSS- boenden och parkleksbyggnader. Exempelvis

kan befintliga fastigheter inventeras för att undersöka om annan användning är möjlig. Omvandlingen av Dalen 20 kommer att fortlöpa under verksamhetsåret. Enskededalens servicehus kommer att avvecklas och Micasa kommer sedan kunna påbörja byggandet av seniorbostäder inom fastigheten. Förvaltningen kommer under verksamhetsåret att fortsätta bedriva projektet Förvaltningslokaler 2025 för att hitta nya förvaltningslokaler som kan ersätta nuvarande. Under året kommer bland annat ett lokalprogram tas fram.

Förväntat resultat

Det finns särskilda bostäder och lokaler i stadsdelsområdet som motsvarar behovet. Nämndens förskolor, öppna förskolor och parklekar har utomhusmiljöer som främjar barns utveckling och fysisk aktivitet. Nämndens lokaler eller inhyrda lokaler är i så hög grad som möjligt tillgängliga för personer med olika typer av funktionsnedsättning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska inventera lämpliga fastigheter inom stadsdelsområdet, där möjligheten att justera användningsbestämmelser i gällande detaljplan, för att inrätta grupp- och servicebostäder inom LSS/SoL och vård- och omsorgsboende, ska prövas.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska under verksamhetsåret färdigställa vidareutvecklingen av lokalplaneringsverktyg i DpMap.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska under året genomföra utbildningsinsatser för medarbetare vid Stadsmiljö och lokaler kopplat till användandet av LOIS och DpMap.	2021-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om jämställdhet, hållbar industri, innovationer och infrastruktur samt minskad ojämlikhet i Agenda 2030 planerar förvaltningen att minska växthusgasutsläppen och öka framkomligheten för gående och cyklister

För att bidra i arbetet med att nå målet om att minska växthusgasutsläppen med 30 procent före 2024 ska förvaltningen arbeta för att minska utsläppen från transporter. Fortsättningsvis ska förvaltningen verka för att målen om ett fossilbränslefritt Stockholm innan 2040 och en fossilbränslefri organisation innan 2030 uppnås

Ett hållbart växande Stockholm ställer krav på att byggnader, transporter och systemlösningar utformas på ett sätt som minskar klimatbelastningen. Det är i täta städer som det finns bäst förutsättningar för hållbara energisystem och transporter.

Luften ska vara ren var man än bor i Stockholm. Målet på längre sikt är att de fordon som kör på Stockholms gator ska vara fria från både fossila och hälsofarliga utsläpp.

För att främja hållbart resande ska framkomlighet för gångare och cyklister fortsätta utvecklas.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Förvaltningen kommer under verksamhetsåret fortsätta arbetet med att förbättra tillgängligheten på de gång- och cykelvägar inom stadsdelsområdet, som förvaltningen ansvarar för. För att minska den negativa klimatpåverkan av asfalteringsarbeten, ska förvaltningen använda eko- asfalt i så stor grad som möjligt.

Nämndmål:

2.3.1 Det är lätt att gå, cykla och åka kollektivt i stadsdelsområdet**Beskrivning**

Förvaltningen ska säkerställa att framkomligheten för gående och cyklister är god. För att åstadkomma detta ska underhåll och vinterväghållning av gång- och cykelvägar hålla hög kvalitet. Förvaltningen har en asfalteringsplan som syftar till att åtgärda gång- och cykelvägar som är ojämna eller har andra problem med underlaget som begränsar framkomligheten, och arbetet med den kommer att fortsätta under verksamhetsåret. Eftersom flera aktörer ansvarar för olika delar av stadsdelsområdets gång- och cykelvägnät, krävs väl fungerande samverkan med trafikkontoret och andra berörda aktörer för att framkomligheten för gående och cyklister ska vara hög.

Förvaltningen ska prioritera gång och cykling som transportsätt vid planering av olika verksamhetslokaler. Detta innebär bland annat att när nya förskolor planeras ska möjligheten att lämna och hämta barn gåendes eller med cykel prioriteras.

Förvaltningen ska arbeta för att skapa goda förutsättningar för hållbara tjänsteresor. Inom flera av förvaltningens verksamheter testas el-cyklar som alternativ till bilar för att minska utsläppen av växthusgaser. Förvaltningen ska under året utforma system för uppföljning av hur användandet av el-cyklar i verksamheterna minskat bilanvändningen i tjänsten.

Några av de mest betydelsefulla reduktionspotentialerna är ökad andel elfordon samt krav på klimateffektiva transporter vid upphandling. Förvaltningen ska säkerställa att stadens miljökrav följs vid aktuella upphandlingar. Inom förvaltningens bilpool ska endast förnyelsebara bränslen användas, och uppföljning av att detta efterlevs ska genomföras fortlöpande.

Förväntat resultat

Möjligheten att gå och cykla i stadsdelsområdet förbättras för alla, oavsett funktionsförmåga. Möjligheten att enkelt ta sig fram till kollektivtrafiken ska förbättras för alla, oavsett funktionsförmåga.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska demonstrera för medarbetare hur förvaltningens elcyklar bokas och används.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska utveckla en metod för att kunna följa upp vilken effekt inköp av elcyklar till förvaltningen har på bilresor i tjänsten.	2021-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om god hälsa och välbefinnande, jämställdhet och minskad ojämlikhet i Agenda 2030 planerar förvaltningen att utjämna könsskillnaderna kring vilka som utnyttjar fritidsgårdarna genom mer inkluderande verksamhet och i vissa fall verksamhet riktad till flickor.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Öppna mötesplatser och fritidsverksamheter ska dra lärdomar av andra kommuner/stadsdelsförvaltningar som bedriver mobil och digital verksamhet i syfte att utveckla och anpassa verksamheten efter brukarnas skiftande behov.

Kulturstrategiskt program för Stockholms stad

I arbetet med kulturverksamhet kommer förvaltningen att utgå ifrån stadens kulturstrategiska program.

Kulturplats i Snösätra

Förvaltningen kommer att leda arbetet med att etablera en kulturplats i Snösätra och organisera arbetet i projektform. Förvaltningen bedömer att en etablering inte kommer kunna genomföras till halvårsskiftet 2021 på grund av försvårande omständigheter i området avseende bland annat förmodade miljögifter i marken samt byggnaders och andra konstruktioners integritet och säkerhet. Målet är att påbörja en etablering första halvåret 2021.

Östberga kulturhus

Östberga kulturhus är ett allaktivitetshus som rymmer flera olika verksamheter som bibliotek, öppen förskola, fritidsgård och mötesplats för äldre. Huset fungerar som en mötesplats för boende i Östberga och bidrar till en trygg och inkluderande miljö i området samt uppmuntrar kreativa och innovativa samarbeten. Den pågående pandemin påverkar verksamheten och vissa verksamheter bedrivs utomhus.

"Skapande skola"

Förvaltningen har blivit tilldelad Kulturrådets bidrag inom skapande skola för att implementera flera interaktiva kulturaktiviteter i förskolan, med inriktning mot stadsdelsområdets femåringar. Under våren planeras 38 interaktiva föreställningar på förskolorna där barnens delaktighet och kreativitet ligger i fokus. Förvaltningen kommer även att förstärka samarbetet med förskolorna för att öka barns tillgång till kultur.

Fritidsgårdar för alla

För att fler ungdomar ska känna sig välkomna och inkludera ska fritidsgårdar i olika socioekonomiska områden samarbeta i högre utsträckning. Alla verksamheter ska vara öppna för alla målgrupper men särskilt fokus finns på att locka ensamkommande ungdomar, flickor och hbtq-personer till fritidsgårdarna utifrån att de grupperna idag utnyttjar utbudet i lägre utsträckning.

Samverkan för kultur

Förvaltningen ska i samverkan med exploateringsnämnden och trafiknämnden öka och underlätta för närvaron av kultur i det offentliga rummet med fokus på ytterstaden.

Kolloverksamhet

Förvaltningen ska se till att öka tillgängligheten för sommarkollo för alla barn inom stadsdelsområdet. Fokus ligger på att försöka få fler barn från socioekonomiska svaga områden samt barn med funktionsvariation att delta på kollo. För att öka tillgängligheten publiceras kollokatalogen på flera olika språk och kommer att distribueras och marknadsföras inom olika verksamheter i stadsdelsområdet. Det kommer att erbjudas två tillfällen av ett ”prova-på” kollo under våren 2021 som riktas till familjer i ytterstadsområdena.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	67 %	67 %	År
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	75 %	75 %	År
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	78 %	76 %	År
 Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	65 %	65 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd ska leda, samordna och under 2021 påbörja etableringen av en ny kulturplats i Snösätra industriområde i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, kulturnämnden, trafiknämnden och stadsbyggnadsnämnden och i dialog med aktörerna i Snösätra	2021-01-01	2021-06-30
 Kulturnämnden ska samverka med idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna inom ramen för fältassistenternas förebyggande arbete utveckla ett arbetssätt för att nå målgrupper som inte deltar i fritidsaktiviteter i lika hög utsträckning, vid behov i samverkan med arbetsmarknadsnämnden.	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

2.4.1 Barn, unga och vuxna i stadsdelsområdet har en meningsfull fritid och tillgång till kulturupplevelser

Beskrivning

Det ska finnas tillgång till ett varierat utbud av kultur- och fritidsaktiviteter som alla kan delta i utifrån sina förutsättningar. Förvaltningen ska stärka informationen om sommarkollo för att fler barn ska delta. Förvaltningen ska dela ut föreningsbidrag till förenignar som uppfyller kraven.

Förväntat resultat

Förvaltningen har ett utvecklat samarbete med civilsamhället.

Det ideella engagemanget i föreningslivet uppmuntras med förutsägbara villkor som är lika för alla.

Fler barn från socioekonomiskt svaga grupper och barn med funktionsnedsättning deltar i sommarkolloverksamheten.

I hanteringen av föreningsbidrag tas särskild hänsyn till tillgänglighetsaspekten.

Tillgången till kulturupplevelser ska öka för stadsdelsområdets barn.

Kultur inom de öppna fritidsverksamheterna ska öka.

Ytor för lek och spontanidrott är öppna och tillgängliga året runt och anpassade för att passa alla barn, unga och vuxna.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö**Agenda 2030**

För att bidra till de globala målen om jämställdhet, hållbar energi för alla, hållbar industri, innovationer och infrastruktur samt hållbara städer och samhällen i Agenda 2030 planerar förvaltningen bland annat att fortsätta arbetet med Grönare Stockholm, skapa förutsättningar för stadsodling på olika platser och förebygga för skyfall och torka.

Grönare Stockholm

Grönare Stockholm syftar till att stärka stadens grönområden, med särskild fokus på ytterstaden. Förvaltningen ska också utveckla och stärka stadsdelsområdets parkers ekologiska värden, säkerställa att parker och andra grönområden är väl rustade för extremt klimat, arbeta för att stärka den biologiska mångfalden och planera för att främja och utveckla ekosystemtjänster i stadsmiljön. Handlingsplanen för biologisk mångfald är ett av flera styrdokument som kommer att implementeras under verksamhetsåret för att styra arbetet mot måluppfyllelse. Parker och grönområden ska anpassas till nya klimatförutsättningar och bidra till en mångfald av ekosystemtjänster.

Upphandling

Stockholm ska vara en föregångskommun gällande upphandling av mat som minskar klimatpåverkan. Staden ska därför utreda mått och mätmetoder för att mäta koldioxidutsläppen från livsmedel som serveras inom stadens verksamheter samt intensifiera arbetet med matavfallsinsamling.

Energieffektivisering

Analyser kommer att göras gällande verksamheternas energianvändning för att i linje med detta göra nödvändiga energieffektiviseringar.

Cirkulär ekonomi

Förvaltningen ska verka för att återanvändning och återbruk ökar, för att minska resursslöseri kopplat till konsumtion. Inköp och avfallshantering kopplat till mat inom förvaltningens verksamheter ska utvecklas för att minska den negativa miljöpåverkan.

Förvaltningen ska fortsätta arbetet med att införa möjligheter till matavfallssortering och återvinning av olika material för förvaltningens verksamheter. I dialogen med externa hyresvärdar kommer Stadsmiljö och lokaler att bistå verksamheterna med stöd, för att få till de lösningar som krävs.

Plast

Att minska användningen av plast är särskilt viktigt då nästan all plast är gjord av fossil råvara, men även för att minska skräp och mikroplaster i vår omgivning. Användning av plastmaterial i offentliga miljöer behöver därför minimeras.

Samverkan

För att främja innovationer ska miljöarbetet ske i nära samarbete med invånare, näringsliv, akademi, civilsamhälle och myndigheter, för att främja innovationer.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %	100 %	År
 Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling	80 %	80 %	År
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	60 %	60 %	År
 Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,8 kg CO ₂ per kg livsmedel	1,8 kg CO ₂ per kg livsmedel	År
 Totalt köpt energi i stadens verksamheter	3 GWh	1945 GWh	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden, trafiknämnden, äldre- och ungdomsnämnden, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB implementera handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor	2021-01-01	2021-12-31
 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram en kravspecifikation för upphandling av naturskötsel	2021-01-01	2021-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska ta fram riktlinjer för mat och måltid i förskolan i enlighet med måltidsstrategin	2021-01-01	2021-12-31
 Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med trafiknämnden och stadsdelsnämnderna samt i samråd med kommunstyrelsen klargöra ansvarsfrågan i avtal för olika typer av dagvatten- och vattenanläggningar	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

2.5.1 Enskede-Årsta-Vantör är ett ekologiskt hållbart stadsdelsområde

Beskrivning

Förvaltningen ska under verksamhetsåret vidareutveckla och stärka ekologiska värden i stadens parker, naturområden och naturreservat med utgångspunkt i handlingsplanen för biologisk mångfald. Arbetet med grönytekompensation är en viktig aspekt i detta.

Förvaltningen ska fortsätta arbetet med att energieffektivisera lokaler och anläggningar. Arbetet kommer inledas med en analys av energiförbrukningen under 2020, för att identifiera områden där åtgärder kan göra störst nytta.

Förvaltningen ska öka återanvändning och återbruk inom verksamheterna. Nya arbetssätt för att utveckla arbetet med återbruk av möbler och inventarier inom organisationen ska utvecklas under verksamhetsåret.

Förvaltningen ska vid upphandling ställa olika typer av miljökrav som kan minska den negativa effekten av upphandlade tjänster och produkter.

För berörda verksamheter inom förvaltningen kommer arbetet med att minska den negativa klimatpåverkan från livsmedelskonsumtion trappas upp. Ett exempel på detta är att förvaltningen ska planera förskolornas gemensamma matsedel utifrån matens klimatpåverkan och ha en så låg andel koldioxidekvivalenter som möjligt, samtidigt som näringsrekommendationer för barn i förskoleåldern följs. Verktuget Hantera livs, som används för att mäta klimatpåverkan, kommer att implementeras inom samtliga verksamheter inom förvaltningen som köper in livsmedel.

Förvaltningen ska minska matsvinn i verksamheterna genom att förbättra möjligheterna till matavfallsinsamling och att förvaltningens verksamheter sätter upp mål för att minska matsvinn.

Under verksamhetsåret kommer förvaltningen att undersöka möjligheten att leverera tvätt och matlådor med cykel mellan enheterna istället för med bil för att minska miljöpåverkan.

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter sorterar och återvinner avfall, använder mindre plast och minskar utsläppen från transporter.

Energianvändningen minskar i förhållande till verksamhetens omfattning.

Medarbetare väljer andra transportsätt än bil och flyg när de reser i tjänsten.

Stadsdelsområdets grön- och vattenområden bevaras och utvecklas.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel koldioxidekvivalenter (kg CO ₂ e) på den gemensamma lunchmatsedel i förskolan.	0,4 kg CO ₂ e		Tertial



Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla förskolor ska under 2021 mäta matsvinnet två gånger per termin. Mätningen sker under en tvåveckorsperiod.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska analysera statistik för förbrukad energi förvaltningens verksamheter, och utifrån det sätta samman en åtgärdsplan för energieffektivisering med en tydlig prioriteringsordning.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska fortsätta inventera ekologiskt viktiga anläggningar i stadsdelsområdet, såsom groddammar, och säkerställa att deras funktioner inte går förlorade.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska i samverkan med miljökontoret och stadsbyggnadskontoret utreda möjliga biotopskyddsområden.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska implementera handlingsplanen för biologisk mångfald.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska under verksamhetsåret formulera ett uppdrag kopplat till nedskräpning i stadsmiljön.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska under verksamhetsåret ställa krav på eldrivna parkskötselsverktyg och entreprenadmaskiner vid upphandling, för att minska den negativa miljöpåverkan.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska under verksamhetsåret utveckla samverkan med Exploateringskontoret och Miljökontoret i arbetet med grönkompensation, för att säkerställa att lokala förutsättningar beaktas.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska under året följa upp beslutad grönkompensation, och säkerställa att de genomförs.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningens verksamheter ska vid upphandling ställa krav på alternativ till plastprodukter, då det är möjligt och miljömässigt gynnsamt.	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

2.5.2 Stadsdelsområdet är hälsosamt att bo och vistas i

Beskrivning

För att stärka beredskapen för extremväder ska förvaltningen implementera handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor. Förvaltningen ska ersätta miljöfarliga produkter med bättre alternativ i alla verksamheter genom att ställa tydliga miljökrav vid inköp och upphandling. Genom att utföra stickprov, ska förvaltningen kontrollera att miljökrav följs. Förvaltningen ska också verka för att giftiga ämnen inte förekommer i den offentliga miljön eller inom förvaltningens verksamheter. En viktig del i detta är att fortsätta arbeta med Chemsoft med alla berörda verksamheter. Genom att vara en aktiv part i stadsutvecklingsprocesser ska förvaltningen verka för en stadsmiljö med ren luft och låga bullervärden.

Förväntat resultat

Maten i nämndens verksamheter är god och näringsrik och till stor del ekologisk och vegetarisk.

Ute- och inomhusmiljön i nämndens verksamheter är giftfri.

Stadsdelsområdets invånare har nära till naturupplevelser.

Parker och grönområden är i större utsträckning tillgängliga för alla invånare oberoende av funktionsförmåga.

Parker och grönområden är bättre rustade för pågående klimatförändringar.

Nämndens verksamheter är väl anpassade för att klara av värmeböljor och annat extremt väder.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska implementera Hantera livs-systemet i samtliga berörda verksamheter.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska minska användandet av engångsartiklar i plast.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska utveckla diken och småvatten för att optimera ekologiska värden kopplade till dessa.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska, med stöd från miljöförvaltningen och trafikkontoret, under verksamhetsåret utveckla innovativa och miljövänliga lösningar på bullerskydd.	2021-01-01	2021-12-31

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Hur stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål sammanfattas nedan.

Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål genom att arbeta för god kvalitet inom givna ekonomiska ramar.

Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Nämnden bidrar också till målet genom att vara en attraktiv arbetsgivare. Medarbetare får kontinuerlig kompetensutveckling, det systematiska arbetsmiljöarbetet utvecklas och förvaltningen har en plan för kompetensförsörjningen. Arbetet med digitalisering fortsätter.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om jämställdhet och ekonomisk tillväxt i Agenda 2030 arbetar förvaltningen för en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.

Kommunfullmäktige har beslutat om en nettobudget för år 2021 om 2 415,7 mnkr för driftverksamhet och 24,2 mnkr för investeringar. I jämförelse med tilldelad budgetram för 2020 ökar driftsbudgeten med 72,1 mnkr.

Under året kommer avläsningar och slutlig justering av budget att göras för de prestationsrelaterade verksamheterna förskola och omsorg om personer med funktionsnedsättning.

För att förebygga osäkerheter kopplade till kostnadsutveckling inom nämndens olika verksamhetsområden samt påverkan av konjunktur under året avsätts en reserv om totalt 9,0 mnkr.



Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/-1 %	+/- 1 %	År

Nämndmål:

3.1.1 Stadsdelsnämnden har en budget i balans

Beskrivning

Förvaltningen följer under verksamhetsåret upp budget månadsvis med prognos på helårsutfall för en kontinuerlig uppdatering av ekonomin och verksamhetens utveckling. Ekonomin ska vara i balans med fokus på tilldelning av resurser för kärnverksamheterna. Åtgärder vidtas vid avvikelser. Verksamheterna ska vara kostnadseffektiva och anpassade till målgruppernas behov och efterfrågan utifrån gällande lagstiftning och stadens riktlinjer. Investeringar ska präglas av kostnadsmedvetenhet för att garantera god hushållning av resurser. Prioriteringar sker utifrån de områden där behoven är störst med fokus på ett socialt och jämställt perspektiv.

Förväntat resultat

Stadsdelsnämndens budgetföljsamhet uppgår till 100 procent efter resultatöverföringar. Stadsdelsnämndens prognossäkerhet avviker med max +/- 1 procent mellan tertialrapport 2 och bokslut.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om god hälsa och välbefinnande, jämställdhet, anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt samt minskad ojämlikhet i Agenda 2030 planerar förvaltningen bland annat att fokusera på kärnverksamheterna, det systematiska arbetsmiljöarbetet, den interna kompetensförsörjningen, delta i konferensen Forum Jämställdhet och stärka arbetet med nationella minoriteter genom informationsinsatser.

Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

Förvaltningen ska samverka med akademien för att utforma inredningen i nya vård- och omsorgsboenden. Syftet är att öka tillgänglighet och delaktighet för personer med demenssjukdom. Ett särskilt projekt ska initieras för att utforma lokalerna optimalt genom att involvera studenter från arbetsterapeututbildningen med nya Årsta vård- och omsorgsboende som testmiljö.

Internationella sammanhang och samverkansytor

Förvaltningen ska utveckla arbetet med att bevaka och tillvarata de möjligheter som erbjuds att delta i innovations- och samverkansprojekt som stärker den sociala såväl som den

ekologiska hållbarheten som finansieras av EU:s fonder och program.

För att kommunicera med förvaltningens olika målgrupper är en viss del av verksamhetsinformationen översatt till flera språk. På medborgarkontoret, i olika verksamheter och i förvaltningens reception finns information på flera språk.

Effektiva verksamheter

Förvaltningen ska arbeta mer intensivt med hyresskulder i förvaltningens försöks, - tränings och jourlägenheter med utgångspunkt från förvaltningens handlingsplan för vräkningsförebyggande arbete.

Genom tidig samverkan i ärenden där flera aktörer berörs kan behov av omfattande kostnadsdrivande insatser förebyggas.

Processen för hur lokalfrågor hanteras inom förvaltningen som en del i att öka samverkan, korta ledtider och att hitta innovativa lösningar för att nyttja förvaltningens lokaler på ett effektivt sätt ska utvecklas. Vidare behöver samverkan mellan ekonomi- och lokalfunktioner utvecklas för att hitta effektiva användningsområden av förvaltningens lokaler.

Klarspråk

För att handlingar, blanketter och annat skriftligt underlag ska vara lättillgängligt och begripligt för invånarna ska förvaltningen satsa på kompetensutveckling i Klarspråk. En inventering av vilka underlag som ska prioriteras ska genomföras.

Upphandling

Förvaltningens kostenhet, som idag drivs internt, ska upphandlas under året. Andra aktuella upphandlingar är:

- besiktning av lekplatsutrustning
- cykelbud för leverans av måltider inom hemtjänsten
- skafferiavtal (konsumentförpackade varor).

Förvaltningen kommer även att delta i ett antal gemensamma upphandlingar som serviceförvaltningen genomför på uppdrag av beställande nämnd.

Samverkan med civilsamhället

Civilsamhället bidrar med kunskap och engagemang i många olika frågor som berör stadsdelsområdets invånare. Det är fortsatt viktigt att stöd ges till dessa aktörer i form av bidrag, nätverksbyggande och lokaler. För att säkerställa att stöd går till insatser som tillför värde och verkar för ett demokratiskt samhälle samt för att förtydliga villkor och transparens i handläggningen kommer riktlinjerna för föreningsbidrag att revideras under 2021.

Handlingsplaner för medarbetare och chefer

Medarbetare och chefer inom socialtjänsten behöver en bra arbetsmiljö för att kunna göra ett bra arbete för brukarna. Förvaltningen fortsätter arbeta enligt handlingsplanen för socialekreterare och biståndsbedömare. Inom förskolan används handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare. För legitimerad personal inom äldreomsorgen har äldre nämnden utarbetat en handlingsplan som kommer att användas.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Förvaltningen arbetar systematiskt med arbetsmiljöfrågor för att kunna behålla och utveckla ett hållbart arbetsliv och borgen för en personalkontinuitet gentemot invånarna i stadsdelsområdet. Det innebär att arbetsmiljöfrågorna ska ingå som en naturlig del av verksamheten.

Undersökningar som synliggör hur olika arbetsmiljöfaktorer påverkar medarbetarnas hälsa genomförs och analyseras systematiskt. Arbetsmiljöfaktorer som kan innebära risk för ohälsa ska resultera i handlingsplaner eller direkta åtgärder. I arbetet med verksamhetsplan 2021 har förvaltningen utgått från föregående års undersökning för att fastställa övergripande mål som alla verksamheter ska utveckla.

Verksamheterna formulerar konkreta åtgärder i handlingsplaner och planerar in dem i sin årsplanering tillsammans med skyddsombud. Uppföljning och analys av arbetsskador och sjukfrånvaro följs upp i tertialrapporter och verksamhetsberättelse. Mot slutet av varje år följs hela förvaltningens systematiska arbetsmiljöarbete upp i en årlig uppföljning som besvaras av lokala samverkansgrupper.

En god arbetsmiljö bidrar till väl fungerande verksamheter och ett långsiktigt hållbart arbetsliv för medarbetarna. Som en del i det systematiska arbetsmiljöarbetet ska förvaltningen fortsatt bedriva ett förebyggande hälsoarbete med tidiga insatser samt ett fungerande rehabiliteringsarbete som ska minska ohälsotal och sjukskrivningar.

Större delen av 2021 kommer förvaltningen ha fortsatt fokus på covid-19-relaterade frågor. På grund av pandemin kommer sjukfrånvaron med stor sannolikhet vara högre än ett normalt år. Förvaltningen ska fortsätta att arbeta förebyggande med den sjukfrånvaro som trots pandemin går att hindra eller minska.

HR-enheten inom förvaltningen ger prioriterat stöd till verksamheter som upplever hög sjukfrånvaro och/eller hög personalrörlighet. Tillsammans med cheferna analyserar HR-enheten regelbundet sjukfrånvarostatistiken för att säkerställa att förebyggande och hälsofrämjande insatser riktas på rätt sätt till medarbetarna. Samarbetet med skyddsombud, företagshälsovård, Försäkringskassan och Starck & Partner är en viktig del i det arbetet.

Som ett prioriterat stöd i det systematiska arbetsmiljöarbetet kommer förvaltningens chefer erbjudas utvecklings-/dialoggrupper kring rehabiliteringsfrågor, digital utbildning för nya chefer i förvaltningens och stadens interna arbetsmiljöarbete, basutbildning i arbetsmiljö och utbildning i det förebyggande arbetet av kränkande särbehandling.

Utöver utbildningarna och det löpande systematiska arbetsmiljöarbetet, kommer förvaltningens arbete för att motverka kränkande särbehandling att utvecklas. En översyn av samverkansgrupperna samt det förebyggande arbetet kring hot och våld är också viktiga fokusområden under 2021.

Kompetensförsörjning

Stadsdelsförvaltningen ska fortsätta verka för att behålla och utveckla sitt arbetsgivarvarumärke och sin attraktionskraft genom att ge förutsättningar för alla medarbetare inom förvaltningen att utvecklas på sin arbetsplats. Ett aktivt arbete med att utveckla våra anställda inom stadsdelsförvaltningen leder till att medarbetare väljer att stanna

kvar och agerar ambassadörer som förmedlar en tydlig, attraktiv, positiv och ärlig bild av stadsdelsförvaltningen som arbetsgivare.

Rätt kompetenser krävs för att upprätthålla en tillgänglig och uthållig verksamhet. Genom att fortsätta vara en attraktiv arbetsgivare som präglas av tillit, ett aktivt medarbetarskap och har en god social och organisatorisk arbetsmiljö likväl som ett tydligt, transparent och förtroendegivande ledarskap, kan förvaltningen attrahera och rekrytera den kompetens som verksamheterna behöver. Stadsdelsförvaltningen kan på så sätt fullgöra sitt uppdrag och samtidigt vara en agil, jämställd och inkluderande organisation. Förvaltningen ska alltid arbeta för brukarnas bästa vilket innebär att den kompetensbaserade rekryteringen tar hänsyn till tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning i samband med annonsformuleringar.

Till hjälp i det strategiska utvecklingsarbetet tar HR-enheten fram stadsdelsförvaltningens långsiktiga strategi för kompetensförsörjning. Dokumentet analyserar aktuell situation inom förvaltningen och belyser de områden som kräver förvaltningsövergripande insatser. Genom det långsiktiga strategiska kompetensförsörjningsarbetet är förvaltningens HR-enhet ett stöd i avdelningarnas arbete.

Ett ledarskap som präglas av handlingskraft och närvaro och som bygger på tillit och gott självförtroende är en viktig del inom avdelningarnas chefskap. En chef i stadsdelsförvaltningen förväntas att aktivt leda förändringsarbete och bygga en öppen och tillåtande kultur där medarbetare känner stöd och får möjlighet att utveckla och omsätta idéer och förslag i konkreta verksamhetsförbättringar.

Innovation och nya arbetssätt

För att öka attraktiviteten för vård- och omsorgsyрки ska förvaltningen införa en karriärutveckling- och kompetensmodell för omsorgspersonal. Genom karriärstegen tas medarbetarnas kompetens tillvara. Ur ett medarbetarperspektiv ger modellen möjlighet att utvecklas inom omvårdnadsyrket. Statusen för omvårdnadsyrken ska höjas med det nya arbetssättet. Samtidigt öppnar det för nya yrkesgrupper, till exempel serviceassistenter som inte kräver samma utbildning som omvårdnadsyrket. Vidare ska äldreomsorgens kompetens- och karriärmodell för legitimerad personal inom äldreomsorgen införas.

Förvaltningen ska utveckla äldreomsorgen genom Verklighetslabbet på Stureby vård- och omsorgsboende genom att i samarbete med Östermalms stadsdelsförvaltning utveckla framtidens äldreomsorg utifrån visionen om Möjligheternas Stockholm 2040 och arbetet för en Äldrevänlig stad. Med tydligt fokus på den äldres trygghet, delaktighet och självbestämmande ska förvaltningarna samarbeta och gemensamt utveckla testmiljöer inom ramen för Verklighetslabbet och DigiCenter för seniorer. Områden som berörs är till exempel förebyggande arbete vars syfte är att bryta ofrivillig ensamhet.

Verklighetslabbets verksamhet ska breddas till att också arbeta med innovation för personer som bor i ordinärt boende. Den förebyggande verksamheten ska utgöra en testmiljö för att utveckla innovativa lösningar för att öka den enskildes självständighet.

Digitalisering för verksamhetsutveckling

Förvaltningen samverkar för innovation och strategiska digitaliseringsfrågor med olika aktörer bland annat stadsledningskontoret, övriga förvaltningar samt stadens större



upphandlade leverantörer. En ökad digital kompetens och kompetensutveckling att använda digitala verktyg effektivt prioriteras.

En kartläggning av vilka behov av digitala hjälpmedel som finns hos personer med funktionsnedsättning ska göras. Personer som beviljats insatser ska bjudas in att delta i arbetet.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	81	82	År
 Andel av personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter	2 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %	90%	År
 Andel upphandlingar där marknadssdialog har genomförts	80 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År
 Index Bra arbetsgivare	84	84	År
 Sjukfrånvaro	9 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14	3 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska ansvara för förvaltningen av Esset med stöd av arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, äldre- och vårdnämnden, överförmyndarnämnden och stadsdelsnämnderna	2021-01-01	2021-12-31
 Kommunstyrelsen ska tillsammans med Östermalm och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnder och Äldrenämnden etablera verksamhetsnära testmiljöer liknande "Verklighetslabb" i syfte att utveckla stadens hela äldreomsorg	2021-01-01	2021-12-31
 Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, äldre- och vårdnämnden, överförmyndarnämnden och stadsdelsnämnderna etablera en support- och förvaltningsorganisation för Esset för att från och med 2022 kunna leverera full support	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

3.2.1 Stadsdelsnämndens verksamheter är ändamålsenliga

Beskrivning

Förvaltningen ska informera invånarna om det stöd och service de har rätt till. Fokus ska ligga på kärnverksamheterna. Nya arbetssätt ska prövas där så är lämpligt. Samverkan ska öka både internt och med externa aktörer för att möta invånarnas behov.

Förväntat resultat

Verksamheterna är innovativa och tar del av nya arbetssätt. Digital teknik utvecklar verksamheterna för bättre kvalitet.

Det systematiska kvalitetsarbetet är väl utvecklat i alla verksamheter.
Upphandlade verksamheter bidrar till hög kvalitet och måluppfyllelse.
Fler verksamheter deltar i stadens kvalitetsutmärkelse.
Föreningsbidrag bidrar till verksamhet i föreningar med demokratiska värderingar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Färdigställa rutin för avtalsförvaltning i regi av VINST-projektet	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska utarbeta ett informationsblad med tillhörande checklista som beställare och referensgruppsdeltagare ska utgå från vid varje ny upphandling.	2021-01-01	2021-12-31
Informera nationella minoriteter om sina rättigheter i månadsannonser	2021-01-01	2021-12-31
Utbilda medarbetare i Klarspråk	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

3.2.2 Medarbetare i nämndens verksamheter har en bra arbetssituation

Beskrivning

Alla medarbetare ska känna tillit och ha ett aktivt medarbetarskap. Förvaltningen ska ha en god social och organisatorisk arbetsmiljö likväl som ett tydligt, närvarande, transparent och förtroendegivande ledarskap. Förvaltningens chefer och medarbetare ska ha en rimlig arbetsbelastning, tid för återhämtning och erbjudas kompetensutveckling.

Förväntat resultat

Genom ett aktivt arbete med ledarskap, social och organisatorisk arbetsmiljö och strategisk bemanningsplanering inom förvaltningen förväntas frisknärvaron och trivseln öka bland medarbetarna. Det i sin tur genererar ett större engagemang och på så sätt förbättras ambassadörskapet ytterligare då fler medarbetare kommer rekommendera andra att söka anställning i stadsdelsförvaltningen. Arbetet kommer också mynna ut i en översyn för att säkerställa goda utvecklingsmöjligheter inom förvaltningen så att chefer och medarbetare kommer kunna erbjudas kompetensutveckling utifrån verksamhetens behov. En kontinuerlig uppföljning av bemanningsplaneringen kommer resultera i att avdelningarna i rekryteringssammanhang kan ha fokus på en kompetensbaserad rekrytering där alla, oavsett olika typer av funktionsnedsättning, har goda möjligheter att arbeta i nämndens verksamheter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla annonser avseende rekrytering av administrativ personal i förvaltningen ska godkännas av HR innan publicering.	2021-01-01	2021-12-31
Alla nyanställa chefer i stadsdelsförvaltningen ska utbildas i kompetensbaserad rekrytering.	2021-01-01	2021-12-31
Färdigställa en digital chefsutbildning för stadsdelsförvaltningen	2021-01-01	2021-12-31
Genomföra översyn av samverkan inom förvaltningen	2021-01-01	2021-12-31
Implementera digitala introduktionen för nyanställda inom förvaltningen	2021-01-01	2021-12-31
Påbörja arbetet med utbildning av förvaltningens chefer i att förebygga hot och våld mot förvaltningens medarbetare.	2021-01-01	2021-12-31



Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utbilda förvaltningens chefer och huvudskyddsombud i kränkande särbehandling.	2021-01-01	2021-12-31

Redovisning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

På uppdrag av kommunstyrelsen följer och analyserar stadsledningskontoret nämndernas kostnads- och intäktsutveckling löpande under året. Uppföljningen syftar till att följa de olika verksamheternas resursanvändning och resultat, och utgår från den indelning i verksamhetsområden som framgår av stadens centrala krav. Indelningen ändrar inte principen att nämnden fritt kan omfördela sitt anslag inom nämnden.

Stadsdelsnämnderna är ålagda av kommunfullmäktige att redovisa budgeten per verksamhetsområde med utgångspunkt från stadens centrala krav. Redovisning ska ske enligt följande verksamhetsområden:

Verksamhetsområden, mnkr	Kostnader	Intäkter	NettoVP 2021	VP 2020	VB 2019
Nämnd- och förvaltningsadm.	74,9	2,6	72,3	73,2	67,6
Individ- och familjeomsorg	369,8	81,0	288,8	274,7	264,9
varav barn och unga	227,2	50,6	176,6	165,5	156,4
varav vuxna	58,2	12,4	45,8	45,6	45,0
varav socialpsykiatri	84,4	18,0	66,4	63,7	63,5
Stadsmiljö drift	23,1	0,0	23,1	20,4	20,6
Stadsmiljö avskrivningar	15,1	0,0	15,1	14,1	9,9
Stadsmiljö ränta	0,6	0,0	0,6	1,2	0,6
Förskola	627,9	42,3	585,6	576,3	553,1
Äldreomsorg	899,0	141,6	757,4	747,8	748,6
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	541,2	89,7	451,5	424,1	414,4
Fritid och kultur	44,5	9,4	35,1	41,0	53,3
Arbetsmarknadsåtgärder	34,9	10,00	24,9	23,2	25,5
Ekonomiskt bistånd	182,3	21,0	161,3	147,6	148,9
varav handläggning	41,9	4,1	37,8	37,3	38,0
Drift totalt	2 813,3	397,6	2 415,7	2 343,6	2 307,4
Investeringar					
Parkinvesteringar	21,1	0,0	21,1	18,7	18,7
Maskiner och inventarier	3,1	0,0	3,1	3,0	3,1
Investeringar totalt	24,2	0,0	24,2	21,7	21,8

Kommunfullmäktige har beslutat om en nettobudget för år 2021 om 2 415,7 mnkr för



driftverksamhet och 24,2 mnkr för investeringar. I jämförelse med tilldelad budgetram för 2020 ökar driftsbudgeten med 72,1 mnkr.

Under året kommer avläsningar och slutlig justering av budget att göras för de prestationsrelaterade verksamheterna förskola och omsorg om personer med funktionsnedsättning.

För att förebygga osäkerheter kopplade till kostnadsutveckling inom nämndens olika verksamhetsområden samt påverkan av konjunktur under året avsätts en reserv om totalt 9,0 mnkr.

Nämnd- och förvaltningsadministration

Verksamhet, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto VP 2021	VP 2020	Omslutningsförändring
Nämnd	2,2		2,2	2,2	
Administration	62,2		62,2	62,4	
Facklig tid	7,7	1,9	5,8	5,6	1,9
Medborgarkontoret	2,8	0,7	2,1	3,0	0,7
Summa	74,9	2,6	72,3	73,2	2,6

Verksamhetsområdet budgeteras med netto 72,3 mnkr.

Kommunfullmäktige tilldelar ingen budget för nämnd- och förvaltningsadministration, för att avsätta denna budget har ett administrativt avdrag på 2,96 procent gjorts från varje verksamhetsområdes nettobudget. Undantaget från avdrag är budget för personlig assistans enligt Socialförsäkringsbalken (SFB).

Budget- och uppföljningsansvar för medborgarkontoret (förebyggande verksamhet) ligger i förvaltningens organisation under avdelningen *Social omsorg vuxen*. För verksamheten budgeteras 2,1 mnkr.

Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri

Verksamhetsområdet budgeteras med netto 288,8 mnkr vilket är en ökning med 14,1 mnkr i jämförelse med 2020.

Verksamhet, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto VP 2021	VP 2020	Omslutningsförändring
Barn och unga	227,8	51,2	176,6	165,5	48,9
Vuxna	58,2	12,4	45,8	45,6	10,2
Socialpsykiatri	84,4	18,0	66,4	63,7	18,0
Summa	370,4	81,6	288,8	274,7	77,1

Individ- och familjeomsorg för barn och ungdom

Individ- och familjeomsorg för barn och ungdom budgeteras med netto 176,6 mnkr vilket är en ökning med 11,1 mnkr jämfört med 2020.

Ökningen beror delvis på en ramförflyttning om 4,8 mnkr avseende medel för fältassistenter. Dessa medel har tidigare ingått i ramen för verksamhetsområde barn, kultur och fritid, men

till 2021 har budgetmedel och ansvar flyttats över till individ- och familjeomsorg för barn och ungdom. Förvaltningen har åtta fältassistenter som jobbar aktivt för att skapa trygghet i stadsdelsområdet genom att föra en dialog med ungdomar och verksamheten fortsätter som tidigare.

Utöver ramen tillförs 8,2 mnkr till budgeten för individ- och familjeomsorg för barn och ungdom, från anslaget för verksamhetsområde barn, kultur och fritid, vilket är en ökning med 3,2 mnkr jämfört med 2020. Medlen är avsedda för förebyggande arbete, såsom bland annat ungdomsmottagning, sociala insatsgrupper och frivilliga samarbetssamtal.

I budgeten för barn och unga ingår omslutningsförändringar med sammanlagt 48,9 mnkr, vilket främst avser förväntade intäkter från Migrationsverket 18,9 mnkr (generalschablon samt schablonintäkter för ensamkommande barn), försäljning av verksamhet till andra förvaltningar 16,9 mnkr, övriga statsbidrag 11,7 mnkr samt hyresintäkter 1,4 mnkr. Under oktober 2020 var totalt antal aktuella ärenden 935. Det är en ökning med 7,6 procent jämfört med oktober 2019, då totalt antal ärenden var 869. I oktober 2018 var motsvarande antal 761.

Arbetet med förbättringsområden utifrån analysen av ekonomi och arbetssätt fortsätter under 2021. Förbättringsområden är bland annat uppföljning av avtal och kostnadsmedvetenhet.

Individ- och familjeomsorg för vuxna

Individ- och familjeomsorgen för vuxna budgeteras med netto 45,8 mnkr, vilket är en ökning med 0,2 mnkr jämfört med föregående år.

I budgeten för individ- och familjeomsorg för vuxna ingår omslutningsförändringar med sammanlagt 10,2 mnkr, vilket avser hyresintäkter 7,0 mnkr, försäljning till andra förvaltningar 2,7 mnkr och projektbidrag 0,5 mnkr.

Socialpsykiatri

Socialpsykiatri budgeteras med netto 66,4 mnkr vilket är en ökning med 2,7 mnkr (4,2 %) i jämförelse med 2020. I budgeten för socialpsykiatri ingår omslutningsförändringar med sammanlagt 18,0 mnkr (hyresintäkter, försäljning av verksamhet, kostintäkter och diverse).

Kommunfullmäktige fastställer ersättningarna inom kundvalssystemet. Ersättningen till utförarna ökar med ca 4 procent jämfört med 2020. Utförarenheten i egen regi betalar 3,5 procent av sin interna försäljning för gemensam administration till avdelningens gemensamma budget.

I prisbilagan, bilaga 5, redovisas alla ersättningsnivåer inom socialpsykiatrin.

Stadsmiljöverksamhet

Drift, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto VP 2021	VP 2020	Omslutningsförändring
Parkskötsel	17,5	0,0	17,5	15,5	0,0
Administration	5,6	0,0	5,6	4,9	0,0
Avskrivningar	15,1	0,0	15,1	14,1	0,0
Räntor	0,6	0,0	0,6	1,2	0,0
Summa	38,8	0,0	38,8	35,7	0,0

Verksamhetsområdet budgeteras med netto 38,8 mnkr. En ökning sker för parkdrift med 2



mnkr, administrationen ökar med 0,7 mnkr och räntor och avskrivning ökar med 0,4 mnkr. I budgeten finns en reserv om 1,0 mnkr för att täcka eventuella underskott inom andra verksamheter.

I enlighet med anvisningarna söks extra investeringsmedel för klimatinvesteringar, trygghetsinvesteringar, biologisk mångfald, åtgärdsprogram för god vattenstatus, medel för Stockholm vid vattnet samt medel för naturreservat. Se vidare under budgetjusteringar.

Förskoleverksamhet

Verksamhet, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto VP 2021*	VP 2020	Omslutningsförändring
Peng 80 %	449,1	41,9	407,2	400,3	1,0
Peng - tillägg 3 %	16,8		16,8	16,5	
Verksamhetsstöd	37,1		37,1	33,4	
Lokaler	100,6		100,6	102,9	
Övergripande	18,1		18,1	17,9	
Öppna förskolan	6,2	0,4	5,8	5,4	0,4
Summa	627,9	42,3	585,6	576,3	1,4

Verksamhetsområdet budgeteras med netto 585,6 mnkr. Det är exklusive förväntade budgetjusteringar för hög hyra, platsgaranti samt prestationsjusteringar. Den tilldelade budgeten från kommunfullmäktige utgår från antalet barn som var inskrivna i förskolan per den 31 mars 2020. Schablonen ökar med 1,5 procent jämfört med föregående år. Under året kommer avläsning och slutlig justering av budget att göras utifrån genomsnittligt antal inskrivna barn varje månad, från januari till december. Enligt prognosen blir snittet av barnantalet år 2021 lägre än antal inskrivna barn den 31 mars 2020. Då förväntas slutliga budgeten vara lägre än KF budget. Budgettillskott beräknas under året för höga hyror och för platsgarantin.

Budget- och uppföljningsansvar för förebyggande verksamhet öppna förskolan ligger i förvaltningens organisation under avdelningen *Social omsorg barn och unga*. Till budgeten för öppna förskolan har extra medel med 1,2 mnkr tillförts från budgetramen för barn, kultur och fritid.

I budgeten ingår omslutningsförändringar med sammanlagt 1,4 mnkr (1,0 för medel för åtgärder för giftfri förskola och 0,4 mnkr för projektbidrag och swish intäkter för öppen förskola.)

Verksamhetsplanens siffror i tabellen nedan visar antal inskrivna barn per den 31 mars föregående år.

Verksamhet (antal barn)	Snitt 2021 (prognos)	Snitt 2020	VP 2021	VP 2020
Förskola 1-3 år	1 710	1 728	1 511	1 576
Förskola 4-5 år	2 043	1 984	2 346	2 257
Pedagogisk omsorg 1-3 år				



Verksamhet (antal barn)	Snitt 2021 (prognos)	Snitt 2020	VP 2021	VP 2020
Pedagogisk omsorg 4-5 år				
Allmän förskola			1	2
Totalt antal barn	3 753	3 709	3 858	3 835

Kommunfullmäktige har fastställt att minst 80 procent av schablonen ska gå ut som peng per inskrivet barn till förskolenheterna. För att förstärka förskolenheterna fördelar Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ytterligare 3 procent av schablonen till förskolorna på samma sätt som i budgeten för 2020. Resterande del av schablonen ska täcka kostnader för lokaler, övergripande administration samt verksamhetsstöd.

Övergripande administration omfattar, förutom personalkostnader, främst kostnader för IT, kostnader till serviceförvaltningen för central avgiftshantering, kontaktcenter samt löne- och fakturahantering samt utbildningar.

Ökning av kostnader för övergripande administrationen motsvarar uppskattade lönerörelse.

Budgeterade IT-kostnader är 0,8 mnkr lägre 2021 jämfört med 2020 i enlighet med stadens IT-prislista.

Budgeten för hyror inklusive hyrestillägg och lokaldrift uppgår till 90,7 mnkr. Underhåll av lokaler samt avskrivningar och räntekostnader förväntas öka med 0,7 mnkr och beräknas uppgå till 9,9 mnkr år 2021.

För verksamhetsstödet avsätts totalt 37,1 mnkr. Medlen fördelas så att resurser på bästa sätt ska möta barnens behov.

För barn i behov av särskilt stöd kommer medel att tilldelas utifrån individbaserade ansökningar från utförarna 25,0 mnkr. Socioekonomiskt anslag ges utifrån geografiska områdens socioekonomiska förutsättningar 3,0 mnkr och för specialavdelningen Delfinen 2,6 mnkr. För stödenheten avsätts 3,6 mnkr. Totalt finns det fyra specialpedagoger samt en deltidstjänst för språkpedagog.

Enhet	2021 Socioekonomiskt anslag (mnkr)	2020 Socioekonomiskt anslag (mnkr) ²
Snösätra förskolor	0,8	0,8
Rågsved förskolor	0,7	0,7
Örby förskolor	0,3	0,3
Högdalens förskolor	0,3	0,3
Hagsätra förskolor	0,5	0,5
Blåsut - Dalens förskolor	0,2	0,2
Östberga	0,3	0,3
Summa	3,0	3,0



Äldreomsorg

Verksamhet, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto VP 2021	VP 2020	Omslutningsförändring
Vård och omsorg, varav:	816,7	133,7	683,0	671,1	107,4
Vård och omsorgsboende	489,2	95,6	393,6	369,2	
Öppen hemtjänst	226,3	19,3	207,0	206,3	
Servicehus	84,9	18,1	66,7	78,7	
Dagverksamhet	11,4	0,7	10,7	10,8	
Biståndsenheten	28,9		28,9	29,4	
Övergripande	46,9	7,9	39,0	39,0	8,2
Gemensamt	6,5		6,5	8,3	
Summa	899,0	141,6	757,4	747,8	115,6

Verksamhetsområdet budgeteras med netto 757,4 mnkr. Kostnadsramen ökar med 10,2 mnkr och intäktskravet ökar med 1,0 mnkr, vilket ger en nettoökning med 9,2 mnkr i jämförelse med 2020. Budgeten inkluderar prisuppräknningar, höjning av peng för vård och omsorgsboende, hemtjänst, dagvård samt lokalpeng för vård- och omsorgsboende. Enligt befolkningsprognosen minskar antalet personer i de äldre åldersgrupperna där vårdbehovet är som störst. Därmed är en volymminskning som motsvarar ca 2,6 procent av anslaget medräknat i äldreomsorgens kostnadsanslag.

I budgeten finns en reserv med 8,0 mnkr för att täcka eventuella underskott inom andra verksamheter. Omslutningsförändringar om 115,6 mnkr avseende mat- och hyresavgifter (15,8 mnkr resp 27,6 mnkr) samt försäljningsintäkter (72,1 mnkr) finns beräknade i budgeten.

Det söks medel för fortsatt verksamhet på två aktivitetscentra i anslutning till seniorboende i Rågsved och Enskede. Där kommer det att erbjudas sociala aktiviteter, gemensamma måltider och fysisk aktivitet samt utvecklas andra aktiviteter tillsammans med de boende. Det söks även medel för fortsatt satsning på arbetssättet Tryggt mottagande i hemmet.

Volym

Generellt beräknas en minskning av volymerna inom äldreomsorgen jämfört med 2020. Det beaktas dock särskild hänsyn vid biståndsbedömning till äldre 85+, oro och ensamhet. I tabellen nedan visas budgeterade volymer för de största verksamheterna 2021, utfall för oktober 2020 samt budgeterade volymer för 2020.

Verksamhet	VP 2021	Okt. 2020	varav kvinnor	varav män	VP 2020
Vård och omsorgsboende, helårspersoner	472	462	322	140	486
Öppen hemtjänst:					
Dagtimmar / månad	37 385	41 316	29 107	12 209	39 108
Nattbesök / månad	4 036	4 524	3 303	1 221	3 597



Verksamhet	VP 2021	Okt. 2020	varav kvinnor	varav män	VP 2020
Larmkunder / månad	1 346	1 346	949	397	1 398
Servicehus:					
Helårspersoner	146	164	110	54	195
Timmar / månad	9 131	10 694	7 374	3 320	12 349
Dagvård, antal dagar/månad	709	709	531	178	751

Under 2021 beräknas antalet platser inom vård- och omsorgsboende minska med 14 st. helårspatser i jämförelse med oktober 2020. Det innebär ett genomsnitt om 472 st. beviljade platser per månad. Antalet beviljade dagar per månad inom dagvården beräknas uppgå till 709 dagar för 2021.

Antalet helårspersoner inom servicehus beräknas till 146 personer vilket är en minskning med 18 personer i jämförelse med oktober 2020.

Beräkning av budgeten för hemtjänsten inom ordinärt boende utgår från 90,5 procent utförda hemtjänsttimmar. Snittet utförda timmar per månad beräknas minska med 4,4 procent givet befolkningsprognosen för 2021. För 2021 prognostiseras att cirka 1 294 personer kommer att erhålla 28,9 hemtjänsttimmar i snitt per månad.

Priser

Ersättningarna till utförarna utgår enligt priserna i kommunfullmäktiges budget för år 2021. För hemtjänst höjs ersättningen med 4,5 procent. Ersättningen per dygn inom vård- och omsorgsboende höjs med 3,0 procent och lokalschablonen med 0,7 procent. Dagersättningen inom dagvården höjs med 2,7 procent. Ersättningen för avlösning och ledsagning höjs med 2,7 procent. Kostenhetens priser blir oförändrade 2021.

Nämnden beslutar om pris för växelvård (korttidsplatser). I samband med öppnandet av en ny avdelning med nio somatiska korttidsplatser inom Högdalens vård- och omsorgsboende, räknades nya priser för växelvård. För 2021 föreslås ett ökat pris till 2 879 kr per dygn inklusive hyra.

Servicehusens priser består av två delar, grundpris per person och månad samt timpris för hemtjänstinsatser. Servicehusen ingår inte i kundvalsmodellen och därmed beslutar nämnden om grundpriserna. Ersättningen för hemtjänst på servicehus per beställd timme/dygnet runt är 392 kr för kommunala utförare och 401 kr för utförare i enskild regi.

Grundkostnadsersättning har ökat med 3,0 procent. Priset är enhetligt och gäller för förvaltningens samtliga tre servicehus.

Priser som kommunfullmäktigen har fastställt gäller för förvaltningens egna utförare. Utförarenheterna finansierar avdelningens gemensamma kostnader.

I prisbilagan, bilaga 5, redovisas alla ersättningar inom äldreomsorgen.

Stöd och service för personer med funktionsnedsättning

Verksamhet, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto VP 2021	VP 2020	Omslutningsförändring
Verksamheter	510,6	89,7	420,9	393,9	86,6
Ledning/bistånds-handläggning	27,2	0,0	27,2	26,9	0,0
Svedmyrabadet	3,4	0,0	3,4	3,3	0,0
Summa	541,2	89,7	451,5	424,1	86,6

Verksamhetsområdet budgeteras med netto 451,5 mnkr. Den tilldelade budgeten beräknas utifrån prestationer per den 26 augusti 2020. Slutlig justering av budgeten för 2021 kommer att göras utifrån avläsning av prestationer i mars och augusti. Ökningen i jämförelse med 2020 beror på ökade volymer och ökad nivåersättning för prestationsrelaterade insatser samt ett ökat fast anslag.

I budgeten ingår omslutningsförändringar med sammanlagt 86,6 mnkr (hyresintäkter 13 mnkr, försäljning av verksamhet 15 mnkr, assistansersättning från försäkringskassan enligt kap 51 Socialförsäkringsbalken 57 mnkr och diverse 1,6 mnkr).

Arbete med att följa en framtagna handlingsplan fortsätter under 2021 för att nå en budget i balans.

Budget- och uppföljningsansvar för verksamhetsområdet funktionsnedsättning ligger i förvaltningens organisation under avdelningen *Social omsorg vuxen*.

Volymer

Följande biståndsbedömda prestationer ingår i den tilldelade budgeten:

Verksamhet (helårspersoner)	VP 2021	varav kvinnor	varav män	VP 2020
Eget boende med boendestöd	98	45	53	94
Servicebostad	43	18	25	39
Gruppboende	121	44	77	114
Barnboende	8	1	7	6
Korttidshem	88	33	55	78
Daglig verksamhet	348	152	196	336
KTT (korttidstillsyn för skolungdom över 12 år enligt LSS)	44	18	26	49
LASS-ärenden	122,3	45	77	126,7
Summa	872,3	356	516	842,7
Jämfört med VP 2020 har antal personer ökat med 3,5%. Antalet kvinnor har ökat med 4,7% och män med 2,8% .				

Priser

Enheter inom egen regi och enheter upphandlade genom entreprenad eller ramavtal ersätts per prestation utifrån de nivåer som kommunfullmäktige har beslutat. Gruppboendestäder,

assistansenheten och daglig verksamhet i egen regi betalar 3,5 procent av sin interna försäljning för gemensam administration.

Ersättningsnivåerna enligt LSS för vuxenboende, barnboende, daglig verksamhet, korttidsvistelse samt korttidsstillsyn för skolungdomar över 12 år är höjda med 2,8 procent.

Ersättningen för personlig assistans enligt SFB respektive LSS är 315 kronor per timme och följer den ökning som regeringen har fastställt.

Kostnader för gemensamhetslokaler ingår inte i LSS-pengen och hanteras centralt av beställaravdelningen. Vid försäljningen av platser till andra stadsdelar tar förvaltningen ut en lokalschablon som motsvarar lokalkompensationen i pengarna för verksamheter i övrig privat regi (137 kr/dygn för gruppboende, 309 kr/dygn för korttidshem, 162 kr/dag för heltid och 129 kr/dag för deltid på dagligverksamhet).

Alla priser inom verksamheter för funktionsnedsatta exkluderar resor.

I prisbilagan, bilaga 5, redovisas alla ersättningsnivåer inom omsorg om personer med funktionsnedsättning.

Barn, kultur och fritid

Verksamhetsområdet budgeteras med netto 35,1 mnkr, vilket är en minskning med 5,9 mnkr jämfört med föregående år. Minskningen beror framförallt på en ramförflyttning om 4,8 mnkr avseende medel för fältassistenter. Dessa medel har tidigare ingått i ramen för verksamhetsområde barn, kultur och fritid, men till 2021 har budgetmedel och ansvar flyttas över till individ- och familjeomsorg för barn och ungdom. Utöver det har högre intäkter budgeterats än föregående år.

Verksamhet, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto VP 2021	VP 2020	Omslutningsförändring
Fältassistenter *	0,0	0,0	0,0	5,4	0,0
Familjens hus	4,1	3,9	0,2	0,0	3,9
Öppna mötesplatser **	28,6	3,7	24,9	26,1	3,7
Kulturaktiviteter och föreningsbidrag	0,7	0,0	0,7	0,7	0,0
Kollo	6,8	2,0	4,8	5,0	2,0
Fritid gemensamt	4,0	0,0	4,0	1,7	0,0
Samhällsservice	1,8	1,3	0,5	2,1	1,3
Summa	46,0	10,9	35,1	41,0	10,9
* Budget för fältassistenter är flyttat till verksamhetsområde individ- och familjeomsorg barn och ungdom					
** Inkl. Östberga Kulturhus					

En del av de ökade intäkterna beror på en omprioritering inom budgeten, mellan verksamhetsområdena fritid och kultur samt individ- och familjeomsorg jämfört med 2020. Omprioriteringen innebär att förvaltningen har budgeterat med intäkter från Migrationsverket (generalschablon) inom verksamhetsområde fritid och kultur samtidigt som

verksamhetsområde individ- och familjeomsorg barn och unga har tillförts motsvarande extra medel från ramen för barn, kultur och fritid. Medlen från Migrationsverket är avsedda för insatser som riktar sig till nyanlända, och en stor del av dessa insatser utförs inom förvaltningens förebyggande verksamheter.

I budgeten ingår omslutningsförändringar med sammanlagt 10,9 mnkr, vilket avser projektmedel och andra externa bidrag 3,6 mnkr, intäkter från Migrationsverket 3,5 mnkr, föräldraintäkter kollo 2,0 mnkr, försäljning till andra förvaltningar 1,2 mnkr samt hyresintäkter 0,6 mnkr.

Social omsorg barn och unga

Budget- och uppföljningsansvar för de förebyggande verksamheterna familjens hus, öppna mötesplatser, kollo, kulturaktiviteter och föreningsbidrag samt fritid gemensamt ligger i förvaltningens organisation under avdelningen *Social omsorg barn och unga*.

För att erbjuda ungdomar fritidsaktiviteter och öppna mötesplatser budgeteras 24,9 mnkr netto. I budgeten ingår medel för Östberga kulturhus. Familjens hus är som tidigare till största del externt finansierat och för verksamheten budgeteras 0,2 mnkr.

För föreningsbidrag, kulturaktiviteter samt ingångna idéburet offentligt partnerskap (IOP) budgeteras 0,7 mnkr. För kollo budgeteras 4,8 mnkr och för fritiden gemensamt budgeteras 4,0 mnkr.

Social omsorg vuxen

Budget- och uppföljningsansvar för förebyggande verksamhet inom samhällsservice (inkluderingslotsar och konsumentrådgivning) ligger i förvaltningens organisation under avdelningen *Social omsorg vuxen*.

För verksamheten budgeteras 0,5 mnkr netto. Verksamheten är till stor del finansierad av intäkter från Migrationsverket (generalschablon) .

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhet, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto VP 2021	VP 2020	Omslutningsförändring
Utbetalt bistånd	140,4	16,9	123,5	110,3	12,6
Handläggning och ledning	41,9	4,1	37,8	37,3	4,1
Arbetsmarknadsåtgärder	34,9	10,0	24,9	23,2	6,3
Summa	217,2	31,0	186,2	170,8	23,00

Ekonomiskt bistånd

Verksamhetsområdet ekonomiskt bistånd inklusive handläggning budgeteras med netto 161,3 mnkr, vilket är en ökning med 13,7 mnkr jämfört med 2020.

I budgeten för ekonomiskt bistånd ingår omslutningsförändringar med sammanlagt 16,7 mnkr vilket avser förväntade intäkter från Migrationsverket 14,7 mnkr (generalschablon och schablonintäkter för ensamkommande ungdomar) samt hyresintäkter 2,0 mnkr.

Under hösten 2019 kunde en minskning av antal bidragshushåll skönjas i statistiken, vilken

även såg ut att hålla i sig under de två första månaderna 2020. Minskningen berodde på att fler ärenden avslutades jämfört med samma period året innan. En stor del av minskningen stod nyanlända för, där övergång till studier med studiemedel var den vanligaste orsaken. Den minskningen har fortsatt under våren och hösten.

I mars förändrades förutsättningarna med den pågående pandemin. Den förväntade minskningen av bidragshushåll fortsatte inte under våren, utan antal ärenden började istället öka och ökningen kunde relateras till pandemin. Förvaltningen har på uppdrag av socialförvaltningen fört statistik över pandemirelaterade ärenden. Nya sådana ärenden var 35 i maj, 16 i juni, 14 i juli, 15 i augusti, 11 i september och 9 i oktober.

I oktober är antal bidragshushåll 1 152, vilket är 60 fler än oktober 2019, då antalet var 1 092. Att ökningen jämfört med föregående år inte är mer än 60 ärenden, trots att inflödet av pandemirelaterade ärenden är högre, beror på att det även under året avslutas ärenden varje månad, där nyanlända som övergår till studier (och studiemedel) är en stor del.

Utvecklingen av pandemin och dess samhälleliga konsekvenser på bland annat arbetsmarknaden är mycket osäker, men bedömningen är att nuvarande nivå på antal bidragshushåll kommer att hålla i sig i alla fall under första halvåret av 2021. Det är bland annat därför en förstärkning av budgetramen har erhållits. Budgeten för utbetalt bistånd innebär en genomsnittlig utbetalning med 11,5 mnkr per månad.

Förvaltningen arbetar löpande med åtgärder och utveckling av verksamheten för hålla kostnaden för utbetalt bistånd inom tilldelad budgetram. Översyn av handläggningsrutiner och arbetssätt görs löpande och utökad samverkan med Jobbtorg är fortsatt prioriterat i syfte att matcha behov mot arbetsmarknadsåtgärder. Samverkan sker med Jobbtorg, Arbetsförmedlingen, regionen och Försäkringskassan.

Arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhetsområdet budgeteras med netto 24,9 mnkr, vilket är en ökning med 1,7 mnkr jämfört med 2020, varav 0,8 mnkr avser feriearbeten. Anslaget för arbetsmarknadsåtgärder ska täcka kostnaderna för feriejobb för ungdomar, offentligt skyddat arbete (OSA) samt kommunala visstidsanställningar (arbetsträning/arbetsprövning).

I budgeten för arbetsmarknadsåtgärder ingår omslutningsförändringar med sammanlagt 6,3 mnkr vilket avser intäkter från Arbetsförmedlingen för OSA och kommunala visstidsanställningar. Samverkan sker med arbetsmarknadsförvaltningen och Arbetsförmedlingen vad gäller dessa anställningar. Målet är att erbjuda försörjningsstödstagare anställning i staden under sammanlagt ett år.

Budgetramen för feriearbeten är 12,8 mnkr, vilket är en ökning med 0,8 mnkr jämfört med 2020. Budgeten för feriearbeten 2021 medger kostnader för sammanlagt cirka 830 feriearbetande ungdomar.

Lokaler

Förvaltningens samlade lokalkostnader beräknas till cirka 210 mnkr. Av dessa är cirka 148 mnkr hyror för verksamhetslokaler och 62 mnkr boendehyror. Förvaltningen redovisar nedan de lokalförändringar som påbörjas eller färdigställs under 2021. I detta sammanhang innebär lokalförändring byggnation, renovering/utökning av lokal, bygglov som löper ut, förlängning



av bygglov eller avveckling.

Lokalförändringar

Förvaltningen redovisar nedan de lokalförändringar som planeras ske under år 2021.

Lokal	Kommentar
Förskola	
Ormlången, Årsta	Ny förskola på fyra avdelningar som byggs av Familjebostäder
Idlången, Årstastråket	Ny förskola på fyra avdelningar som byggs av Stockholmshem
Spårfinnargränd 12	Förskolelokalen för två avdelningar är ej funktionell och kommer därför att avvecklas.
Lillhagsvägen 32	Förskola med två avdelningar som töms i februari 2021.
Ottsjövägen 26	Tillfällig förskolelokal med fyra avdelningar som avvecklas.
Årstaången	Har varit som en evakueringsförskola men nu kommer vi avveckla den pga dess placering på Årstafältet.
Pärongården	Avveckling av förskola pga bristande behov av barnomsorg
Ottsjövägen 12	Förskola som avvecklas pga liten gård samt andra brister i lokalen, Förvaltningen utreder just nu vad den kan användas till eller sägas upp.
Förskolan Kvarnen Kvarntorpsgränd	Ny förskola om 6 avdelningar öppnar Q1 2021
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	
Bersågränd 7A	Flytt och utökning av gruppboende inom SoL utreds. Avtalet är uppsagt och löper ut sommaren 2023. Möjlig flytt till ett ledigt våningsplan på Tussmötegården som förvaltningen redan hyr.
Grangården, Bersågränd	Lokalen är återlämnad till fastighetsägaren
Skedviken, Skedviksvägen 50	Omstrukturerad från Äldreboende till LSS gruppboende har utretts nu så är lokalen uppsagd, FSK ska utreda vad man nu kan göra av lokalen.
Hagsåtra gruppboende, Hagsåtravägen 117- 119	Boende på gruppboenden har evakuerats till Ånn 7 för att möjliggöra en helrenovering av lokalen, som genomförs av Fastighetsägaren Micasa i samråd med förvaltningen.
Bersågränd 13	Daglig verksamhet inom LSS. Utredning pågår om de ska vara kvar eller flytta till annan lokal.
Bersågränd 9	Gruppboende inom LSS vars avtal är uppsagt. Förvaltningen utreder möjligheterna att omstrukturera gruppboendet så att det blir mer ändamålsenligt, i samband med omvandlingen av Dalen 20. Om det inte är möjligt kommer förvaltningen utreda flytt av gruppboendet.
Flotten	Ny lokal utreds eller sammanslagning av olika verksamheter
Daglig verksamhet	Är evakuerade till Kumlagatan och utredning om framtida lokal pågår.
Individ- och familjeomsorg	
Socialomsorg Barn och Unga	
Gamla Huddingevägen 431, Örby Fritidsgård	Verksamheten lämnar lokalen i mars 2021.
Äldreomsorg	



Lokal	Kommentar
Högdalens VOB Ripsavägen 44	Utredning om möjlig rivning av befintligt VOB för att möjliggöra nybyggnation av VOB, seniorboende, förskola och F-9 skola på befintlig tomt i samarbete med SISAB, Utbildningsförvaltningen och Micasa
Enskededalens servicehus	Avveckling av servicehuset pågår och beräknas vara färdigt under 2021. Micasa kommer sedan omvandla servicehuset till seniorbostäder och förvaltningen kommer bygga ett aktivitetscenter i fastigheten.
Årsta VOB Årstavägen	Utredning om rivning och nybyggnad av nytt VOB samt trygghetsboende på befintlig tomt i samarbete med Micasa.
Övrigt	
Förvaltningslokaler	Utredning av framtida förvaltningslokaler och samnyttjande av ytor pågår
Palmfeltsvägen 19	Avtal löper ut under 2021. Lokalen har varit tom sedan RVCS lämnade den under 2020
Palmfeltsvägen 21	Utredning pågår om att lämna lokalen.
Tussmötevägen 195	Gammal hemtjänstlokal som vi utreder om vi kan lämna.
Slakthusplan 8A	Utredning för framtida cykelparkering/ Garage pågår

Investeringar

Parkinvesteringar, mnkr	Kostnader	Intäkter	NettoVP 2021	VP 2020	Omslutningsförändring
Plantanparken Investering	5,4	0,0	5,4	0,8	0,0
Vårflodsparken Investering	0,6	0,0	0,6	0,0	0,0
Grynkvarnsparken	0,0	0,0	0,0	3,0	0,0
Rågdalen	0,0	0,0	0,0	1,2	0,0
Mindre investeringar	10,7	0,0	10,7	9,9	0,0
RE Trappor	3,6	0,0	3,6	0,0	0,0
RE Plantanparken	0,8	0,0	0,8	0,0	0,0
RE Trappor Murar Grynkvarnsparken	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0
RE Parkvägar Grynkvarnsparken	0,0	0,0	0,0	1,8	0,0
Summa	21,1	0,0	21,1	18,7	0,0

Planeringen av investeringar för stadsdelsområdets parker och grönområden sker bland annat utifrån parkplanerna för Enskede, Årsta och Vantör i samarbete med trafikkontorets landskapsarkitekter, se även bilaga 14, investeringsönskemål 2021.

Plantanparken

Förvaltningen ska stärka befintliga kvaliteter i parken och utveckla möjligheterna till bland annat picknick, solbad och lek. Detta åstadkoms genom vegetationsröjning och uppgradering av befintlig damm för att återskapa vattenspegeln samt säkerställa att den uppfyller säkerhetskraven. För att öka tillgängligheten behövs nya sittmöbler och trampstenar, nya skyltar, nytt staket samt belysning. I övrigt se investeringsbilagan.

Trappor

För att öka trygghet och tillgänglighet behöver ett antal trappor som har börjat sätta sig läggas om och tillgänglighetsanpassas. I denna etapp kommer förvaltningen att justera cirka tio trappor. När det är klart så har åtgärder för de medel som söktes 2013 genomförts.

Vårflodsparken

Åtgärden innebär en total ombyggnad av plaskdammen, då den idag är för djup och i dåligt skick. Befintligt teknikhus rivs och ett nytt med toalett uppförs. Detta är en del i arbetet med att rusta parken för högre besökstryck, som den bedömda befolkningsökningen i närområdet förväntas generera. I denna etapp tar förvaltningen fram en förstudie och en handling för det fortsatta arbetet, samt en exakt kalkyl för slutförandet.

Mindre investeringar

Medel för mindre investeringar kommer främst att användas för tillgänglighetsanpassningar av lekplatser och parkvägar samt till reinvesteringar. Fokus kommer att ligga på att öka tillgängligheten till parker och grönområden för personer med olika funktionsvariationer. Kompletteringar av utrustning i lekplatser kommer också att göras. Förvaltningen kommer även arbeta med asfalteringsarbeten enligt asfaltsplanen.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Resultatenheter

Enligt kommunfullmäktiges regler ska resultatenheter föra över hela sitt resultat som uppkommit av eget handlande till följande år. Resultatöverföringen får uppgå till maximalt 5 procent av enhetens bruttobudget för året. Resultatfonden får ha ett överskott med maximalt 10 procent av enhetens bruttobudget. Uppkomna underskott i resultatfonden ska täckas i samband med nästkommande års bokslut. Om underskottet inte har kunnat täckas under nästkommande år upplöses resultatenheten och underskottet täcks i bokslutet av nämnden.

Förvaltningen arbetar för att alla utförarenheter ska kunna bli resultatenheter. Med en tydlig ekonomi- och verksamhetsstyrning, där enheten får intäkt utifrån prestation, möjliggörs en god budgethållning och en större självständighet för enheten.

Vantörs kommunala hemtjänst upplöstes som resultatenhet i samband med verksamhetsbokslut 2019 i enlighet med regler för ekonomisk förvaltning. Underskott 2019 kunde inte täckas av resultatfonden. Utifrån att enheten under perioden sedan 2019 har utvecklat en stabil budgethållning föreslås nämnden att Vantörs kommunala hemtjänst nybildas som resultatenhet för verksamhetsår 2021.



I tabellen nedan föreslår förvaltningen resultatenheter för år 2021.

Nuvarande samt nya resultatenheter till förslag för beslut
Örby förskolor
Hagsätra förskolor
Rågsved förskolor
Årsta 2 förskolor
Enskede Gårds förskolor
Sturebys förskolor
Högdalens förskolor
Snösätra förskolor
Blåsut - Dalens förskolor
Årsta 3 förskolor
Östberga förskolor
Enskede hemtjänst
Enskede nya servicehus
Rågsveds servicehus
*Vantörs kommunala hemtjänst - NY föreslagen resultatenhet
Stureby hemtjänst
Högdalens vård- och omsorgsboende
Stureby Vård- och omsorgsboende
Gruppboendestäder och serviceboendestäder LSS
Utförarenheten Socialpsykiatri
Assistansenheten
Daglig verksamhet
Intraprenader
Hagsätra gruppboendestad
Dalen gruppboendestad

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Budgetjusteringar

Medel för naturreservat (Bilaga 13)

Nämnden ansöker om budgetjustering om totalt 4,7 mnkr för naturreservat.

Medel söks för åtgärder i Årtaskogen fördelat på 1,0 mnkr ökad drift enligt den ekonomiska kalkylen och 1,0 mnkr för investeringar. Se bilaga 13.1.

Medel söks för åtgärder i Rågsveds naturreservat med 1,7 mnkr för ökad drift enligt den ekonomiska kalkylen samt 1,0 mnkr för investeringar. Se bilaga 13.2.

Medel för klimatinvesteringar (Bilaga 11)

Nämnden ansöker om budgetjustering om totalt 3,9 mnkr för klimatinvesteringar.

Medel söks för klimatinvestering för biokol med 3,0 mnkr, se bilaga 11.1

Medel söks för klimatinvestering för lökplantering med 0,75 mnkr, se bilaga 11.2

Medel söks för klimatinvestering för Move by bike om 0,150 mnkr, se bilaga 11.3

Medel för Biologisk mångfald (Bilaga 15)

Nämnden söker om totalt 2,0 mnkr för åtgärder för Biologisk mångfald.

Medel söks för åtgärder för att förbättra den biologiska mångfalden med 1,0 mnkr ökade driftskostnader se bilaga 15.1.

Medel söks för åtgärder för att förbättra den biologiska mångfalden med 1,0 mnkr investeringskostnader se bilaga 15.2.

Medel för trygghetsskapande åtgärder ur Trygghetsfonden (Bilaga 12)

Nämnden ansöker om budgetjustering för trygghetsskapande arbete om totalt 8,7 mnkr.

Medel söks för Trygghetsinvesteringar i den fysiska miljön för belysning med 2,0 mnkr, se bilaga 12.1.

Medel söks för Trygghetsinvestering i den fysiska miljön för Dalen med 1,0 mnkr, se bilaga 12.2

Medel söks för Trygghetsinvestering i den fysiska miljön för Rågsved med 3,5 mnkr, se bilaga 12.3.

Medel söks för Trygghetsinvestering i den fysiska miljön för Årstafältet med 1,0 mnkr se bilaga 12.4

Medel söks för Trygghetsinvestering i den fysiska miljön för Vårflodsparken med 0,5 mnkr se bilaga 12.5

Medel söks för Trygghetsinvestering i den fysiska miljön för Plantanparken med 0,5 mnkr se bilaga 12.6

Medel söks för Trygghetsinvestering i den fysiska miljön för grillplatser med 0,2 mnkr se bilaga 12.7

Medel för Stockholm vid vattnet (Bilaga 16)

Nämnden ansöker om budgetjustering om totalt 1,5 mnkr för Stockholm vid vattnet.

Medel för åtgärdsprogram för god vattenstatus (Bilaga 17)

Nämnden ansöker om budgetjustering för vattenförbättrande åtgärder Fagersjöviken med 0,1 mnkr.

Medel för åtgärder för giftfri förskola (Bilaga 7)

För att arbeta mot kommunfullmäktiges mål om kemikaliesmarta förskolor söks medel för åtgärder för giftfri förskola med 1,0 mnkr. I Stockholms stads vägledning för kemikaliesmart

förskola anges åtgärder i olika nivåer där insatserna skiljer sig åt vad gäller omfattningen och kostnader. För att gå vidare i arbetet behöver nu förskolorna i stadsdelen genomföra åtgärder som inte ryms inom ordinarie budget. En del av befintligt material och inredning på förskolorna innehåller farliga kemikalier och behöver bytas ut. Det handlar till exempel om soffor, sov madrasser, byggekuddar, glas, lamineringsmaskiner, ljuddämpande bord med linoleum, tallrikar, skötbordsmadrasser och öka andelen ekologisk mat.

Medel för introduktionsförskola (Bilaga 8)

Nämnden ansöker om budgetjustering om totalt 2,4 mnkr för introduktionsförskola. Ansökan gäller fyra befintliga introduktionsförskolor som är integrerade med de öppna förskolorna i Rågsved, Högdalen, Dalen och Östberga.

Medel för aktivitetscenter seniorboende (Bilaga 9)

Nämnden ansöker om budgetjustering för aktivitetscenter seniorboende om totalt 5 mnkr. Ansökta medel avser att fortsätta tillgodose behov av icke biståndsbedömt boende för äldre som söker trygghet och gemenskap på seniorboende med aktivitetscenter, se bilaga till verksamhetsplanen.

Aktivitetscentren är belägna i Enskede Nya servicehus (Träffen) och Rågsveds servicehus (Salongerna), samplanerade med seniorboendet. Medlen används för att anordna aktiviteter, gemensamma måltider, främja social gemenskap, motverka otrygghet samt bidra till fysisk aktivitet för de boende i seniorboendet och äldre i närområdet.

Medel för tryggt mottagande i hemmet utifrån ett regionalt samarbete (Bilaga 10)

Nämnden ansöker i samarbete med Farsta och Skarpnäck stadsdelsnämnd om budgetjustering för tryggt mottagande i hemmet med 4 mnkr. Ansökta medel avser ”Tryggt mottagande i hemmet” och möjliggör ett regionalt samarbete inom Söderort; EÄV, Farsta och Skarpnäcks stadsdelsförvaltningar, se bilaga till verksamhetsplanen.

Maskiner och inventarier

Nämnden ansöker om budgetjustering för ökade investeringar i maskiner och inventarier om 4,4 mnkr. Medlen avser främst: *förskola med inredning m.m. för fyra nya förskolor samt åtgärder inom äldre förskolor. *byte av uttjänt inredning på flera gruppboendestäder.

Medel för Snösätra kulturplats

Medel för Snösätra Kulturplats kommer fördelas ut vid avstämningsärendet och söks ej.

Medel för förstärkta insatser i ytterstaden

Medel för förstärkta insatser i ytterstaden fördelas ut vid avstämningsärendet och söks ej.

Medel för klimat och miljösamordnare

Medel för Klimat och miljösamordnare fördelas vid avstämningsärendet och söks ej. Förvaltningen har behov av medel för ändamålet utifrån ett behov av att bli bättre på att arbeta proaktivt. Kraven ökar hela tiden på staden och stadsdelsförvaltningarna att bli mer aktiva i dessa frågor och när ny kemikalieplan, klimat och miljöprogram samt strategin för biologisk mångfald är på plats behöver förvaltningen arbeta mer aktivt med dessa frågor.

Medel för platssamverkan

Medel för platssamverkan fördelas ut vid avstämningsärendet och söks ej. Förvaltningen har behov av medel för den platssamverkan som bedrivs i Rågsved och Östberga. Båda stadsdelarna är av polisen kategoriserade som utsatta områden, vilket innebär att kriminaliteten har en påtaglig påverkan på lokalsamhället. Tillsammans med utmaningar inom en rad socioekonomiska faktorer, svag kollektiv förmåga i området och behovet att utveckla samhällsaktörernas samlade institutionella förmåga är samlade insatser från flera aktörer under lång tid en förutsättning för att vända utvecklingen i Rågsved. I Östberga har utvecklingen blivit bättre tack vare platssamverkan, och där går arbetet in i en ny fas för att upprätthålla förbättringarna. Stadsdelsförvaltningen organiserar platssamverkan och genomför medborgardialogen. Samordningen av platssamverkan och medborgardialog i Rågsved motsvarar sammanlagt cirka två heltidstjänster för stadsdelsförvaltningen. Förslag till åtgärder som framkommer i medborgardialogen behöver kunna genomföras.. Omfattningen av samverkan och komplexiteten i området kräver omfattande samordning av processen. Relationer med boende och lokalt näringsliv stärks, vilket bidrar till ökad tillit och trygghet.

Omslutningsförändringar

I kommunfullmäktiges budgetram ingår endast kostnader och intäkter för nämndens egen verksamhet. Utöver det har nämnden intäkter för verksamhet som påverkar omslutningen av tilldelad budgetram, det vill säga utökning av intäkt samt kostnadsbudget. Dels kan det vara verksamhet som säljs till andra förvaltningar, främst inom äldreomsorg, individ och familjeomsorg samt stöd och service till personer med funktionsnedsättning, dels olika bidrag som till exempel statsbidrag samt projektintäkter. Totalt föreslås omslutningsförändringar med 317,2 mnkr i nämndens budget.

Verksamhetsområden, mnkr	Omslutnings- förändring (mnkr)	Prognos 2021
Nämnd- och förvaltningsadm.	2,6	Generalschablon 0,7 Meborgarkontor, Fackliga lönekostnader faktureras fackförbund
Individ- och familjeomsorg	77,1	
varav barn och unga	48,9	Generalschablon 7,9, statsbidrag ensamkommande barn 11,0, statsbidrag diverse 11,7, Hyresintäkter 1,4, Fsg av vhet (Famrätt/MST/RVC/UM) 16,9
varav vuxna	10,2	Hyresintäkter 7,0, Fsg av vhet ÖV Sydost 2,7, Projektbidrag 0,5
varav socialpsykiatri	18,0	7,2 Hyresintäkter; 9,2 Försäljning av verks; 0,8 kostintäkter; 0,8 div
Stadsmiljö drift	0,0	
Stadsmiljö avskrivningar	0,0	
Stadsmiljö ränta	0,0	
Förskola	1,4	Kemikaliesmart fsk, projektbidrag och swishintäkter öppen fsk
Äldreomsorg	115,6	matavgifter, hyresintäkter, försäljningsintäkter



Verksamhetsområden, mnkr	Omslutnings- förändring (mnkr)	Prognos 2021
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	86,6	13,0 hyresintäkter; 15 försäljning av verks; 57,0 Försäkringskassan ersättning till assistansen; 1,6 diverse
Fritid och kultur	10,9	Generalschablon, projektbidrag, föräldraintäkter kollo, diverse bidrag, swishintäkter
Arbetsmarknadsåtgärder	6,3	Intäkter OSA och kommunala visstidsanställningar
Ekonomiskt bistånd	16,7	Generalschablon 12,2 (8,1 +4,1), EKB-schablon 2,5, Hyresintäkter 2,0
varav handläggning	4,1	Generalschablon 4,1 mnkr
Drift totalt	317,2	

Medel för lokaländamål

Nämnden ansöker om budgetjustering om totalt 1,37 mnkr för lokaländamål.

Ansökan om medel för tomgångshyror i samband med avveckling/omstrukturering av lokaler med 0,67 mnkr för Skedvikens demensboende, se bilaga 1 blankettset.

Ansökan om medel för avvecklingskostnader i samband med avveckling/omstrukturering av lokaler med 0,7 mnkr för Gålö och Simpvik, se bilaga 1 blankettset.

Övriga ekonomiska redovisningar

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Nedan redovisas hur förvaltningens planerade arbete bidrar till de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030.

Arbetet med barns rättigheter

Arbetet med barnrättsperspektivet beskrivs närmare under främst KF-mål 1.3 och 1.4.

I arbetet med etablering av nyanlända sker är information om bostadsfrågor en viktig del. Barnfamiljer är prioriterade och arbetet sker i samarbete med SHIS.

För att introducera flickor och pojkar till arbetslivet erbjuds flickor och pojkar 15-19 år feriejobb.

I upplägget av de medborgardialoger som utförs inom ramen för platssamverkan säkerställer förvaltningen att även barn och ungdomar ges möjlighet att delta.

Inom förskolan ska rektorer få stöd i att tidigt upptäcka och initiera insatser för arbetslag med

barn i behov av särskilt stöd. Barnrättsfrågorna ska stärkas genom barnombud och barnombudssamordnare inom förskoleverksamheten och samverkan mellan förskola och socialtjänst ska utvecklas. Förvaltningen ska även stödja förskolornas arbete för att alla barn utvecklar sin digitala kompetens och tillgängliggörs digitala verktyg.

Förvaltningen ska säkra att barn alltid får komma till tals i frågor som berör dem, utifrån barnets ålder och mognad. Barns rättighet till en god utbildning stärks genom skolsociala stödteam och fältassistenter på grundskolor som motiverar elever att närvara på lektioner.

I syfte att tidigt upptäcka barn med psykosocial ohälsa planerar förvaltningen att i samverkan mellan förskola, socialtjänst och BVC söka medel för att arbeta enligt modellen SAMarbete Gemensamt Ansvar för barn och unga (SAGA). Målgruppen är barn mellan ett och sex år.

Det förebyggande arbetet syftar till att skapa trygghet, möjliggöra att barn och unga utvecklas gynnsamt och har en meningsfull fritid.

För att motverka psykisk ohälsa bland barn och unga, med särskilt fokus på flickor, unga HBTQ-personer och ensamkommande barn och unga ska förvaltningen erbjuda mer inkluderande verksamheter.

Barn som behöver placeras har alltmer komplexa behov. Förvaltningen bildar en arbetsgrupp med enhetschefer för att mer effektivt kunna rekrytera jour- och familjehem.

Ungdomsmottagningen och RVC ska se över samverkansformer för att ungdomsmottagningens kuratorer ska få ökad kunskap om våld och dess konsekvenser samt för att slussa unga våldsutsatta och våldsutövare till behandling via RVC.

I syfte att kvalitetssäkra orosanmälningar, utredningar och insatser gällande barn och unga har ett projekt inletts i samarbete med Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning enligt Modell för tidigt socialt stöd. Under 2021 ska resultaten analyseras och vid behov leda till åtgärder och eventuellt nya arbetssätt.

För att få kunskap om barnets perspektiv och behov i familjer som är aktuella inom socialtjänsten arbetar förvaltningen familjecentrerat vilket innebär att barnet alltid får möjlighet att själv få prata med handläggare.

För att barn med behov av insatser från både hälso- och sjukvård, skola samt socialtjänst ska ha ett samordnat stöd höjs kvaliteten i arbetet med samordnad individuell plan (SIP) genom att öka barns delaktighet och nå samsyn mellan berörda aktörer.

Arbetet med samverkan kring barn i behov av särskilt stöd (BUS) fortskrider och samhandling med skola och polis prioriteras. I syfte att förbättra familjehemsplacerade barns möjligheter till goda utbildningsresultat följs arbetet med Skolfam, en skolsatsning i familjehemsvården.

Barn som placeras utanför hemmet får skoltaxi alternativt stöd från mobila teamet för att möjliggöra fortsatt skolgång. Barnens skolresultat ska följas upp för att familjehemsplacerade flickor och pojkar ska få bättre livsförutsättningar.

För att barn och ungdomar ska ha hög skolnärvaro och möjlighet till godkända skolresultat riktas flera olika insatser från socialtjänsten till skolorna. Skolsociala stödteam (SST) arbetar med de elever som har omfattande frånvaro.

Barn, unga och deras vårdnadshavare ska så långt det är möjligt vara delaktiga i handläggning

och insatser. Barns åsikter respekteras och beaktas. Förvaltningen ska arbeta fram olika modeller/arbetsätt för att öka brukardelaktighet.

För att fler ungdomar ska känna sig välkomna och inkluderade ska fritidsgårdar i olika socioekonomiska områden samarbeta i högre utsträckning. Alla verksamheter ska vara öppna för alla målgrupper men särskilt fokus finns på att locka ensamkommande ungdomar, flickor och hbtq-personer till fritidsgårdarna utifrån att de grupperna idag utnyttjar utbudet i lägre utsträckning.

Minskad fattigdom

Arbetet mot ökad självförsörjning fortsätter. Det sker bland annat genom att försöka korta bidragstiderna och genomföra arbetsförberedande insatser.

Samverkan sker med olika aktörer. En särskild satsning genomförs på att kvinnor som står långt från arbetsmarknaden kommer ut i arbete. Unga 20-29 år som varken arbetar eller studerar (UVAS) ska få stöd att komma ut i arbete eller studier. Satsningen på feriejobb fortsätter.

För att förebygga framtida behov av ekonomiskt bistånd ska förvaltningen söka upp ungdomar på gymnasiet som bor i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd. De ska informeras om innebörden av att föräldrarnas försörjningsplikt upphör för dem och få vägledning om arbete eller studier efter gymnasiet.

Ingen hunger

Förvaltningen fortsätter arbetet mot ökad självförsörjning som bidrar till minskad hunger. God och näringsriktig mat tillagas och serveras i förskola och äldreomsorg.

God hälsa och välbefinnande

Förvaltningen bidrar till god hälsa och välbefinnande genom ett flertal verksamheter. Det förebyggande arbetet med föräldraskapsstöd och hembesöksprogram är ett par exempel. Inom förskolan arbetar personalen med fysisk aktivitet, näringsriktiga måltider och utevistelse som bidrar till barnens välbefinnande. Daglig verksamhet bidrar till en meningsfull tillvaro för personer med funktionsnedsättning. Öppna förskolor, parklekar och fritidsgårdar erbjuder meningsfull sysselsättning som medför social samvaro och bidrar till välbefinnande.

Ungdomsmottagningen erbjuder stöd och råd som bidrar till ungas välmående.

Arbetet mot våld bidrar till god hälsa.

Förvaltningens arbete för att människor ska ha en meningsfull sysselsättning och insatser för att bryta social isolering bidrar också.

Äldreomsorgen kännetecknas av god kvalitet, värdigt bemötande, valfrihet och tillgänglighet, vilket bidrar till välbefinnande. Medarbetarnas kompetens om demens, vikten av hygienrutiner, projektet ”Nollvision undernäring” är exempel som bidrar till god hälsa bland äldre.

God utbildning för alla

För att bidra till målet om god utbildning ska förvaltningens förskolor fortsatt utvecklas och följas upp. I förskolan erbjuds barnen en inkluderande och likvärdig utbildning. Förvaltningen

arbetar också med skolsociala stödteam för att motivera fler elever att delta på lektionerna. Många verksamheter tar emot praktikanter för att bidra till en god utbildning.

Jämställdhet

Arbetet för ökad jämställdhet är integrerat inom alla förvaltningens verksamheter. För att fler pojkar som behöver stöd ska vända sig till ungdomsmottagningen ska samarbetet mellan fritidsgårdar och ungdomsmottagning utvecklas. Fritidsgårdar och ungdomsmottagningen arbetar med destruktiva maskulinitetsnormer för att öka jämställdhet och på sikt minska våld i nära relationer. För att utjämna könsskillnaderna kring vilka som utnyttjar fritidsgårdarna planeras mer inkluderande verksamhet och i vissa fall verksamhet riktad till flickor.

För att verksamheter och stöd till enskilda ska vara jämställt används bland annat checklistor i bedömningen av insatser. Statistik redovisas och analyseras könsuppdelad. Förvaltningen försöker också utjämna könsskillnaderna kring vilka som utnyttjar fritidsgårdarna genom mer inkluderande verksamhet och i vissa fall verksamhet riktad till flickor.

Hållbar energi för alla

Lokaler ska energieffektiviseras i den mån det är möjligt.

Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Förvaltningen bidrar till målet genom bland annat systematiskt arbetsmiljöarbete, en strategisk plan för kompetensförsörjning, kompetensutveckling utifrån behov och en budget i balans.

Förvaltningen ska vara välkomnande till företagande och ge likvärdigt bemötande och service till alla företag. Socialt arbetsintegrerande företag är viktiga och ska främjas. Genom förvaltningens drift och underhåll av miljöer i anknytning till lokala centrum, och därmed bidra till ökad trygghet och trivsel, kan möjligheterna att bedriva företag i stadsdelsområdet förbättras.

Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Förvaltningen utvecklar nya arbetssätt och digitalisering inom flera verksamheter. Digitala hjälpmedel ska öka tillgängligheten för äldre. Förvaltningen planerar att minska växthusgasutsläppen och energianvändning för transporter samt främja hållbara resor genom att öka framkomligheten för gående och cyklister.

Minskad ojämlikhet

Alla verksamheter bidrar till målet om att alla människor ska kunna delta i samhället på lika villkor. Arbetet mot ökad självförsörjning och fler i arbete bidrar till jämlikhet, likaså insatserna för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Det förebyggande arbetet med föräldraskapsstöd är ett annat exempel.

För att nationella minoriteter ska få sina rättigheter uppfylla erbjuds öppen förskola på finska en dag i veckan, och de förskolor med inskrivna barn som tillhör de nationella minoriteterna ska anpassa verksamheten till de barnens behov. En utredning ska göras av möjligheten att erbjuda hela eller delar av förskoleverksamheten på finska, meänkieli eller samiska. För äldre erbjuds caféverksamhet och aktiviteter i samverkan med Skarpnäck och Farsta stadsdelsförvaltningar. Förvaltningen kommer också att fortsätta delta i samrådsmöten om

samiska och tornedalsfinska med äldreförvaltningen och delta i en gemensam minoritetsdag. Vidare ska förvaltningen stärka informationen om nationella minoriteters rättigheter under 2021.

Hållbara städer och samhällen

Förvaltningen ska säkra att verksamhetslokalerna i stadsdelsområdet täcker behovet. Arbetet med Grönare Stockholm och möjligheter till stadsodling bidrar till målet.

Hållbar konsumtion och produktion

Förvaltningen bidrar till målet genom upphandling av mat som minskar klimatpåverkan, minska matsvinnet och öka matavfallsinsamling i verksamheterna. Förvaltningen ska verka för att återanvändning och återbruk ökar, för att minska resursslöseri.

Bekämpa klimatförändringarna

Förvaltningen ska säkerställa att parker och grönområden är väl rustade för extremt klimat.

Ekosystem och biologisk mångfald

Förvaltningen ska utveckla och stärka stadsdelsområdets parkers ekologiska värden, arbeta för att stärka den biologiska mångfalden i naturreservaten och planera för att främja och utveckla ekosystemtjänster i stadsmiljön.

Fredliga och inkluderande samhällen

Förvaltningen ska fortsätta utveckla det trygghetsskapande arbetet, bland annat genom att implementera stadens trygghetsprogram, platssamverkan med olika aktörer och informationssäkerhet. Arbetet mot våldsbejakande extremism och våld i nära relationer ska stärkas. Förvaltningen ska bidra i arbetet mot målsättningen att den upplevda tryggheten i hela Stockholm stad halveras till 2025.

Systematiskt kvalitetsarbete

Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete

För att uppfylla Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011: 9) avser förvaltningen att inleda ett förvaltningsövergripande utvecklingsarbete i början av året. Målet är att skapa ett enhetligt och säkert kvalitetsledningssystem.

Äldreomsorgen har tagit fram ett dokument som beskriver arbetet med ledningssystem enligt SOSFS 2011:9. Det ska användas som grund för det fortsatta utvecklingsarbetet under året. Arbetet omfattar alla delar av föreskriften:

- verksamhetens väsentliga processer och rutiner
- systematiskt förbättringsarbete i form av avvikelshantering, riskanalyser och egenkontroller som syftar till att kontinuerligt utveckla och förbättra processer och rutiner
- dokumentation av ledningssystemet genom kvalitetsplan i ILS-webb och genom dokumentationsbiblioteket på samarbetsyta på intranätet
- uppföljning och utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet

- fastställda ansvar och roller i kvalitetsarbetet.

Under 2021 ska verksamhetens huvudprocesser utvecklas för att säkra brukarens väg genom socialtjänsten. Förvaltningens arbete med att se över hanteringen av synpunkter, klagomål och andra avvikelser ska bidra till ständiga förbättringar av processerna.

Utveckling av systematiskt kvalitetsarbete

Nämndens verksamheter utvecklas kontinuerligt och kännetecknas av ett systematiskt och tillitsfullt kvalitetsarbete inom alla nivåer i organisationen. Verksamheterna arbetar med ständiga förbättringar genom hantering av avvikelser, riskanalyser och olika former av egenkontroller. Avvikelser hämtas också från stadens brukarundersökningar, nationella öppna jämförelser, granskningar och inspektioner.

Det systematiska kvalitetsarbetet omfattar också kontinuerlig uppföljning av nämndens egna och upphandlade verksamheter för att säkra att verksamheten följer gällande lagstiftning, ingångna avtal eller uppdragsbeskrivningar.

För att förbättra det systematiska kvalitetsarbetet planerar förvaltningen att utveckla arbetet med synpunkter och klagomål. Arbetet kommer att samordnas i den förvaltningsövergripande utredargrupp som kontinuerligt träffas och arbetar med budgetprocessen och andra gemensamma frågor. Öppenhet och hantering av synpunkter och klagomål ger förvaltningen möjlighet att utveckla verksamheten och höja kvaliteten.

Digitalisering för ökad effektivitet

Förvaltningen deltar i det stadsövergripande projektet Esset, som medför digitalisering för att automatisera och förenkla vissa processer inom socialtjänsten. Moderniseringen ökar tillgängligheten för invånarna genom att klienter kommer att kunna följa sina ärenden dygnet runt digitalt. Tidplanen för projektet är något förskjuten, men införandet beräknas inledas under första halvåret 2021.

Införandet av dokument- och ärendehanteringssystemet eDok kommer att intensifieras i början av året, vilket kommer att medföra en ökning av digitala processer och automatiska flöden.

Förvaltningen samverkar övergripande för innovation och strategiska digitaliseringsfrågor med olika aktörer bland annat stadsledningskontoret, övriga förvaltningar samt stadens större upphandlade leverantörer.

Stadens kvalitetsutmärkelse

Förvaltningen uppmuntrar verksamheter att delta i stadens kvalitetsutmärkelse. Inom alla verksamhetsområden finns stödfunktioner i form av examinatorer som genomgått examinatorutbildning för utmärkelsen. De kan ge stöd och vägledning till enheter som väljer att delta. Kriterierna för utmärkelsen sprids i samband med verksamhetsplanering och uppföljning på enhetsnivå.

Sprida och ta del av goda exempel

Alla nämndens verksamheter ska samverka internt och externt för att utvecklas. Det görs bland annat genom omvärldsanalys, jämförelser och studiebesök, både för att hitta möjliga förbättringar i den egna verksamheten och för att bidra till utveckling hos andra. Under året kommer förvaltningen att lyfta goda exempel i uppföljningsrapporter under särskild rubrik.



Förvaltningen deltar i stadsövergripande aktiviteter och nätverk för att ta del av centrala perspektiv och dela erfarenheter med andra.

Granskningar och revisioner

Förvaltningen har en organisation för att följa upp resultatet av granskningar och revisioner på ett strukturerat sätt. De synpunkter och rekommendationer som lämnas tas på allvar och åtgärdas för att höja kvaliteten i verksamheten.